

Ενημερωτικό Δελτίο

Ιανουάριος 2011

Αριθμός 17

Σε αυτή την έκδοση

3 Φόρος Εισοδήματος

- 3 • Τροποποιήσεις στον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο:
  - 3 - Φορολογία εισοδήματος από την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης πλοίων
  - 3 - Τροποποιήσεις που στοχεύουν στην πάταξη της φοροδιαφυγής
- 4 • Εγκύκλιοι του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων:
  - 4 - Φιλανθρωπικά ιδρύματα
  - 4 - Τόκοι που δεν εκπίπτουν για σκοπούς προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος
  - 8 - Έξοδα που δεν εκπίπτουν για σκοπούς προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος
  - 13 - Φορολογική μεταχείριση της δαπάνης αναφορικά με διάφορες συμβουλευτικές υπηρεσίες
  - 15 - Κεφαλαιουχικές εκπτώσεις για «εξειδικευμένα» στοιχεία πάγιου ενεργητικού
  - 16 - Φορολογική μεταχείριση εισοδήματος από πώληση ηλεκτρικής ενέργειας προς την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) μέσω φωτοβολταϊκών συστημάτων
  - 16 - Σχέδιο ρύθμισης αγροτικών χρεών
  - 19 - Αφαίρεση ζημιών και κατανομή/επιμερισμός εξόδων και εκπτώσεων για σκοπούς προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος
  - 19 - Προσδιορισμός φορολογητέου εισοδήματος ασφαλιστικών εταιρειών

20 Έκτακτη Εισφορά για την άμυνα

- 20 • Τροποποιήσεις στον περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμο:
  - 20 - Μερίσματα από κέρδη εκμετάλλευσης / διαχείρισης πλοίων
  - 20 - Τροποποιήσεις που στοχεύουν στην πάταξη της φοροδιαφυγής
- 22 • Εγκύκλιοι του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων:
  - 22 - Ημερομηνία διάλυσης εταιρείας και εφαρμογή της λογιζόμενης διανομής μερίσματος
  - 23 - Έκτακτη Εισφορά για την Άμυνα σε Λογιζόμενη Διανομή Μερίσματος και Δήλωση Λογιζόμενης Διανομής Μερίσματος

23 Βεβαίωση και Είσπραξη Φόρων

- 23 • Τροποποιήσεις στον περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμο
- 26 • Εγκύκλιος του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων:
  - 26 - Απόρριψη εκπρόθεσμης ένστασης

27 Φόρος Κεφαλαιουχικών Κερδών

- 27 • Ακύρωση μετοχικού κεφαλαίου δεν αποτελεί διάθεση
- 27 • Διοικητικά πρόστιμα

27 Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας

- 27 • Διοικητικά πρόστιμα

28 Συμβάσεις για αποφυγή διπλής φορολογίας

- 28 • Μεταξύ Κύπρου και Κατάρ
- 28 • Μεταξύ Κύπρου και Ρωσίας
- 28 • Σύμβαση για την εξάλειψη της Διπλής Φορολογίας

29 Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

- 29 • Τροποποιήσεις στον περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμο:
  - 29 - Εναρμόνιση με τις πράξεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας αναφορικά με τον τόπο παροχής υπηρεσιών και την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής
  - 29 - Χρηματικές επιβαρύνσεις και ποινές σε σχέση με ενδοκοινοτικές πράξεις
  - 30 - Αποδοχή οφειλόμενου ΦΠΑ και διαφοροποίηση επιβαρύνσεων

- Σε αυτή την έκδοση (Συνέχεια)
- 31 - Κριτήρια επιβολής μηδενικού συντελεστή σε πλοία και αεροσκάφη / Παραγραφή αγώγιμου δικαιώματος
- 31 - Συντελεστής ΦΠΑ σε τρόφιμα και φάρμακα
- 31 • Ερμηνευτικές Εγκύκλιοι του Εφόρου ΦΠΑ:
- 31 - Αλλαγή των κανόνων του τόπου παροχής υπηρεσιών από 1.1.2010
- 38 - Μεταφορά αποσκευών επιβατών σε διεθνή μεταφορά επιβατών
- 39 - Συντελεστής φόρου στις υπηρεσίες εστιατορίου και άλλες παρόμοιες υπηρεσίες επισιτισμού
- 39 - Επιβολή μειωμένου συντελεστή 5% σε όλων των ειδών τα ντόνατς
- 39 - Πλοία και αεροσκάφη
- 39 - Υπηρεσίες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων
- 40 - Πλοία
- 41 - Αλλαγή στον τόπο παροχής ορισμένων υπηρεσιών από 1 Ιανουαρίου 2011
- 42 - Εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ 5% στα τρόφιμα και φάρμακα
- 43 - Εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στις υπηρεσίες εστιατορίων και εστίασης
- 44 - Εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στα τρόφιμα και συναλλαγές προσώπων στο Ειδικό Καθεστώς Αγροτών
- 45 Ενιαίο Δημόσιο Επιτόκιο Υπερημερίας**
- 45 Περί Εταιρειών Νόμος**
- 45 • Τροποποιήσεις στον περί Εταιρειών Νόμο και Κανονισμών:
- 45 - Δικαίωμα λήψης αντιγράφων ισολογισμών και εκθέσεων των ελεγκτών
- 45 - Άσκηση ορισμένων δικαιωμάτων από μετόχους εισηγμένων εταιρειών
- 45 - Ευθύνη των συμβούλων / Ανώτατα όρια κριτηρίων συγκροτήματος μικρού μεγέθους
- 46 - Αναγνωρισμένοι εμπειρογνώμονες για εκτίμηση εισφορών μετοχικού κεφαλαίου σε είδος
- 47 Ασφαλιστικές εταιρείες**
- 47 • Εγκύκλιοι της Εφόρου Ασφαλίσεων:
- 47 - Οδηγίες για τον υπολογισμό αποθεμάτων URR κα IBNR
- 48 - Υπολογισμός της διαθέσιμης απόδοσης των Μακροπρόθεσμων Κυβερνητικών Χρεογράφων
- 48 - «Απόθεμα Αναστροφής» - "Resilience Reserve" για το οικονομικό έτος 2010
- 49 - Χρονοδιαγράμματα υποβολής Μητρώων Επενδύσεων για το έτος 2011
- 51 - Υποβολή και Δημοσίευση λογαριασμών
- 52 Ναυτιλιακές εταιρείες**
- 52 • Νέος Νόμος περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Τέλη και Φορολογικές Διατάξεις)
- 55 • Εγκύκλιοι του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας
- 56 Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς**
- 56 • Ερωτήματα προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για νομικές γνωματεύσεις
- 56 • Οδηγίες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς
- 57 Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου**
- 57 • Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών
- 58 • Χαρτοσήμανση συμφωνιών και εκδόσεων Χρεογράφων
- 58 Κοινωνικές Ασφαλίσεις**
- 58 • Νόμος που τροποποιεί και ενοποιεί τους περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμους
- 59 • Ασφαλιστές αποδοχές
- 60 Παρεμπόδιση Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας**
- 60 Περί Υπηρεσιών Νόμος**
- 62 Περί Υιοθέτησης του Ευρώ Νόμος**
- 63 Αρχείο Πληθυσμού και Μετανάστευσης**
- 63 • Έλεγχος φυματίωσης σε υπηκόους τρίτων χωρών
- 63 • Διαδικασία χειρισμού Ευρωπαίων πολιτών και μελών των οικογενειών τους που απασχολούνται σε Εταιρείες Ξένων Συμφερόντων εγγεγραμμένων στην Δημοκρατία
- 64 Δείκτης Τιμών Καταναλωτή**
- 65 Φορολογικό Ημερολόγιο**

Οι πληροφορίες αυτού του Ενημερωτικού Δελτίου αποτελούν μια περίληψη σημαντικών σημείων μόνο για καθοδήγηση. Επομένως δεν πρέπει να θεωρηθούν ως επαρκείς για λήψη αποφάσεων.

Λεωφόρος Βύρωνος 11
1096 Λευκωσία
ΤΘ 24935
1355 Λευκωσία
Κύπρος

Τηλέφωνο: [357] 22 870 030
Φαξ: [357] 22 766 360,
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: info@icpac.org.cy,
Διαδίκτυο: www.icpac.org.cy

Φόρος Εισοδήματος

Τροποποιήσεις στον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο

Φορολογία εισοδήματος από την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης πλοίων

Καταργήθηκε ο ειδικός συντελεστής εταιρικού φόρου 4,25% στα εισοδήματα από την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης πλοίων με ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2010. Η κατάργηση αυτή έγινε ως αποτέλεσμα του νέου φορολογικού πλαισίου για την Εμπορική Ναυτιλία που περιγράφεται στις σελίδες 52-55 του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

(Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2010 Ν.41(Ι)/2010 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 14 Μαΐου 2010)

Τροποποιήσεις που στοχεύουν στην πάταξη της φοροδιαφυγής

Τροποποιήθηκε ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμος με κύριο σκοπό την πάταξη της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής. Οι κυριότερες αλλαγές είναι ως εξής:

Δαπάνες που δεν εκπίπτονται

Οποιοσδήποτε δαπάνες δεν υποστηρίζονται από τιμολόγια και αποδείξεις είσπραξης ή άλλα στοιχεία που προβλέπονται σε σχετικούς Κανονισμούς δεν θα εκπίπτονται για σκοπούς φόρου εισοδήματος.

Παρακράτηση φόρου από πληρωμές σε μη κατοίκους Κύπρου

Φόρος που παρακρατείται σε πληρωμές σε μη κατοίκους Κύπρου σε σχέση με τα πιο κάτω πρέπει να καταβληθεί μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα:

- Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας για χρήση εντός της Κύπρου
- Δικαιώματα για κινηματογραφικές ταινίες
- Εισόδημα φυσικού προσώπου για επαγγελματικές υπηρεσίες, αμοιβή καλλιτεχνών και αθλητών

Σε περίπτωση μη καταβολής του φόρου που παρακρατήθηκε μέσα στη χρονική περίοδο που αναφέρεται πιο πάνω, καταβάλλεται πέραν του τόκου με το ισχύον επιτόκιο και πρόσθετος φόρος 5% του οφειλόμενου φόρου.

Χρεωστικά υπόλοιπα μετόχων

Επιβολή νοητού τόκου 9% σε χρεωστικά υπόλοιπα ή δάνεια μετόχων ή διευθυντών θα επιβάλλεται μόνο σε φυσικά πρόσωπα. Στις περιπτώσεις που ο μέτοχος είναι εταιρεία τότε θα εφαρμόζονται οι ίδιες πρόνοιες που εφαρμόζονται για συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων προσώπων (άρθρο 33).

Έναρξη ισχύος

Η έναρξη ισχύος των πιο πάνω τροποποιήσεων αρχίζει από την 1 Ιανουαρίου 2011 εκτός στην περίπτωση του προστίμου για την παρακράτηση φόρου που θα τεθεί σε εφαρμογή από την 1 Ιουλίου 2011, δηλαδή έξι μήνες μετά τη δημοσίευση του σχετικού Νόμου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

(Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός)(Αρ.2) Νόμος του 2010 Ν.133(Ι)/2010 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 31 Δεκεμβρίου 2010)

Εγκύκλιοι του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων

Φιλανθρωπικά ιδρύματα

Πληροφορείστε ότι τα πιο κάτω Ιδρύματα έχουν αναγνωρισθεί ως Φιλανθρωπικά για σκοπούς του άρθρου 9(1)(στ) του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου 118(I)/2002, όπως τροποποιήθηκε.

1. Ίδρυμα Πολύκαρπος Γιωρκάτζης
2. Κυπριακή Εταιρεία Προστασίας Περιβάλλοντος (ΚΕΒΕ) Λτδ
3. Ευαγές Μορφωτικόν Ίδρυμα «Η ΑΓΩΓΗ»
4. Σωματείο «Ανάντα Μάργκα Κύπρου»
5. Yeronisos Institute for Cultural Heritage and the Environment (YIE) Ltd
6. Κέντρο Μελετών Λάρνακας
7. Κέντρο Μελετών Τάσσος Παπαδόπουλος Λτδ
8. Ίδρυμα Μαρίας και Νεοπτολέμου Μιχαηλίδη
9. Ίδρυμα Ηρωμάρτυρα Σάββα Χατζηπαντελή
10. Ίδρυμα Θεοδούλου
11. Χριστιανικό Κέντρο «ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ»
12. Σύνδεσμος Φίλων Ιεράς Μονής Αγίας Σκέπτης Σολάν και όλων των ορθόδοξων Μονών.
13. Παφιακός Σύνδεσμος Προστασίας Ζώων
14. Σωματείο Ευημερίας Φοιτητών Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου
15. Dr Yiota Demetriou The dancing queen Foundation
16. Παγκύπριος Σύνδεσμος Υπερκινητικών παιδιών «Αγκαλιά»
17. Παγκύπριος Σύνδεσμος οι φίλοι του Παιδιού «Η Φωλιά»
18. Παγκύπριος Σύνδεσμος Φίλων Νεφροπαθών
19. Φόρουμ Εντατικής Θεραπείας
20. Ερευνητικό και Εκπαιδευτικό Ινστιτούτο Υγεία του Παιδιού
21. Φιλανθρωπικό Ίδρυμα Τοξότης Λτδ

(Εγκύκλιοι Αρ. 2010/2, 2010/11 και 2010/20, του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2010, 9 Αυγούστου 2010 και 28 Δεκεμβρίου 2010 αντίστοιχα)

Τόκοι που δεν εκπίπτουν για σκοπούς προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος (άρθρο 11 του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου)

Η παρούσα εγκύκλιος σκοπό έχει τη διευκρίνιση και ομοιόμορφη εφαρμογή της νομοθεσίας στις περιπτώσεις που επιβάλλεται περιορισμός των τόκων για σκοπούς προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος.

A. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Το νομικό πλαίσιο που διέπει την αφαίρεση ή όχι τόκων που καταβάλλει η επιχείρηση περιλαμβάνεται στα άρθρα 9(1)(θ), 11(5) και 11(15) του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου 118(I)/2002, όπως τροποποιήθηκε.

- Με βάση το άρθρο 9(1)(θ) του πιο πάνω νόμου «προς εξεύρεση του φορολογητέου εισοδήματος κάθε προσώπου θα εκπίπτουν όλες οι δαπάνες τις οποίες το πρόσωπο αυτό υπέστη εξολοκλήρου και αποκλειστικά προς κτήση του εισοδήματος. Σ' αυτές περιλαμβάνονται... οποιοδήποτε ποσό τόκων αναφορικά με την απόκτηση στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται στην επιχείρηση...»
- Με βάση το άρθρο 11(5) και 11(15) του πιο πάνω νόμου «παρά τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου άρθρου, προς εξεύρεση του φορολογητέου εισοδήματος ενός προσώπου δεν εκπίπτουν τα ακόλουθα:

(5) δαπάνη ή έξοδο το οποίο δεν αντιπροσωπεύει ποσό που διατέθηκε ή δαπανήθηκε εξολοκλήρου και αποκλειστικά για το σκοπό κτήσης του εισοδήματος ...

(15) τόκος που αναλογεί ή λογίζεται ότι αναλογεί στο κόστος αγοράς ιδιωτικού μηχανοκίνητου οχήματος, ανεξάρτητα αν χρησιμοποιείται στην επιχείρηση ή όχι, και στο κόστος αγοράς οποιουδήποτε άλλου περιουσιακού στοιχείου που δεν χρησιμοποιείται στην επιχείρηση...». Ο περιορισμός αυτός εφαρμόζεται για περίοδο επτά ετών από την ημερομηνία απόκτησης των στοιχείων αυτών.

B. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

1. Γενικά

Με βάση το πιο πάνω νομικό πλαίσιο, οι αρχές που θα πρέπει να διέπουν τον φορολογικό χειρισμό του ποσού των τόκων πληρωτέων, είναι ως εξής:

- α) Οι τόκοι αποτελούν δαπάνη μόνο αν αυτή πραγματοποιήθηκε, δηλαδή έχουν καταβληθεί ή οφείλονται.
- β) Για να γίνει περιορισμός τόκων αναφορικά με περιουσιακά στοιχεία που δεν χρησιμοποιούνται στην επιχείρηση, θα πρέπει αυτά τα στοιχεία να έχουν κόστος για την επιχείρηση, δηλαδή να έχει άμεσα ή έμμεσα δαπανηθεί ποσό για την απόκτηση αυτών είτε με την άμεση ή έμμεση καταβολή χρηματικού ποσού, είτε με τη μορφή πίστωσης ή ακόμη και ανταλλαγής. Περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν δια δωρεάς αγνοούνται για σκοπούς περιορισμού τόκων.
- γ) Περιορισμός τόκων γίνεται ανεξάρτητα αν δεν έχει συναφθεί συγκεκριμένο δάνειο ή οφειλή για την απόκτηση των στοιχείων ενεργητικού για τα οποία γίνεται ο περιορισμός.
- δ) Περιορισμός τόκων γίνεται αν τα συγκεκριμένα στοιχεία ενεργητικού είτε δεν χρησιμοποιούνται στην επιχείρηση είτε το πρόσωπο που τους καταβάλλει δεν διεξάγει επιχείρηση, όπως ο όρος αυτός ερμηνεύεται στο άρθρο 2 του υπό αναφορά νόμου.
- ε) Ο περιορισμός τόκων σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί το συνολικό ποσό των πληρωτέων τόκων πλέον άλλες συναφείς χρεώσεις (έξοδα σύναψης δανείου, δικαιώματα διαχείρισης δανείου ή παρατραβήγματος κλπ.)
- στ) Ο περιορισμός τόκων σταματά μόνο με την πώληση του περιουσιακού στοιχείου ή την πάροδο επτά ετών από την ημερομηνία απόκτησής του. Σε περίπτωση πώλησης μέρους του περιουσιακού στοιχείου ο περιορισμός τόκων σταματά αναφορικά με το κόστος του μέρους που έχει πουληθεί μόνο.
- ζ) Σε καμία περίπτωση δεν γίνεται αποδεκτή απαίτηση για μη εφαρμογή του περιορισμού τόκων επειδή το κόστος του περιουσιακού στοιχείου καλύφθηκε με το τίμημα πώλησής ή το κέρδος από πώληση άλλου περιουσιακού στοιχείου.
- η) Ο περιορισμός τόκων εφαρμόζεται και σε περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν πριν την 1/1/2003 και για τα οποία δεν γινόταν περιορισμός τόκων μέχρι την 31/12/2002, σύμφωνα με τις πρόνοιες της εγκυκλίου 1997/4 η οποία καταργήθηκε από την 1/1/2003 με την τροποποίηση της νομοθεσίας.
- θ) Ο περιορισμός τόκων εφαρμόζεται αναφορικά με τους συνολικούς πληρωτέους τόκους (με εξαίρεση τους τόκους των δανείων που έγιναν δεκτά ως back to back loans, ως η παράγραφος Β4(ν) πιο κάτω). Σε καμία περίπτωση δεν μειώνεται το ποσό των πληρωτέων τόκων για σκοπούς υπολογισμού του περιορισμού με συμψηφισμό οποιουδήποτε ποσού εισπρακτέων τόκων.

Για σκοπούς πρακτικής εφαρμογής των πιο πάνω θα πρέπει να ακολουθούνται οι πιο κάτω οδηγίες:

2. Περιουσιακά στοιχεία για τα οποία εφαρμόζεται ο περιορισμός με βάση το άρθρο 11(15)

- α) Ιδιωτικό μηχανοκίνητο όχημα, δηλαδή αυτοκίνητο στον τίτλο ιδιοκτησίας του οποίου ως χρήση αναφέρεται η ιδιωτική χρήση, όπως καθορίζεται από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών.
- β) Άλλα περιουσιακά στοιχεία που δεν χρησιμοποιούνται στην επιχείρηση.

Τέτοια περιουσιακά στοιχεία είναι συνήθως μετοχές σε δημόσιες ή ιδιωτικές εταιρείες (ανεξάρτητα από το ποσοστό συμμετοχής στο μετοχικό τους κεφάλαιο), γη και κτίρια, σκάφη αναψυχής, έργα τέχνης κλπ.

Σχετική με το θέμα αυτό είναι και η εγκύκλιος 2008/3 με ημερομηνία 5/5/2008

Σημειώνεται ότι οι τίτλοι που αποφέρουν εισόδημα από τόκους όπως χρεόγραφα και ομόλογα, δεν εμπίπτουν στην πιο πάνω κατηγορία και δεν γίνεται περιορισμός τόκων με βάση το άρθρο 11(15). Αν όμως εκδότες των τίτλων είναι συνδεδεμένες εταιρείες, εφαρμόζονται οι πρόνοιες του άρθρου 33 του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου για σκοπούς φορολογίας των εισπρακτέων τόκων.

Σημειώνεται επίσης ότι, αναφορικά με στοιχεία που χρησιμοποιούνται μεν στην επιχείρηση αλλά σε κλάδο δραστηριότητας του οποίου τα εισοδήματα εξαιρούνται από τη φορολογία, εφαρμόζονται οι πρόνοιες της εγκυκλίου 2008/14 και περιορίζονται τόκοι δανείων και άλλων οφειλών που άμεσα ή έμμεσα έχουν χρησιμοποιηθεί στον κλάδο αυτό, καθώς και αναλογία των τόκων που δεν έχουν κατανεμηθεί άμεσα ή έμμεσα σε οποιοδήποτε κλάδο δραστηριότητας.

Οι τόκοι που καταβάλλονται από πρόσωπο που δεν ασκεί οποιαδήποτε επιχείρηση (πχ αδρανής εταιρεία, επιχείρηση που τερμάτισε τις δραστηριότητες της) δεν εκπίπτουν επειδή δεν αποτελούν δαπάνη που έγινε εξολοκλήρου και αποκλειστικά για την κτήση του εισοδήματος.

3. Υπολογισμός του περιορισμού τόκων

- i. Ο περιορισμός τόκων γίνεται εφόσον η επιχείρηση παρουσιάζει πληρωτέους τόκους οι οποίοι αναλογούν ή λογίζονται ότι αναλογούν στο συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο.

Επομένως, ο περιορισμός των τόκων γίνεται έστω και αν δεν υπάρχει συγκεκριμένο δάνειο ή άλλη συγκεκριμένη έντοκη οφειλή που να σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με την απόκτηση του περιουσιακού στοιχείου.

- ii. Το ποσό των τόκων που περιορίζονται είναι το προϊόν του κόστους απόκτησης του σχετικού περιουσιακού στοιχείου, (το κόστος περιλαμβάνει όλα τα έξοδα που κεφαλαιοποιούνται ή όφειλαν να κεφαλαιοποιηθούν εκτός από τόκους) πολλαπλασιαζόμενο με το ποσοστό του κόστους δανεισμού της επιχείρησης (cost of borrowing) το οποίο καθορίζεται όπως πιο κάτω.

iii. Ποσοστό κόστους δανεισμού (cost of borrowing)

- (α) Εάν υπάρχει συγκεκριμένο έντοκο δάνειο ή άλλη έντοκη οφειλή τα οποία τ.εκμηριωμένα έχουν χρησιμοποιηθεί για την απόκτηση του σχετικού περιουσιακού στοιχείου και το δάνειο ή η οφειλή καλύπτει πλήρως το κόστος του περιουσιακού

στοιχείου, μπορεί να γίνει αποδεκτό το επιτόκιο (πλέον τα σχετικά έξοδα) του δανείου ή της οφειλής.

Σε περίπτωση που το δάνειο ή μέρος του εξοφλείται πριν την πάροδο επτά ετών, αναφορικά με το μέρος του κόστους που αναλογεί στο μέρος του δανείου που έχει εξοφληθεί, εφαρμόζονται οι πρόνοιες της παραγράφου (β) πιο κάτω εκτός και αν το πρώτο δάνειο τεκμηριωμένα αντικαταστάθηκε από άλλο συγκεκριμένο δάνειο.

Σε περίπτωση που το δάνειο καλύπτει μόνο μέρος του κόστους, τα πιο πάνω εφαρμόζονται μόνο στο μέρος του κόστους που καλύπτεται από το συγκεκριμένο δάνειο, ενώ για το υπόλοιπο του κόστους, εφαρμόζονται οι πρόνοιες της παραγράφου (β) πιο κάτω.

- (β) Εάν δεν υπάρχει συγκεκριμένο δάνειο ή άλλη έντοκη οφειλή που τεκμηριώνεται ότι έγινε άμεσα για την απόκτηση του περιουσιακού στοιχείου (ως η παράγραφος (α) πιο πάνω), ως ποσοστό του κόστους δανεισμού θεωρείται ο σταθμισμένος μέσος όρος των επιτοκίων που επιβαρύνεται η εταιρεία πάνω στα δάνεια και άλλες έντοκες οφειλές της. Στον υπολογισμό του σταθμισμένου μέσου όρου μπορούν να περιληφθούν και άτοκα δάνεια που έλαβε η επιχείρηση νοουμένου ότι δεν έχουν ληφθεί υπόψη για σκοπούς εξαίρεσης από τον περιορισμό τόκων σύμφωνα με την παράγραφο 4 πιο κάτω.

Σημειώνεται, ότι, ο σταθμισμένος μέσος όρος μπορεί για πρακτικούς σκοπούς να υπολογιστεί κατά προσέγγιση και δεν είναι απαραίτητο να υπολογιστεί με απόλυτη ακρίβεια.

- (γ) Τονίζεται ότι, στον υπολογισμό του ποσοστού του κόστους δανεισμού πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πέραν του επιτοκίου και διάφορα άλλα έξοδα που επιβάλλονται από τις τράπεζες ή άλλους οργανισμούς και αποτελούν μέρος του κόστους δανεισμού, εκτός και αν αυτά έχουν περιοριστεί με βάση άλλη πρόνοια της νομοθεσίας ή άλλων εγκυκλίων.

4. Εξαιρέσεις από τον περιορισμό τόκων με βάση το άρθρο 11(15)

- i. Απόκτηση μετοχών ή άλλων περιουσιακών στοιχείων, εκτός μηχανοκίνητων οχημάτων ιδιωτικής χρήσης, από εταιρεία χωρίς την καταβολή οποιουδήποτε ποσού, μέσω της έκδοσης δικών της μετοχών ως αντάλλαγμα (πχ share for share exchange).

Νοείται ότι δεν θα πραγματοποιείται μείωση κεφαλαίου πριν την πάροδο επτά χρόνων ενόσω το περιουσιακό στοιχείο εξακολουθεί να κρατείται, διαφορετικά θα εφαρμόζεται ο περιορισμός από την ημερομηνία μείωσης του κεφαλαίου στο ύψος της σχετικής μείωσης.

- ii. Απόκτηση μετοχών ή άλλων περιουσιακών στοιχείων, εκτός μηχανοκίνητων οχημάτων ιδιωτικής χρήσης, με τη χρήση του προϊόντος έκδοσης μετοχικού κεφαλαίου, νοουμένου ότι τεκμηριώνεται πλήρως ότι τα περιουσιακά στοιχεία αποκτήθηκαν με τη χρήση του νέου κεφαλαίου και νοουμένου ότι η απόκτηση και πληρωμή των στοιχείων αυτών θα γίνει εντός 6 μηνών από την ημερομηνία έκδοσης του μετοχικού κεφαλαίου.

Νοείται ότι, δεν θα πραγματοποιείται μείωση κεφαλαίου πριν την πάροδο επτά ετών, ενόσω το περιουσιακό στοιχείο εξακολουθεί να κρατείται, διαφορετικά θα εφαρμόζεται ο περιορισμός από την ημερομηνία μείωσης του κεφαλαίου με μέγιστο ποσό το ύψος της σχετικής μείωσης.

- iii. Απόκτηση μετοχών ή άλλων περιουσιακών στοιχείων, εκτός μηχανοκίνητων οχημάτων ιδιωτικής χρήσης, με τη χρήση άτοκου δανείου το οποίο λαμβάνει η επιχείρηση από συνδεδεμένο πρόσωπο ειδικά για το σκοπό αυτό, νοουμένου ότι τεκμηριώνεται πλήρως ότι τα περιουσιακά στοιχεία αποκτήθηκαν με τη χρήση του άτοκου δανείου και νοουμένου ότι η απόκτηση και πληρωμή των στοιχείων αυτών γίνεται εντός 6 μηνών από την ημερομηνία λήψης του άτοκου δανείου.

Νοείται ότι, το άτοκο δάνειο δεν εξοφλείται για όσο χρόνο κρατούνται οι μετοχές ή άλλα περιουσιακά στοιχεία, πριν την πάροδο επτά ετών από την ημερομηνία απόκτησής τους, διαφορετικά θα εφαρμόζεται ο περιορισμός από την ημερομηνία εξόφλησης μέρους ή όλου του δανείου στο ύψος του δανείου που έχει εξοφληθεί.

- iv. Απόκτηση μετοχών ή άλλων περιουσιακών στοιχείων, εκτός μηχανοκίνητων οχημάτων ιδιωτικής χρήσης, κατά τη διάρκεια του έτους χρησιμοποιώντας ίδια κεφάλαια (εκδοθέν κεφάλαιο και αποθεματικά), όταν κατά την ημερομηνία απόκτησης και εντός της περιόδου έξι μηνών από την απόκτηση των μετοχών ή άλλων περιουσιακών στοιχείων η εταιρεία δεν έχει ούτε δημιουργεί οποιαδήποτε υποχρέωση είτε έντοκη είτε άτοκη.

Νοείται ότι, δεν θα πραγματοποιείται μείωση κεφαλαίου ή πληρωμή μερίσματος πριν την πάροδο επτά ετών, ενόσω το περιουσιακό στοιχείο εξακολουθεί να κρατείται, διαφορετικά θα εφαρμόζεται ο περιορισμός από την ημερομηνία μείωσης του κεφαλαίου/πληρωμής μερίσματος με μέγιστο ποσό το ύψος της σχετικής μείωσης/πληρωμής.

- v. Στις περιπτώσεις ύπαρξης δανείων back to back, είτε μεταξύ συνδεδεμένων εταιρειών είτε μεταξύ της εταιρείας και τρίτων και νοουμένου ότι τεκμηριώνεται πλήρως ότι πρόκειται για δάνεια back to back, δεν θα εφαρμόζεται ο περιορισμός τόκων αναφορικά με τους πληρωτέους τόκους των δανείων αυτών. Η περίοδος μεταξύ της λήψης και της παραχώρησης των δανείων δεν πρέπει να υπερβαίνει τους έξι μήνες, εκτός και αν δοθεί η συγκατάθεση του Διευθυντή σε περιπτώσεις όπου ειδικές περιστάσεις το δικαιολογούν.

Τονίζεται όμως ότι, σε περίπτωση που ληφθεί δάνειο στα πλαίσια δανειοδότησης back to back και η παραχώρηση του αντίστοιχου δανείου δεν γίνει άμεσα και εξαιτίας της καθυστέρησης αυτής προκύπτει ζημιά στην επιχείρηση κατά την περίοδο της καθυστέρησης (πχ πληρωτέο επιτόκιο πάνω στο δάνειο 6% και εισπρακτέο επιτόκιο σε κατάθεση 2%) η ζημιά αυτή δεν θα αφαιρείται, διαφορετικά τα δάνεια δεν θα θεωρούνται back to back.

Η παρούσα εγκύκλιος εφαρμόζεται από το φορολογικό έτος 2003 και εντεύθεν. Σε καμία περίπτωση δεν θα ανοιχθούν υποθέσεις που έχουν εξεταστεί και διευθετηθεί και για τις οποίες δεν εκκρεμεί εμπρόθεσμη ένσταση.

(Εγκύκλιος Αρ. 2010/8 του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2010)

Έξοδα που δεν εκπίπτουν για σκοπούς προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος (άρθρο 11 του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου)

Η παρούσα εγκύκλιος σκοπό έχει τη διευκρίνιση και ομοιόμορφη εφαρμογή της νομοθεσίας στις περιπτώσεις που επιβάλλεται περιορισμός στα έξοδα για σκοπούς προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος.

Παρατίθενται πιο κάτω οι πρόνοιες του άρθρου 11, με σύντομη επεξήγηση αναφορικά με τα έξοδα των οποίων δεν επιτρέπεται η αφαίρεση για σκοπούς προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 11, **παρά τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου άρθρου δεν εκπίπτουν** από το φορολογητέο εισόδημα προσώπου τα ακόλουθα:

1. **Οικιακές ή ατομικές δαπάνες περιλαμβανομένων των εξόδων μετάβασης από τον τόπο διαμονής στον τόπο εργασίας.**

Σημειώνεται ότι έξοδα μετάβασης από ένα μέρος εργασίας σε άλλο επιτρέπονται εκτός και αν αποτελούν έξοδα ιδιωτικού μηχανοκίνητου οχήματος που εμπίπτουν στο εδάφιο 13, οπότε απαγορεύεται η αφαίρεσή τους.

2. **Ενοίκιο οποιασδήποτε οικοδομής η οποία ανήκει στο φορολογούμενο πρόσωπο και η οποία χρησιμοποιείται από αυτό για άσκηση επιχείρησης.**

Με την πρόνοια αυτή γίνεται σαφές ότι δεν επιτρέπεται η αφαίρεση ενοικίου που πληρώνει κάποιος στον εαυτό του (στην ουσία νοητό ενοίκιο).

3. **Αμοιβή ή τόκοι επί κεφαλαίου καταβληθέντες ή πιστωθέντες στο πρόσωπο αυτό.**

Για παράδειγμα στην περίπτωση συνεταιρισμού, η συμφωνία συνεταιρισμού μπορεί να προνοεί την καταβολή μισθού στους συνεταιίρους ή τόκου στους λογαριασμούς κεφαλαίου των συνεταιίρων. Παρόλο ότι για λογιστικούς σκοπούς τα πιο πάνω ποσά αφαιρούνται ως έξοδο, για φορολογικούς σκοπούς δεν εκπίπτουν αλλά αποτελούν τρόπο κατανομής των κερδών μεταξύ των συνεταιίρων.

4. **Κόστος εμπορευμάτων που λήφθηκαν από την επιχείρηση για χρήση του ιδιοκτήτη ή συνεταίρου του ή της οικογένειάς τους.**

Οι πρόνοιες του άρθρου αυτού έχουν σε μεγάλο βαθμό ξεπεραστεί με την υιοθέτηση του άρθρου 33 (αρχές εμπορικών συναλλαγών) όπου όχι μόνο δεν θα αφαιρεθεί το σχετικό κόστος αλλά η επιχείρηση θα φορολογηθεί και με το κέρδος ή όφελος που θα είχε εφαρμόζοντας τιμές αγοραίας αξίας στα εμπορεύματα αυτά. Εξακολουθεί όμως να εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που λαμβάνονται εμπορεύματα για καθαρά προσωπική χρήση του προσώπου που διεξάγει την επιχείρηση εκτός όπου το κόστος/αξία τους έχει καταβληθεί ή έχει χρεωθεί στο λογαριασμό του στα βιβλία της επιχείρησης. Σημειώνεται ότι ακίνητα που αποτελούν εμπορικό απόθεμα δεν εμπίπτουν στο άρθρο αυτό και η μεταφορά τους από τα αποθέματα για προσωπική χρήση δημιουργεί νοητό εισόδημα για την επιχείρηση (υπόθεση Hagop Matossian).

5. **Δαπάνη ή έξοδο το οποίο δεν αντιπροσωπεύει ποσό που διατέθηκε ή δαπανήθηκε εξολοκλήρου και αποκλειστικά για το σκοπό κτήσης του εισοδήματος.**

Το εδάφιο αυτό καλύπτει όλα τα άλλα έξοδα που δεν αναφέρονται ρητά στο νόμο, τα οποία δεν επιτρέπονται εκτός και αν έγιναν εξολοκλήρου και αποκλειστικά για την κτήση του εισοδήματος. Παράδειγμα τέτοιων εξόδων που δεν επιτρέπονται, είναι οι διάφοροι φόροι και οι επιβαρύνσεις τους, πρόστιμα για παράβαση νόμου, αποζημιώσεις που καταβάλλονται κατά τον τερματισμό της επιχείρησης κλπ. Σε περίπτωση που υπάρχει διπλός σκοπός στην πραγματοποίηση κάποιου εξόδου, κανένα μέρος του εξόδου δεν επιτρέπεται, όπως για παράδειγμα η δαπάνη για την ενδυμασία του που ένας παρουσιαστής τηλεόρασης πραγματοποιεί ο ίδιος.

6. **Κεφάλαιο που αποσύρθηκε ή κάθε ποσό που χρησιμοποιήθηκε ως κεφάλαιο ή το οποίο προορίζεται να χρησιμοποιηθεί ως κεφάλαιο.**

Κεφαλαιουχικής φύσης δαπάνες, αποσβέσεις σε στοιχεία πάγιου ενεργητικού, υποθηκευτικά έξοδα, μερίσματα που καταβλήθηκαν, καταβολή ποσών για μείωση κεφαλαίου κλπ, δεν εκπίπτουν.

7. **Δαπάνες οποιωνδήποτε βελτιώσεων, μετατροπών ή προσθηκών.**

Στις πλείστες περιπτώσεις προβλήματα παρουσιάζονται αναφορικά με τις ανακαινίσεις κτιρίων και υποστατικών, όπου πολλές φορές όλο το ποσό που δαπανάται για την ανακαίνιση διεκδικείται ως έξοδο για επιδιορθώσεις. Το μέρος της δαπάνης που βελτιώνει τα υπάρχοντα κτίρια ή υποστατικά ή τα μετατρέπει ή προσθέτει σε αυτά δεν επιτρέπεται ως έξοδο. Για παράδειγμα η εκτεταμένη αντικατάσταση πατωμάτων και ειδών υγιεινής σε ξενοδοχειακό συγκρότημα αποτελεί βελτίωση και όχι επιδιόρθωση και η σχετική δαπάνη δεν επιτρέπεται ως αφαίρεση αλλά θα πρέπει να κεφαλαιοποιηθεί και να διεκδικηθούν ετήσιες εκπτώσεις σύμφωνα με το άρθρο 10 του Νόμου.

8. **Ποσό το οποίο μπορεί να ανακτηθεί δυνάμει ασφάλισης ή σύμβασης αποζημίωσης.**

Κανένα ποσό δαπάνης ή ζημιάς δεν επιτρέπεται στο βαθμό που καλύπτεται από ασφάλεια ή άλλη συμφωνία αποζημίωσης εφόσον στην πράξη η δαπάνη τελικά δε βαρύνει την επιχείρηση. Παραδείγματα τέτοιων περιπτώσεων είναι η καταστροφή ή κλοπή εμπορευμάτων που καλύπτονται από ασφάλεια και η επιχείρηση αποζημιώνεται πλήρως γι' αυτά, επιδιορθώσεις ακινήτου λόγω κακοτεχνιών για τις οποίες λαμβάνεται αποζημίωση από τον εργολάβο, ζημιές γεωργικών επιχειρήσεων από φυσικές καταστροφές για κάλυψη των οποίων λαμβάνονται αποζημιώσεις κλπ.

9. **Ενοίκιο ή έξοδα επισκευών οικοδομής που δεν καταβλήθηκαν ή που δεν έγιναν για το σκοπό παραγωγής του εισοδήματος.**

Ενοίκιο ή έξοδα επιδιορθώσεων κτιρίου που κατέχει η επιχείρηση το οποίο όμως δεν χρησιμοποιείται για σκοπούς της επιχείρησης δεν εκπίπτουν.

10. **Οποιοδήποτε ποσό φόρου εισοδήματος που πληρώθηκε ή είναι πληρωτέο.**

Η μη παραχώρηση επεκτείνεται και στις επιβαρύνσεις που επιβάλλονται πάνω στο ποσό του φόρου.

11. **Εθελοντικές δαπάνες εκτός αυτών που επιτρέπονται με βάση το άρθρο 14 του Νόμου.**

Φιλοδώρημα σε διοικητικό σύμβουλο που αποχωρεί δεν επιτρέπεται εφόσον δεν υπάρχει υποχρέωση στην εταιρεία να το καταβάλει. Δωρεές σε μη εγκεκριμένα φιλανθρωπικά ιδρύματα, σε πολιτικά κόμματα, σε αθλητικά σωματεία κλπ. δεν εκπίπτουν. Καταβολή οικιοθελώς σύνταξης στη χήρα διευθυντή της εταιρείας δεν εκπίπτει (υπόθεση Mantovani). Τα πιο πάνω δεν αποτελούν εξαντλητικό κατάλογο των εθελοντικών δαπανών.

12. **Έξοδα επιχειρηματικής ψυχαγωγίας, περιλαμβανομένης φιλοξενίας οποιουδήποτε είδους, που γίνεται σε σχέση με την επιχείρηση. Ο περιορισμός δεν εφαρμόζεται στην έκταση που το συνολικό ποσό των εξόδων αυτών στο φορολογικό έτος δεν υπερβαίνει το 1% των ακαθαρίστων εσόδων της επιχείρησης μέχρι ανώτατο ποσό το ισάξιο των £10.000 (€17.086).**

Τα έξοδα επιχειρηματικής ψυχαγωγίας (entertaining and hospitality expenses) περιλαμβάνουν όλα τα έξοδα του είδους αυτού, είτε αυτά αφορούν δαπάνες που σχετίζονται με πελάτες ή προμηθευτές της επιχείρησης, τους ιδιοκτήτες της, τους διευθυντές της επιχείρησης ή οποιουδήποτε άλλου προσώπου. Καλύπτει έξοδα ψυχαγωγίας ή διασκέδασης, έξοδα χορών και δείπνων, έξοδα ποτών και φαγητών στα υποστατικά της επιχείρησης, έξοδα εστιατορίων και κέντρων διασκέδασης, κεραστικά, έξοδα θεαμάτων, έξοδα για χορούς τραγούδια και μουσική, έξοδα για αθλητισμό κλπ.

Σημειώνεται ότι τα έξοδα για φιλοξενία και ψυχαγωγία του προσωπικού της επιχείρησης εκπίπτουν νοουμένου ότι αφορούν και απευθύνονται σε όλο το προσωπικό ή σε πολύ μεγάλο ποσοστό του προσωπικού και δεν περιορίζεται στους διευθυντές/μετόχους και μέλη της οικογένειας τους ή σε υψηλόβαθμα στελέχη της επιχείρησης. Παραδείγματα τέτοιων εξόδων είναι τα έξοδα χριστουγεννιάτικης δεξίωσης για το προσωπικό, η λειτουργία ή επιχορήγηση καντίνας για το προσωπικό, έξοδα αθλητικού κέντρου που προορίζεται για τους υπαλλήλους.

Έχει παρατηρηθεί σε κάποιες περιπτώσεις ότι για παράκαμψη του περιορισμού που επιβάλλεται από τη νομοθεσία τα έξοδα επιχειρηματικής ψυχαγωγίας και φιλοξενίας καταχωρούνται στα βιβλία και τους λογαριασμούς σε διάφορους άλλους λογαριασμούς όπως διαφημίσεις, έξοδα προώθησης, διάφορα έξοδα κλπ. Έχει παρατηρηθεί ακόμη σε κάποιες περιπτώσεις ότι για να διεκδικηθεί το μέγιστο ποσό που επιτρέπει η νομοθεσία, καταχωρούνται στα έξοδα επιχειρηματικής ψυχαγωγίας ποσά που δεν υποστηρίζονται καθόλου από αποδεικτικά στοιχεία για την πραγματοποίησή τους. Τα πιο πάνω αποτελούν ξεκάθαρη παραβίαση του Νόμου και όσοι προβαίνουν σε τέτοιες ενέργειες θα υφίστανται τις συνέπειες που προνοούνται από τη Νομοθεσία (μη παραχώρηση εκπτώσεων σύμφωνα με το άρθρο 48 των περί Βεβαιώσεων και Εισπράξεως Φόρων Νόμων).

Σημειώνεται ότι δώρα που δίνονται από την επιχείρηση στο ευρύ κοινό είτε από τα αποθέματα της είτε άλλως, εφόσον αυτά δίνονται στα πλαίσια καθορισμένης διαφημιστικής εκστρατείας ή στα πλαίσια συνήθους εμπορικής πρακτικής δεν εμπίπτουν στον πιο πάνω περιορισμό. Παράδειγμα είναι η προσφορά δωρεάν ποτών στο κοινό από εταιρεία παραγωγής ή εμπορίας ποτών. Όπου όμως η προσφορά περιορίζεται σε επιλεγμένα πρόσωπα, αυτό αποτελεί έξοδο επιχειρηματικής ψυχαγωγίας και περιορίζεται ανάλογα.

13. Έξοδα ιδιωτικού μηχανοκίνητου οχήματος.

Ιδιωτικό μηχανοκίνητο όχημα είναι αυτοκίνητο στον τίτλο ιδιοκτησίας του οποίου ως χρήση αναφέρεται η ιδιωτική χρήση, όπως καθορίζεται από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών.

Κανένα έξοδο ιδιωτικού μηχανοκίνητου οχήματος δεν επιτρέπεται ως αφαίρεση ανεξάρτητα αν το όχημα χρησιμοποιείται στην επιχείρηση ή όχι. Αυτό καλύπτει οποιασδήποτε μορφής έξοδα όπως καύσιμα, συντήρηση και επιδιορθώσεις, άδεια κυκλοφορίας, ασφάλεια κλπ.

Σημειώνεται ότι, η αποζημίωση που καταβάλλεται σε υπαλλήλους ή διευθυντές για τη χρήση του δικού τους αυτοκινήτου για την εκτέλεση της εργασίας τους, επιτρέπεται ως αφαίρεση υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- (α) Θα συμπληρώνεται ειδικό έντυπο για διεκδίκηση της σχετικής αποζημίωσης, ανάλογο με το έντυπο που συμπληρώνεται από τους δημόσιους υπαλλήλους, όπου θα καταγράφονται πλήρεις λεπτομέρειες της μετακίνησης και τους λόγους που έγινε αυτή.
- (β) Η αποζημίωση θα αφορά μόνο μετακίνηση για εργασία εκτός βάσης του υπαλλήλου και εκτός πόλεως και το ποσό ανά χιλιόμετρο δεν θα υπερβαίνει το ποσό που καταβάλλεται στους δημοσίου υπαλλήλους.
- (γ) Η συνολική αποζημίωση που καταβάλλεται σε διευθυντές / μετόχους ή σε μέλη της οικογένειάς τους (σύζυγο και τέκνα) κατά τη διάρκεια του έτους, δεν θα υπερβαίνει το 3% του ετήσιου μισθού τους, όπως αυτός δηλώνεται για σκοπούς κοινωνικών ασφαλίσεων και PAYE.

Επισυνάπτεται δείγμα του ειδικού εντύπου που θα πρέπει να συμπληρώνεται από τους υπαλλήλους και διευθυντές για τη διεκδίκηση της σχετικής αποζημίωσης ώστε να γίνεται αποδεκτή η αφαίρεση της δαπάνης. *[Το δείγμα του εντύπου μπορεί να ληφθεί από την ιστοσελίδα του ΤΕΠ].*

Σημειώνεται επίσης ότι τα αυτοκίνητα ενοικιάσεως (αυτοκίνητα Ζ) δεν θεωρούνται ιδιωτικά μηχανοκίνητα οχήματα και το ενοίκιο που καταβάλλεται εκπίπτει νοουμένου ότι το αυτοκίνητο χρησιμοποιείται εξολοκλήρου και αποκλειστικά για κτήση του εισοδήματος. Τα κόμιστρα που καταβάλλονται για τη χρήση ταξί εκπίπτουν νοουμένου ότι η χρήση του ταξί γίνεται εξολοκλήρου και αποκλειστικά για την κτήση του εισοδήματος. Το «διπλοκάμπινο» αυτοκίνητο κατατάσσεται στην κατηγορία «ελαφρύ φορτηγό».

Ποσά που καταβάλλονται όμως για ενοικιαγορά ή μίσθωση (leasing) ιδιωτικών οχημάτων δεν εκπίπτουν,

Σε περίπτωση που άλλα οχήματα, πχ μοτοσικλέτες, χρησιμοποιούνται για ιδιωτικούς σκοπούς, τα έξοδα (περιλαμβανομένων και τόκων) δεν επιτρέπονται σύμφωνα με τις πρόνοιες των εδαφίων 5 και 15 του άρθρου 11.

14. **Επαγγελματικός φόρος.**

Ο επαγγελματικός φόρος για φυσικά πρόσωπα έχει καταργηθεί.

Αναφορικά με εταιρείες και άλλα νομικά πρόσωπα το άρθρο αυτό δεν εφαρμόζεται καθότι οι Δήμοι και τα Κοινοτικά Συμβούλια, σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο και τον περί Κοινοτήτων Νόμο, επιβάλλουν δικαίωμα άσκησης επαγγέλματος και όχι επαγγελματικό φόρο όπως ρητά αναφέρεται στο άρθρο αυτό.

15. **Τόκος που αναλογεί ή λογίζεται ότι αναλογεί στο κόστος αγοράς ιδιωτικού μηχανοκίνητου οχήματος, ανεξάρτητα αν χρησιμοποιείται στην επιχείρηση ή όχι, και στο κόστος αγοράς οποιουδήποτε άλλου περιουσιακού στοιχείου που δεν χρησιμοποιείται στην επιχείρηση.**

Για επεξήγηση του περιορισμού τόκων βάσει του εδαφίου αυτού έχει εκδοθεί ξεχωριστή εγκύκλιος.

Τονίζεται και πάλι ότι έξοδα που δεν υποστηρίζονται από ικανοποιητικά αποδεικτικά στοιχεία, δεν επιτρέπονται έστω και αν δεν εμπίπτουν στα πιο πάνω εδάφια. Ταυτόχρονα, η διεκδίκηση εξόδων χωρίς ικανοποιητικά αποδεικτικά στοιχεία καθιστά τα βιβλία της επιχείρησης μη ικανοποιητικά και οι λογαριασμοί που έχουν ετοιμαστεί με βάση τα βιβλία αυτά θα θεωρούνται ως μη αληθείς με αποτέλεσμα, σύμφωνα με το άρθρο 48 του περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμου, να μην παραχωρούνται εκπτώσεις που προβλέπονται από τον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο και παράλληλα το φορολογητέο εισόδημα της επιχείρησης θα καθορίζεται με βάση τα ευρήματα των λειτουργιών του ΤΕΠ κατά τη διάρκεια του ελέγχου τους.

Η παρούσα εγκύκλιος εφαρμόζεται από το φορολογικό έτος 2003 και εντεύθεν. Σε καμία περίπτωση δεν θα ανοιχθούν υποθέσεις που έχουν εξεταστεί και διευθετηθεί και για τις οποίες δεν εκκρεμεί εμπρόθεσμη ένσταση.

(Εγκύκλιος Αρ. 2010/9 του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2010)

Φορολογική μεταχείριση της δαπάνης αναφορικά με διάφορες συμβουλευτικές υπηρεσίες

Η παρούσα εγκύκλιος σκοπό έχει τον ομοιόμορφο φορολογικό χειρισμό των δαπανών που πραγματοποιούν οι επιχειρήσεις αναφορικά με συμβουλευτικές υπηρεσίες.

1. **Το νομικό πλαίσιο που διέπει το φορολογικό χειρισμό των δαπανών αυτών αναφέρεται στα άρθρα 9(1), 11(5) και 11(6) του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου.**
  - i. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 9(1) του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, προς εξεύρεση του φορολογητέου εισοδήματος κάθε προσώπου, θα εκπίπτουν όλες οι δαπάνες τις οποίες το πρόσωπο αυτό υπέστη εξολοκλήρου και αποκλειστικά προς κτήση του εισοδήματος.
  - ii. Σύμφωνα με το άρθρο 11, παρά τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου άρθρου, προς εξεύρεση του φορολογητέου εισοδήματος ενός προσώπου δεν εκπίπτουν τα ακόλουθα:
    - Εδάφιο 5 – δαπάνη ή έξοδο το οποίο δεν αντιπροσωπεύει ποσό που διατέθηκε εξολοκλήρου και αποκλειστικά για το σκοπό κτήσης του εισοδήματος.
    - Εδάφιο 6 – κεφάλαιο που αποσύρθηκε ή κάθε ποσό που χρησιμοποιήθηκε ως κεφάλαιο ή το οποίο προορίζεται να χρησιμοποιηθεί ως κεφάλαιο (δαπάνη κεφαλαιουχικής φύσης).
2. Επισυνάπτεται ως Παράρτημα πίνακας με διάφορες συμβουλευτικές υπηρεσίες.

Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες έχουν διαχωριστεί σε τρία μέρη Α, Β και Γ.

[α] **Μέρος Α – Δαπάνες που εκπίπτουν για σκοπούς προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος**

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει 13 είδη υπηρεσιών για υπηρεσίες ανθρώπινου δυναμικού και υπηρεσίες χρηματοοικονομικής φύσης. Γίνεται δεκτό ότι οι δαπάνες που πραγματοποιούνται αναφορικά με τις υπηρεσίες αυτές, αφαιρούνται για τον υπολογισμό του φορολογητέου εισοδήματος, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- i. Οι δαπάνες γίνονται από επιχείρηση η οποία βρίσκεται ήδη σε πλήρη λειτουργία όταν πραγματοποιούνται οι σχετικές δαπάνες και δεν γίνονται από επιχείρηση η οποία αρχίζει / πρόσφατα άρχισε τις εργασίες της και οι δαπάνες συσχετίζονται με την ουσιαστική έναρξη των εργασιών της.
- ii. Οι μελέτες και οι σχετικές δαπάνες αφορούν την ίδια την εταιρεία / επιχείρηση και όχι το συγκρότημα εταιρειών στο οποίο ανήκει η εταιρεία / επιχείρηση. Αν οι δαπάνες αφορούν το συγκρότημα ή και μόνιμη εγκατάσταση εξωτερικού, θα πρέπει να γίνει κατανομή του ποσού σε όλες τις εταιρείες του συγκροτήματος ή τις μόνιμες εγκαταστάσεις εξωτερικού με βάση τον αριθμό και / ή τις αμοιβές του προσωπικού που απασχολούν, όσον αφορά τις υπηρεσίες για ανθρώπινο δυναμικό, ενώ στις περιπτώσεις υπηρεσιών χρηματοοικονομικής φύσης πρέπει να ακολουθείται μέθοδος κατανομής που να είναι αντιπροσωπευτική για το είδος της δαπάνης. Η κατανομή/χρέωση του ποσού στις άλλες εταιρείες του συγκροτήματος θα πρέπει να γίνεται με την έκδοση τιμολογίων προς

τις εταιρείες αυτές, σε διαφορετική περίπτωση το ποσό που αναλογεί στις άλλες εταιρείες του συγκροτήματος δε θα επιτρέπεται.

- iii. Σε περίπτωση που με βάση τα λογιστικά πρότυπα, οι δαπάνες αυτές, οφείλουν να κεφαλαιοποιηθούν ή να θεωρηθούν ως αναβαλλόμενες δαπάνες και να αποσβεστούν σταδιακά, η ίδια μεταχείριση θα ισχύει και για φορολογικούς σκοπούς.

[β] Μέρος Β – Δαπάνες, ο φορολογικός χειρισμός των οποίων εξαρτάται από τα πραγματικά δεδομένα της κάθε περίπτωσης και κατά πόσον συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με δαπάνες κεφαλαιουχικής φύσης ή όχι.

- i. Αν οι δαπάνες αφορούν ή συνδέονται με άλλες δαπάνες κεφαλαιουχικής φύσης, θα θεωρούνται ότι αποτελούν μέρος του κόστους απόκτησης του κεφαλαιουχικού στοιχείου και θα ακολουθούν το φορολογικό χειρισμό του κεφαλαιουχικού στοιχείου.
- ii. Σε άλλες περιπτώσεις θα μπορούν να αφαιρούνται από το φορολογητέο εισόδημα με τις ίδιες προϋποθέσεις που ισχύουν και για το μέρος Α του πίνακα όπως περιγράφονται στην παράγραφο [α] πιο πάνω.
- iii. Σε περίπτωση που πρέπει να γίνει κατανομή της δαπάνης μεταξύ εταιρειών του συγκροτήματος ή και μόνιμων εγκαταστάσεων εξωτερικού αν η δαπάνη αφορά το συγκρότημα, πρέπει να ακολουθείται μέθοδος κατανομής η οποία να είναι αντιπροσωπευτική για το είδος της δαπάνης.

[γ] Μέρος Γ – Δαπάνες κεφαλαιουχικής φύσης οι οποίες δεν εκπίπτουν

Το μέρος Γ περιλαμβάνει μόνο τις υπηρεσίες για αξιολόγηση ευκαιριών συγχώνευσης οι οποίες αποτελούν δαπάνη κεφαλαιουχικής φύσης, οι οποίες δεν εκπίπτουν.

Σε περίπτωση όμως, που οι δαπάνες αυτές πραγματοποιούνται μέσα στα πλαίσια αναδιοργάνωσης εταιρειών, η οποία εμπίπτει στα άρθρα 26-30 του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου και η οποία τυγχάνει της έγκρισης του Εφόρου, το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων αποδέχεται ότι τα έξοδα αυτά θα εκπίπτουν, με κατάλληλη κατανομή του ποσού όπου χρειάζεται νοουμένου ότι η αναδιοργάνωση δεν αφορά δραστηριότητες ή περιουσιακά στοιχεία που εξαιρούνται της φορολογίας.

Η εγκύκλιος αυτή εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις υποθέσεων που εκκρεμούν, ανεξαρτήτως φορολογικού έτους. Σε καμία περίπτωση δεν θα ανοιχθούν υποθέσεις που έχουν ξεταστεί και διευθετηθεί και για τις οποίες δεν εκκρεμεί εμπρόθεσμη ένσταση.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α

Υπηρεσίες Ανθρώπινου Δυναμικού

1. Διαγνωστικές μελέτες ανθρώπινου δυναμικού που περιλαμβάνουν την αξιολόγηση και καταρτισμό εισηγήσεων για τα πιο κάτω:
- Οργανωτική δομή και καθήκοντα προσωπικού
  - Προγραμματισμός ανθρώπινου δυναμικού
  - Σύστημα επιλογής και πρόσληψης ανθρώπινου δυναμικού
  - Σύστημα αξιολόγησης απόδοσης ανθρώπινου δυναμικού
  - Σύστημα αμοιβών και υποκίνησης

2. Μελέτες σχεδιασμού κινήτρων προσωπικού.
3. Μελέτες σχεδιασμού συστημάτων αξιολόγησης ανθρώπινου δυναμικού.
4. Διεκπεραίωση ερευνών, απόψεων και αντιλήψεων προσωπικού.
5. Έρευνες απολαβών και ωφελημάτων προσωπικού.
6. Εισηγήσεις για θέματα εργατικής νομοθεσίας, περιλαμβανομένων θεμάτων πλεονάζοντος προσωπικού.
7. Εξεύρεση και επιλογή προσωπικού.

Υπηρεσίες Χρηματοοικονομικής Φύσης

1. Αξιολόγηση οργανωτικής και διοικητικής δομής επιχειρήσεων.
2. Μελέτες μείωσης κόστους, βελτίωσης επικερδότητας, καθορισμού τιμών.
3. Μελέτες για συστήματα προϋπολογισμού, κοστολόγησης, διοίκησης ταμειακών ροών.
4. Μελέτες για εγχειρίδια λογιστικών διαδικασιών και συστημάτων κωδικοποίησης.
5. Διαγνωστικές έρευνες για εντοπισμό προβλημάτων στη λειτουργία επιχειρήσεων.
6. Εκπαιδευτικά προγράμματα σε Τεχνολογία Πληροφορικής αλλά και άλλους τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας.

ΜΕΡΟΣ Β

Υπηρεσίες Χρηματοοικονομικής Φύσης

1. Αξιολόγηση εισδοχής σε νέες αγορές, ντόπιες και διεθνείς.
2. Αξιολόγηση εισδοχής νέων προϊόντων.
3. Μελέτες για σχεδιασμό κεφαλαιουχικών δαπανών.
4. Μελέτες βιωσιμότητας επενδύσεων.
5. Μελέτες/διαπραγμάτευση για δανειοδότηση.
6. Μελέτες για Τεχνολογία Πληροφορικής.
7. Μηχανογράφηση.
8. Διαγνωστικές μελέτες για συστήματα Τεχνολογίας Πληροφορικής.
9. Υπηρεσίες διαχείρισης έργων.

ΜΕΡΟΣ Γ

Υπηρεσίες Χρηματοοικονομικής Φύσης

1. Αξιολόγηση ευκαιριών συγχώνευσης.

(Εγκύκλιος Αρ. 2010/10 του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2010)

Κεφαλαιουχικές εκπτώσεις για «εξειδικευμένα» στοιχεία πάγιου ενεργητικού

Για σκοπούς εφαρμογής του εδαφίου (2) του άρθρου 10 του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου 118(Ι)/2002, παρατίθενται πιο κάτω τα ποσοστά κεφαλαιουχικών εκπτώσεων που παραχωρούνται για διάφορα στοιχεία πάγιου ενεργητικού που δεν καλύπτονται από την ΚΔΠ 340/89.

1. **Τεθωρακισμένα οχήματα:** (τα οποία χρησιμοποιούνται από επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών ασφάλειας): 20%
2. **Motor yacht:** 6%
3. **Ανεμογεννήτριες:** 10% (στο κόστος απόκτησης περιλαμβάνεται και το κόστος εγκατάστασης μειωμένο με οποιοδήποτε ποσό επιδότησης έχει ληφθεί)
4. **Φωτοβολταϊκά συστήματα:** 10% (στο κόστος απόκτησης περιλαμβάνεται και το κόστος εγκατάστασης μειωμένο με οποιοδήποτε ποσό επιδότησης έχει ληφθεί)
5. **Καινούρια Αεροπλάνα:** 8%

6. **Καινούρια Ελικόπτερα:** 8%
7. Εξειδικευμένα μηχανήματα κατασκευής σιδηροδρομικών γραμμών όπως, Locomotive engines, Ballast wagon, container wagon και container sleeper wagon – 20%.

Νοείται ότι για να παραχωρηθούν οι κεφαλαιουχικές εκπτώσεις θα πρέπει τα πιο πάνω στοιχεία πάγιου ενεργητικού να ανήκουν στο πρόσωπο που διεκδικεί τις εκπτώσεις και τα στοιχεία αυτά να χρησιμοποιούνται εξολοκλήρου στην επιχείρησή του με σκοπό την κτήση εισοδήματος.

(Εγκύκλιος Αρ. 2010/12 του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ημερομηνίας 10 Αυγούστου 2010)

Φορολογική μεταχείριση εισοδήματος από πώληση ηλεκτρικής ενέργειας προς την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) μέσω φωτοβολταϊκών συστημάτων

1. **Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από πρόσωπα που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα/επιχείρηση.**

Τα εισοδήματα που προκύπτουν από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας προς την ΑΗΚ μέσω της εγκατάστασης μικρού φωτοβολταϊκού συστήματος όπως ο όρος αυτός ερμηνεύεται από την υπηρεσία ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για σκοπούς επιδότησης, εντός των υποστατικών προσώπων που **δεν** ασκούν οικονομική δραστηριότητα όπως, ιδιωτικά νοικοκυριά, σχολικές εφορείες, αγαθοεργά ιδρύματα, δήμοι και κοινότητες, μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί κλπ, δεν υπόκεινται σε φορολογία.

2. **Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από πρόσωπα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα/επιχείρηση.**

Τα εισοδήματα που προκύπτουν από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας προς την ΑΗΚ μέσω της εγκατάστασης φωτοβολταϊκού συστήματος από πρόσωπο το οποίο ασκεί οικονομική δραστηριότητα, αποτελούν μέρος των εισοδημάτων επιχείρησης και υπόκεινται σε φορολογία σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 5(1)(α) του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου 118(I)/2002.

3. Σε περίπτωση εγκατάστασης **εμπορικού** φωτοβολταϊκού συστήματος όπως ο όρος αυτός ερμηνεύεται από την Υπηρεσία Ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για σκοπούς επιδότησης από οποιοδήποτε πρόσωπο, τα έσοδα από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας υπόκεινται σε φορολογία ως εισόδημα από επιχείρηση.

Η εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος από ιδιοκτήτη κτιρίου πάνω σε οικοδομή την οποία εκμισθώνει προς τρίτους, αποτελεί μέρος της οικονομικής δραστηριότητας, τα εισοδήματα της οποίας εμπίπτουν στις πρόνοιες του άρθρου του πιο πάνω Νόμου και τα έσοδα από την πώληση της ηλεκτρικής ενέργειας υπόκεινται σε φορολογία.

(Εγκύκλιος Αρ.2010/13 του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ημερομηνίας 13 Αυγούστου 2010)

Σχέδιο Ρύθμισης Αγροτικών Χρεών

Η παρούσα εγκύκλιος σκοπό έχει την επεξήγηση της φορολογικής μεταχείρισης της ρύθμισης των αγροτικών χρεών μέσα στα πλαίσια της εφαρμογής του Σχεδίου Ρύθμισης Αγροτικών Χρεών

1. Γενική περιγραφή του Σχεδίου

- (α) Το Σχέδιο Ρύθμισης Αγροτικών Χρεών το οποίο τέθηκε σε εφαρμογή το 2006, αφορά τα κατά την ημερομηνία εφαρμογής υφιστάμενα αγροτικά χρέη που οφείλονται αναφορικά με δάνεια που έχουν συναφθεί από εγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, κατά την περίοδο μεταξύ 1/9/1974 – 31/12/1998. Το ποσό του χρέους το οποίο υπόκειται σε ρύθμιση είναι το χρεωστικό υπόλοιπο του δανείου στις 31/12/2005, νοουμένου ότι αυτό υπερβαίνει τις £500.
- (β) Ως αγροτικό χρέος θεωρείται εκείνο που έχει δημιουργηθεί στα πλαίσια της άσκησης του γεωργικού ή / και κτηνοτροφικού επαγγέλματος και έχει τεκμηριωμένα συναφθεί για ένα ή περισσότερους από τους ακόλουθους σκοπούς:
- (i) Επενδύσεις για βελτίωση ή αναδιάρθρωση της γεωργικής εκμετάλλευσης.
  - (ii) Αγορά γεωργικής γης για επέκταση της γεωργικής εκμετάλλευσης, μόνο μέσω εγκεκριμένων σχεδίων του Τμήματος Γεωργίας.
  - (iii) Αγορά γεωργικών μηχανημάτων και εργαλείων για χρήση στην εκμετάλλευση.
  - (iv) Ανόρυξη γεωτρήσεων και αγορά ή εγκατάσταση αντλητικών μηχανημάτων.
  - (v) Αγορά και εγκατάσταση συστημάτων άρδευσης ή άλλων συστημάτων εκσυγχρονισμού των μεθόδων και της διαδικασίας παραγωγής.
  - (vi) Αγορά γεωργικών χρεωδών (φυτοφάρμακα, λιπάσματα, σπόροι, πολλαπλασιαστικό υλικό κλπ).
  - (vii) Κατασκευή εγγειοβελτιωτικών έργων.
  - (viii) Εγκατάσταση νέων φυτειών.
  - (ix) Αγορά ζώων και ανέγερση κτηνοτροφικών υποστατικών μέσω εγκεκριμένων σχεδίων.
- (γ) Υπό τους λοιπούς όρους και προϋποθέσεις που τίθενται με βάση το Σχέδιο, τα αγροτικά χρέη **ρυθμίζονται** ως εξής:
- (i) Με τη διαγραφή μέρους των αγροτικών χρεών που θα εγκριθούν από την Επιτροπή Εξέτασης των Δανείων, και
  - (ii) Με τη μετατροπή του υπόλοιπου σε μακροχρόνιο δάνειο μέχρι και 15 χρόνια (ανάλογα με το ύψος του δανείου) και ανάληψη της πληρωμής των τόκων από το κράτος, νοουμένου ότι ο χρεώστης αναλαμβάνει την υποχρέωση ότι θα καταβάλλει τις δόσεις του δανείου.
- Το ύψος του ποσού (ή το ποσοστό επί του δανείου) που θα διαγραφεί, αποφασίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο μετά την αξιολόγηση όλων των αιτήσεων από την Επιτροπή Εξέτασης των δανείων.
- (δ) Δικαιούχοι του πιο πάνω Σχεδίου είναι άτομα και εταιρείες που πληρούν τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις που καθορίζει το εν λόγω Σχέδιο.
- (ε) Οι πρόνοιες του εν λόγω Σχεδίου είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα www.moa.gov.cy.

2. Φορολογική μεταχείριση

1. Αναφορικά με τα ποσά των χρεωστικών υπολοίπων των δανείων των δικαιούχων ατόμων ή εταιρειών που είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου, τα οποία διαγράφονται μέσα στα πλαίσια εφαρμογής του Σχεδίου Ρύθμισης Αγροτικών Χρεών:
  - (α) Εάν τα διαγραφέντα ποσά αφορούν δάνεια τα οποία είχαν συναφθεί για το σκοπό που αναφέρεται στην **παρ. 1(β)(vi)** πιο πάνω, καθώς επίσης για την αγορά ζώων που αναφέρεται στην **παρ. 1(β)(ix)** πιο πάνω, νοουμένου ότι τα ζώα αποτελούν

μέρος των αποθεμάτων της επιχείρησης, η οικονομική ενίσχυση / επιδότηση είναι **εισοδηματικής φύσης και υπόκειται σε φορολογία.**

- (β) Εάν τα διαγραφέντα ποσά αφορούν δάνεια τα οποία είχαν συναφθεί για τους σκοπούς που αναφέρονται στις παρ. 1(β)(i)–(ν) και (vii)–(ix) (πλην την αγορά ζώων που αποτελούν μέρος των αποθεμάτων της επιχείρησης), η οικονομική ενίσχυση / επιδότηση είναι **κεφαλαιουχικής φύσης και μειώνει το κόστος της σχετικής κεφαλαιουχικής δαπάνης επί της οποίας παραχωρούνται κεφαλαιουχικές εκπτώσεις.**
- (γ) Σε περίπτωση που έχουν διεκδικηθεί ως έξοδο για σκοπούς φορολογίας τόκοι επί των διαγραφέντων δανείων, οι οποίοι τόκοι όμως δεν έχουν στην πραγματικότητα καταβληθεί, το ποσό που διεκδικήθηκε, μέχρι το ύψος του ποσού των τόκων που έχει διαγραφεί, **δεν εκπίπτει** για σκοπούς φόρου εισοδήματος.
2. Στην περίπτωση του μέρους των δανείων που μετατρέπονται σε μακροχρόνια δάνεια με την ανάληψη της πληρωμής των τόκων από το κράτος, μέσα στα πλαίσια εφαρμογής του πιο πάνω Σχεδίου, **οι εν λόγω τόκοι δεν εκπίπτουν για σκοπούς φορολογίας.**
3. Ο φορολογικός χειρισμός που περιγράφεται πιο πάνω, συνάδει με το φορολογικό χειρισμό που αφορά τη φορολογική μεταχείριση των οικονομικών ενισχύσεων / επιδοτήσεων που καταβάλλονται στους αγρότες από τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών (ΚΟΑΠ).
- Σχετική είναι η εγκύκλιος που εξέδωσε το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, με Αριθμό 2007/1 και ημερομηνία 15/1/2007.
4. Διευκρινίζεται ότι:
- (α) Για σκοπούς εφαρμογής των προνοιών του άρθρου 10 του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, σε σχέση με την παραχώρηση κεφαλαιουχικών εκπτώσεων επί των στοιχείων ενεργητικού τα οποία χρηματοδοτήθηκαν με δάνεια / χρέη τα οποία έχουν διαγραφεί όπως προβλέπεται από το Σχέδιο, το διαγραφέν ποσό του δανείου (δηλαδή, το ποσό της οικονομικής ενίσχυσης / επιδότησης) **μειώνει το αρχικό κόστος της κεφαλαιουχικής δαπάνης** και όχι το υπόλοιπο της κεφαλαιουχικής δαπάνης κατά την ημερομηνία της διαγραφής του δανείου.
- (β) Οι κεφαλαιουχικές εκπτώσεις **αναπροσαρμόζονται μόνο από το φορολογικό έτος κατά το οποίο διαγράφεται το δάνειο.** Σε καμία περίπτωση δεν θα αναπροσαρμόζονται οι κεφαλαιουχικές εκπτώσεις που παραχωρήθηκαν τα φορολογικά έτη πριν το έτος της διαγραφής του δανείου. **Τονίζεται δε ότι,** αν το σύνολο των κεφαλαιουχικών εκπτώσεων που παραχωρήθηκαν κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του σχετικού περιουσιακού στοιχείου, μέχρι και το φορολογικό έτος πριν το έτος της παραχώρησης της οικονομικής ενίσχυσης / επιδότησης, είναι ίσο ή υπερβαίνει το κόστος της κεφαλαιουχικής δαπάνης, όπως αυτή έχει μειωθεί από το ποσό της επιδότησης που παραχωρήθηκε, **σταματά η παραχώρηση κεφαλαιουχικών εκπτώσεων.**
- (γ) Οι πρόνοιες του άρθρου 10 του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου οι οποίες αφορούν την ετοιμασία εξισωτικής κατάστασης, δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση στοιχείων ενεργητικού τα οποία χρηματοδοτήθηκαν με δάνεια που ρυθμίστηκαν μέσα στα πλαίσια του πιο πάνω Σχεδίου.
5. Η παρούσα εγκύκλιος εφαρμόζεται από το φορολογικό έτος εντός του οποίου τίθεται σε εφαρμογή το εν λόγω Σχέδιο.

(Εγκύκλιος Αρ. 2010/16 του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 2010)

Αφαίρεση ζημιών και κατανομή/επιμερισμός εξόδων και εκπτώσεων για σκοπούς προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος (Αρ. Εγκυκλίου 2008/14 και ημερομηνία 18/12/2008)

Με την παρούσα επιστολή επισύρεται η προσοχή σας στη σημασία για την πιστή εφαρμογή των προνοιών της πιο πάνω εγκυκλίου.

Υπενθυμίζω ότι, η εγκύκλιος αυτή εκδόθηκε με σκοπό τον ομοιόμορφο χειρισμό των περιπτώσεων όπου διεκδικούνται ζημιές ή απαιτείται να γίνει κατανομή/επιμερισμός των δαπανών και εκπτώσεων για σκοπούς εφαρμογής του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου Ν118(1)/2002, όπως τροποποιήθηκε.

Παρά ταύτα, έχει διαπιστωθεί ανομοιομορφία όσον αφορά το φορολογικό χειρισμό των περιπτώσεων που αναφέρονται πιο πάνω, γεγονός που προκαλεί σύγχυση και δυσφορία στους φορολογούμενους και στους ελεγκτές τους και κατ' επέκταση, καθυστερεί τη διευθέτηση των σχετικών φορολογικών υποθέσεων.

Παρακαλείστε όπως, από τώρα και στο εξής, βεβαιώνετε ότι οι πρόνοιες της εγκυκλίου τηρούνται πιστά από όλους.

(Εγκύκλιος του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2010)

Προσδιορισμός φορολογητέου εισοδήματος ασφαλιστικών εταιρειών

σε σχέση με:

(α) το απόθεμα κινδύνων σε ισχύ (URR)

(β) το απόθεμα απαιτήσεων σε σχέση με ζημιές που έχουν επισυμβεί αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί (IBNR), και

(γ) το απόθεμα αναστροφής (Resilience Reserve)

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με ημερομηνία 18/10/2010 σε σχέση με το πιο πάνω θέμα και με βάση τις πληροφορίες που δίδονται σας πληροφορώ ότι, το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων αποδέχεται το περιεχόμενο των οδηγιών που εξέδωσε η Διευθύντρια Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών και Έφορος Ασφαλίσεων προς τις ασφαλιστικές εταιρείες στις 25/2/2010 αναφορικά με τον υπολογισμό/καθορισμό των ακόλουθων αποθεμάτων που οφείλουν να διατηρούν και συγκεκριμένα:

- (i) Το απόθεμα για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα και απόθεμα για κινδύνους σε ισχύ (unexpired risk reserve)
- (ii) Το απόθεμα για απαιτήσεις σε σχέση με κινδύνους που έχουν επισυμβεί αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί. (IBNR), και
- (iii) Το απόθεμα αναστροφής (Resilience Reserve).

Συνεπώς, τα αποθέματα των ασφαλιστικών εταιρειών τα οποία υπολογίζονται σύμφωνα με τις οδηγίες / την εγκύκλιο που αναφέρεται πιο πάνω, είναι αποδεκτά για σκοπούς προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος των ασφαλιστικών εταιρειών.

(Επιστολή Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 2010 προς την Γενική Διευθύντρια του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου)

Έκτακτη Εισφορά για την Άμυνα

Τροποποιήσεις στον περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμο

Μερίσματα από κέρδη εκμετάλλευσης / διαχείρισης πλοίων

Διαγράφηκε η αναφορά στους περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Τέλη και Φορολογικές Διατάξεις) Νόμους αναφορικά με μερίσματα από κέρδη εκμετάλλευσης κυπριακού πλοίου ή παροχής υπηρεσιών διαχείρισης πλοίων με ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2010. Η κατάργηση αυτή έγινε ως αποτέλεσμα του νέου φορολογικού πλαισίου για την Εμπορική Ναυτιλία που περιγράφεται στις σελίδες 52-55 του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

(Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2010 Ν.40(Ι)/2010 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 14 Μαΐου 2010).

Τροποποιήσεις που στοχεύουν στην πάταξη της φοροδιαφυγής

Τροποποιήθηκε ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμος με κύριο σκοπό την πάταξη της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής. Οι κυριότερες αλλαγές είναι ως εξής:

Τροποποίηση προνοιών για λογιζόμενη διανομή μερισμάτων

- Στην περίπτωση εταιρείας που διαθέτει περιουσιακό της στοιχείο σε μέτοχό της που είναι άτομο ή σε συγγενή του με αντιπαροχή που είναι μικρότερη από την αγοραία αξία του περιουσιακού στοιχείου που διατίθεται, τότε θα λογίζεται ότι η εταιρεία διανέμει μέρισμα ίσο με τη διαφορά μεταξύ της αγοραίας αξίας και του ποσού της αντιπαροχής. Η πρόνοια αυτή δεν εφαρμόζεται όταν το περιουσιακό στοιχείο είχε αποκτηθεί από την εταιρεία με δωρεά από μέτοχό της.
- Στον υπολογισμό των κερδών που υπόκεινται σε λογιζόμενη διανομή μερίσματος θα αφαιρούνται οι πιο κάτω φόροι που έχουν επιβληθεί στην εταιρεία για το συγκεκριμένο έτος:
  - (α) Φόρος Εισοδήματος
  - (β) Έκτακτη Αμυντική Εισφορά
  - (γ) Φόρος Κεφαλαιουχικών Κερδών
  - (δ) Αλλοδαποί φόροι.
- Σε περίπτωση έγκρισης ψηφίσματος από εταιρεία για εκούσια διάλυση ή εκκαθάριση της, θα πρέπει να υποβάλλεται το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία της έγκρισης του ψηφίσματος δήλωση του λογιζόμενου μερίσματος και καταβολή της έκτακτης εισφοράς σε σχέση με αυτή, αναφορικά με το λογιζόμενο μέρισμα επί των κερδών του φορολογικού έτους και των κερδών των αμέσως δύο προηγούμενων φορολογικών ετών. Ο Διευθυντής έχει εξουσία να επιβάλει φορολογία της εταιρείας για είσπραξη της έκτακτης εισφοράς.
- Οι πιο πάνω πρόνοιες για λογιζόμενη διανομή, δεν εφαρμόζονται στα λογιστικά κέρδη που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της διάλυσης ή εκκαθάρισης εταιρείας, όταν τα περιουσιακά της στοιχεία δεν επαρκούν για την εξόφληση των πιστωτών της και κανένα ποσό δεν μπορεί να διανεμηθεί ή να καταβληθεί στους μετόχους της. Οποιαδήποτε διανομή περιουσιακών στοιχείων στους μετόχους εταιρείας στα πλαίσια της διάλυσης ή εκκαθάρισης της, λογίζεται ως μέρισμα η αγοραία αξία, μετά τη μείωσή της με οποιοδήποτε τυχόν φόρο κεφαλαιουχικών κερδών που πληρώθηκε και μετά την αφαίρεση του κόστους απόκτησης των στοιχείων αυτών από την εταιρεία. Σε περίπτωση πραγματοποίησης

κερδών κατά τη διάρκεια εκούσιας διάλυσης ή εκκαθάρισης εταιρείας, η λογιζόμενη διανομή μερίσματος επί των κερδών αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό ή την αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που διανέμονται ή πρόκειται να διανεμηθούν στους μετόχους.

- **Στον υπολογισμό της λογιζόμενης διανομής** θα αφαιρείται πέραν από το πραγματικό μέρισμα που δόθηκε κατά τη διάρκεια των δύο ετών που έπονται το έτος για το οποίο υπολογίζεται η λογιζόμενη διανομή και το πραγματικό μέρισμα που διανεμήθηκε κατά τη διάρκεια του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται.
- Τροποποιείται ο νόμος έτσι ώστε σε περίπτωση **μείωσης του κεφαλαίου εταιρείας** το ποσό που λογίζεται ως διανεμηθέν μέρισμα να περιορίζεται σε οποιαδήποτε ποσά πληρώνονται ή είναι πληρωτέα σε μέτοχο πέραν του ποσού του μετοχικού κεφαλαίου που πραγματικά καταβλήθηκε από το μέτοχο και όχι το σύνολο των αδιανεμητων φορολογητέων κερδών όπως προνοεί η νομοθεσία σήμερα.

Έκτακτη Αμυντική Εισφορά επί ενοικίων

Εισάγεται πρόνοια για παρακράτηση αμυντικής εισφοράς πάνω σε ενοίκια που πληρώνονται από εταιρεία, συνεταιρισμό, τη Δημοκρατία, ή Αρχή Τοπικής Διοίκησης. Η εισφορά επιβάλλεται με συντελεστή 3% στο 75% των ενοικίων που καταβάλλονται.

Διοικητικά πρόστιμα

Εισάγονται πρόνοιες όπου, σε περίπτωση μη έγκαιρης υποβολής δήλωσης ή υποβολής στοιχείων που έχουν ζητηθεί ή μη έγκαιρης πληρωμής φόρων θα επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα ύψους €100 ή €200 ή/και προστίμου 5% ανάλογα των περιπτώσεων. Αναλυτική επεξήγηση αυτών των προστίμων έχει ως εξής:

- (α) Χρηματική επιβάρυνση €100 θα επιβάλλεται σε πρόσωπο (εταιρεία ή άτομο), που αρνείται, παραλείπει ή αμελεί να δώσει ειδοποίηση ή να υποβάλει δήλωση ή να παράσχει στοιχεία ή να εκτελέσει οποιοδήποτε καθήκον, εντός της χρονικής προθεσμίας που προβλέπεται ή καθορίζεται ρητά από το Νόμο.
- (β) Χρηματική επιβάρυνση €200 θα επιβάλλεται σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προσώπου (εταιρείας ή ατόμου), που αρνείται, παραλείπει ή αμελεί να δώσει ειδοποίηση ή να υποβάλει δήλωση ή να παράσχει στοιχεία ή να εκτελέσει οποιοδήποτε καθήκον, μέσα στη χρονική προθεσμία συμμόρφωσης που προβλέπει ο Νόμος και ο Διευθυντής μέσω γραπτής ειδοποίησης απαιτήσει συμμόρφωση από το πρόσωπο αυτό εντός της προθεσμίας που καθορίζεται στην ειδοποίηση η οποία προθεσμία δεν πρέπει να είναι μικρότερη των 60 ημερών.
- (γ) Χρηματική επιβάρυνση €200 θα επιβάλλεται σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προσώπου (ατόμου ή εταιρείας), που αρνείται, παραλείπει ή αμελεί να δώσει ειδοποίηση ή να υποβάλει δήλωση ή να παράσχει στοιχεία ή να εκτελέσει οποιοδήποτε καθήκον εντός της προθεσμίας συμμόρφωσης που δεν προβλέπεται από το Νόμο, αλλά που έχει καθοριστεί από τον Διευθυντή μέσω γραπτής ειδοποίησης, η οποία προθεσμία δεν πρέπει να είναι μικρότερη των 60 ημερών.
- (δ) Χρηματική επιβάρυνση €100 θα επιβάλλεται σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προσώπου (ατόμου ή εταιρείας), που αρνείται, παραλείπει ή αμελεί να δώσει ειδοποίηση ή να υποβάλει δήλωση ή να παράσχει στοιχεία, ή να εκτελέσει οποιοδήποτε καθήκον σε σχέση με άλλο πρόσωπο εντός της προθεσμίας συμμόρφωσης που δεν προβλέπεται από το Νόμο, αλλά που καθορίζεται από τον Διευθυντή μέσω γραπτής επιστολής στο πρόσωπο που αφορούν τα πιο πάνω στοιχεία ή καθήκοντα, η οποία προθεσμία δεν πρέπει να είναι μικρότερη των 60 ημερών.

- (ε) Πρόσθετος φόρος 5% του οφειλόμενου φόρου, θα επιβάλλεται σε πρόσωπο (άτομο ή εταιρεία) που παραλείπει να καταβάλει τον οφειλόμενο φόρο μέσα στην προθεσμία που καθορίζεται στο Νόμο ή που καθορίζεται σε ειδοποίηση του Διευθυντή προς το πρόσωπο αυτό.

Έναρξη ισχύος

Η έναρξη ισχύος των πιο πάνω τροποποιήσεων αρχίζει από την 1 Ιουλίου 2011 (δηλαδή έξι μήνες μετά τη δημοσίευση του Νόμου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας) εκτός του άρθρου που αφορά πράξεις διάθεσης περιουσιακού στοιχείου από εταιρεία σε άτομο μέτοχό της που θα ισχύει από το φορολογικό έτος 2011.

(Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός)(Αρ.2) Νόμος του 2010 Ν.132(Ι)/2010 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 31 Δεκεμβρίου 2010))

Εγκύκλιοι του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων

Ημερομηνία διάλυσης εταιρείας και εφαρμογής της λογιζόμενης διανομής μερίσματος

Η εγκύκλιος αυτή σκοπό έχει τη διευκρίνιση των φορολογικών συνεπειών κατά τη διάλυση της εταιρείας για σκοπούς έκτακτης αμυντικής εισφοράς και τον ομοιόμορφο χειρισμό τέτοιων υποθέσεων, σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

1. Σύμφωνα με το άρθρο 3(3) του Νόμου για την έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Δημοκρατίας, σε περίπτωση διάλυσης εταιρείας η οποία είναι κάτοικος στη Δημοκρατία, το σύνολο των κερδών των τελευταίων πέντε ετών πριν από τη διάλυση που δεν έχουν διανεμηθεί ή δεν έχουν λογιστεί ότι έχουν διανεμηθεί, θα λογίζονται ως διανεμηθέντα κατά τη διάλυση. Τονίζεται ότι οι πιο πάνω διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται σε περιπτώσεις διάλυσης εταιρείας για σκοπούς αναδιοργάνωσης.
2. Ο όρος «εταιρεία» στο Νόμο έχει την έννοια που αποδίδεται σε αυτόν από το άρθρο 2 του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου ο οποίος με τη σειρά του παραπέμπει στον περί Εταιρειών Νόμο. Στο μέρος V του περί Εταιρειών Νόμου, καθορίζονται οι τρόποι και οι διαδικασίες διάλυσης της εταιρείας.
3. Η ημερομηνία διάλυσης εταιρείας για σκοπούς εφαρμογής του άρθρου 3(3) του περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμου Ν117(Ι)/2002, όπως τροποποιήθηκε, είναι η ημερομηνία κατά την οποία η εταιρεία διαλύεται σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Εταιρειών Νόμου, δηλαδή:
  - (α) Σε περίπτωση εκκαθάρισης από το Δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 260(1) του Νόμου, όταν οι υποθέσεις της εταιρείας έχουν πλήρως εκκαθαριστεί, ο εκκαθαριστής υποβάλλει αίτηση στο Δικαστήριο και αυτό εκδίδει διάταγμα για τη διάλυση της εταιρείας. Ημερομηνία διάλυσης είναι η ημερομηνία έκδοσης του διατάγματος του Δικαστηρίου.
  - (β) Σε περίπτωση εκούσιας εκκαθάρισης από μέλη σύμφωνα με το άρθρο 273 του Νόμου, η ημερομηνία διάλυσης είναι τρεις μήνες μετά την ημερομηνία υποβολής από τον εκκαθαριστή στον Έφορο Εταιρειών, αντιγράφου του λογαριασμού για την εκκαθάριση και έκθεση για τη συγκρότηση της συνέλευσης των μελών της εταιρείας ενώπιον της οποίας τέθηκε ο λογαριασμός για την εκκαθάριση.

- (γ) Σε περίπτωση εκούσιας εκκαθάρισης από πιστωτές σύμφωνα με το άρθρο 283 του Νόμου, η ημερομηνία διάλυσης είναι τρεις μήνες μετά την υποβολή στον Έφορο Εταιρειών αντιγράφου του λογαριασμού για την εκκαθάριση μαζί με την έκθεση του για τη σύγκλιση της γενικής συνέλευσης της εταιρείας και της συνέλευσης των πιστωτών ενώπιον των οποίων τέθηκε ο λογαριασμός για την εκκαθάριση.
- (δ) Σε περίπτωση διαγραφής εταιρείας από τον Έφορο Εταιρειών σύμφωνα με το άρθρο 327(5) του Νόμου, εκτός και αν η εταιρεία αποκατασταθεί σύμφωνα με το άρθρο 327(7) του Νόμου, η ημερομηνία διάλυσης είναι η ημερομηνία δημοσίευσης της ειδοποίησης για διαγραφή της εταιρείας στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.
4. Οι πρόνοιες του άρθρου 3(3) εφαρμόζονται και στα λογιστικά κέρδη που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης της εταιρείας, αλλά το ποσό των λογιζόμενων μερισμάτων δεν μπορεί να υπερβεί το μέρος των κερδών που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης το οποίο διανέμεται/καταβάλλεται ή δύναται να διανεμηθεί/καταβληθεί στους μετόχους της εταιρείας, όταν τα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας επαρκούν για την εξόφληση των πιστωτών.
5. Οι πρόνοιες του νόμου αναφορικά με λογιζόμενη διανομή δεν εφαρμόζονται στα λογιστικά κέρδη που προκύπτουν στη διάρκεια της εκκαθάρισης της εταιρείας, όταν τα περιουσιακά στοιχεία δεν επαρκούν για την εξόφληση των πιστωτών της και κανένα ποσό δεν μπορεί να διανεμηθεί/καταβληθεί στους μετόχους.

Η εγκύκλιος αυτή εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις που αφορούν φορολογικά έτη από το 2003 και εντεύθεν και οι οποίες δεν έχουν εξεταστεί και διευθετηθεί ήδη.

(Εγκύκλιος Αρ. 2010/4 του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ημερομηνίας 23 Μαρτίου 2010)

Έκτακτη Εισφορά για την Άμυνα σε Λογιζόμενη Διανομή Μερισματος και Δήλωση Λογιζόμενης Διανομής Μερισματος (Εντυπο Ε.Πρ.623-2005) – Τροποποίηση της Εγκυκλίου 2006/1 με ημερομηνία 10/4/2006.

Λόγω της τροποποίησης του περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμου 117(Ι)/2002, με τον Τροποποιητικό Νόμο 75(Ι)/2009, που τέθηκε σε ισχύ από την 1^η Ιανουαρίου 2009, η πιο πάνω Εγκύκλιος τροποποιείται ως εξής:

1. Με την προσθήκη της ακόλουθης υποπαραγράφου στην παράγραφο 1.4:
(ε) Στα κέρδη/πλεονάσματα των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου.
2. Με τη διαγραφή της φράσης «Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου και» στην υποπαραγραφο (γ) της παραγράφου 1.5.

(Εγκύκλιος Αρ.2010/19 του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου 2010)

Βεβαίωση και Είσπραξη Φόρων

Τροποποιήσεις στον περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμο

Τροποποιήθηκε ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμος με κύριο σκοπό την πάταξη της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής. Οι κυριότερες αλλαγές είναι ως εξής:

Εγγραφή εταιρειών στο Φορολογικό Μητρώο

Εταιρεία θα έχει υποχρέωση να εγγραφεί στο Φορολογικό Μητρώο του Φόρου Εισοδήματος και να εξασφαλίσει Αριθμό Φορολογικής Ταυτότητας εντός 60 ημερών από την ημερομηνία σύστασής της ή εγγραφής της στον Έφορο Εταιρειών ή σε περίπτωση εταιρείας που συστάθηκε εκτός της Δημοκρατίας (και έχει τόπο εργασίας εντός της Δημοκρατίας), εντός 60 ημερών από την ημερομηνία εγγραφής της στο Μητρώο του Εφόρου Εταιρειών ή την ημερομηνία που γίνεται κάτοικος της Δημοκρατίας. Οποιοσδήποτε αλλαγές που διαφοροποιούν τα στοιχεία της εταιρείας οφείλουν να κοινοποιηθούν στον Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων εντός 60 ημερών από το σχετικό γεγονός. Υφιστάμενες εταιρείες που δεν έχουν ακόμα εγγραφεί στο Φορολογικό Μητρώο, δικαιούνται να το πράξουν μέχρι τις 30 Ιουνίου 2011 χωρίς οποιοσδήποτε κυρώσεις.

Τραπεζικό απόρρητο

Ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων δύναται σε περίπτωση ελέγχου που διενεργεί αναφορικά με αντικείμενο φόρου προσώπου (ατόμου ή εταιρείας) για οποιοδήποτε φορολογικό έτος για το οποίο δύναται να επιβάλει φορολογία, να ζητήσει με γραπτή επιστολή από τράπεζα να του παράσχει οποιαδήποτε στοιχεία και πληροφορίες που βρίσκονται στην κατοχή της, για την περίοδο των επτά ετών που προηγούνται της ημερομηνίας υποβολής του αιτήματος, σχετικά με οποιοδήποτε υφιστάμενο ή κλειστό λογαριασμό για το πρόσωπο αυτό.

Οι πιο πάνω εξουσίες που παρέχονται στον Διευθυντή θα ασκούνται μόνο κατόπιν γραπτής συγκατάθεσης του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Ο Διευθυντής θα οφείλει ταυτόχρονα να παρέχει τα πιο κάτω στοιχεία στον Γενικό Εισαγγελέα και στην τράπεζα:

- αριθμό ταυτότητας του υπό έλεγχο προσώπου
- περιγραφή των πληροφοριών που απαιτεί
- τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι οι απαιτούμενες πληροφορίες κατέχονται από την τράπεζα
- τη συγκεκριμένη προγενέστερη και αιτιολογημένη χρονική περίοδο για την οποία απαιτεί τις συγκεκριμένες πληροφορίες
- δήλωση του Διευθυντή ότι έχει εξαντλήσει όλα τα στη διάθεσή του μέσα για εξασφάλιση των απαιτούμενων πληροφοριών

Στις περιπτώσεις κοινών λογαριασμών, η πιο πάνω διαδικασία πρέπει να ακολουθηθεί για κάθε πρόσωπο ξεχωριστά. Ο Διευθυντής οφείλει να πληροφορεί το πρόσωπο για το οποίο διεξάγεται η έρευνα.

Υποβολή φορολογικών δηλώσεων με ηλεκτρονικά μέσα

Εισάγονται πρόνοιες για υποβολή ηλεκτρονικής φορολογικής δήλωσης στις περιπτώσεις φορολογουμένων οι δηλώσεις των οποίων, ετοιμάζονται βάσει εξελεγχμένων λογαριασμών ή υποβάλλονται από επαγγελματία λογιστή. Η προθεσμία υποβολής δήλωσης σε ηλεκτρονική μορφή παρατείνεται κατά τρεις μήνες.

Βεβαιώσεις Φορολογίας

Σε περίπτωση προσώπου (άτομο ή εταιρεία), που παρέλειψε να υποβάλει δήλωση εισοδήματος εντός της προθεσμίας που προβλέπεται από τον περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμο και ο Διευθυντής κρίνει ότι το πρόσωπο αυτό έχει υποχρέωση καταβολής φόρου, δύναται να προβεί σε βεβαίωση φόρου με βάση τα ευρήματα που προέκυψαν μετά από σχετικό έλεγχο ή εξέταση ή έρευνα ή σύμφωνα με πληροφορίες και στοιχεία που έχει στη διάθεσή του.

Ενστάσεις κατά της φορολογίας

Οι ενστάσεις για φορολογίες που έχουν εκδοθεί από τον Διευθυντή πρέπει να εκθέτουν τους συγκεκριμένους λόγους ένστασης και να συνοδεύονται από τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία, καθώς και υπολογισμό του φόρου που ο φορολογούμενος οφείλει κατά τη γνώμη του. Επίσης έχει παραταθεί το χρονικό περιθώριο υποβολής ένστασης έναντι φορολογιών που εκδίδονται εντός Δεκεμβρίου. Συγκεκριμένα, για τέτοιες φορολογίες, ο φορολογούμενος θα μπορεί να υποβάλει ένσταση όχι αργότερα από το τέλος του Φεβρουαρίου του επόμενου έτους.

Πληροφορίες από άλλες κρατικές αρχές

Με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία ο Διευθυντής δύναται να ζητήσει από δημόσιους υπαλλήλους να του παράσχουν στοιχεία για την εξακρίβωση φόρου ή την ανακάλυψη οποιασδήποτε παραλείψεως σχετικά με το φόρο οποιουδήποτε προσώπου. Με τροποποίηση στο σχετικό άρθρο, ο όρος δημόσιος υπάλληλος επεκτείνεται και περιλαμβάνει όλους τους λειτουργούς στην υπηρεσία αρχής τοπικής διοίκησης και οργανισμού δημοσίου δικαίου. Εξαιρούνται, οι λειτουργοί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών.

Δικαίωμα Διευθυντή για επιτόπιο έλεγχο

Ο Διευθυντής έχει το δικαίωμα να εισέρχεται και να επιθεωρεί επαγγελματικά υποστατικά, κατά τις ώρες κανονικής λειτουργίας της επιχείρησης, περιλαμβανομένων οποιωνδήποτε αγαθών και εγγράφων, που χρησιμοποιούνται σε σχέση με την άσκηση επιχείρησης. Εξαιρούνται από την πρόνοια αυτή οι χώροι που χρησιμοποιούνται ως κατοικία.

Ενημέρωση βιβλίων και έκδοση τιμολογίων

Κάθε πρόσωπο (εταιρεία ή άτομο) που οφείλει να τηρεί βιβλία και αρχεία για κάθε φορολογικό έτος, οφείλει όπως τα ενημερώνει το αργότερο μέχρι το τέλος του τέταρτου μήνα που ακολουθεί το μήνα εντός του οποίου γίνονται οι συναλλαγές της επιχείρησής του. Επίσης, πρέπει να εκδίδει τιμολόγια και αποδείξεις το αργότερο εντός 30 ημερών από την ημερομηνία από την οποία πραγματοποιείται η συναλλαγή, εκτός αν ο φορολογούμενος πάρει παράταση από το Διευθυντή μέσω γραπτής επιστολής. Σε περίπτωση επιχείρησης που διατηρεί εμπορικά αποθέματα, οφείλει να προβαίνει σε ετήσια απογραφή των αποθεμάτων κατά το τέλος της διαχειριστικής περιόδου και τα στοιχεία της απογραφής να είναι στη διάθεση του Διευθυντή, σε περίπτωση που ζητηθούν.

Καταβολή μη αμφισβητούμενου φόρου στην περίπτωση προσφυγής στο Ανώτατο Δικαστήριο

Σε περίπτωση προσφυγής στο Ανώτατο Δικαστήριο έναντι φορολογίας που έχει εκδοθεί από το Διευθυντή, θα αναστέλλεται η είσπραξη μόνο του αμφισβητούμενου ποσού φόρου (και όχι ολόκληρου του ποσού όπως ίσχυε μέχρι σήμερα) μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής απόφασης του Δικαστηρίου.

Διοικητικά πρόστιμα

Εισάγονται πρόνοιες όπου, σε περίπτωση μη έγκαιρης υποβολής δήλωσης ή υποβολής στοιχείων που έχουν ζητηθεί ή μη έγκαιρης πληρωμής φόρων θα επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα ύψους €100 ή €200 ή/και προστίμου 5% ανάλογα των περιπτώσεων. Η αναλυτική επεξήγηση αυτών των προστίμων είναι η ίδια όπως και στο νόμο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας που περιγράφεται στις σελίδες 21-22 αυτού του Ενημερωτικού Δελτίου.

Έναρξη ισχύος

Η έναρξη ισχύος των πιο πάνω τροποποιήσεων αρχίζει από την 1 Ιουλίου 2011 (δηλαδή έξι μήνες μετά τη δημοσίευσή τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας).

(Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2010 Ν.136(Ι)/2010 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 31 Δεκεμβρίου 2010)

Εγκύκλιος του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων

Απόρριψη εκπρόθεσμης ένστασης

1. Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και επιθυμώ να τονίσω πάλιν ότι, σε περίπτωση υποβολής εκπρόθεσμης ένστασης εναντίον φορολογίας που επιβλήθηκε από το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, πρέπει να τηρούνται πιστά οι οδηγίες που περιλαμβάνονται στην εγκύκλιο 2001/1 ημερομηνίας 24/10/2001 και ειδικότερα στο μέρος Δ της εγκυκλίου.
2. Συγκεκριμένα πρέπει να εξετάζεται κατά πόσο:
  - (α) Στην ένσταση προβάλλονται λόγοι για τους οποίους το πρόσωπο που υποβάλλει την ένσταση δεν ήταν σε θέση να υποβάλει εμπρόθεσμα την ένσταση του λόγω απουσίας από τη Δημοκρατία, ασθένεια ή άλλη εύλογη αιτία. Σε τέτοια περίπτωση η εκπρόθεσμη ένσταση θα πρέπει να συνοδεύεται από αποδεικτικά στοιχεία ή τεκμήρια που να υποστηρίζουν τους λόγους που επικαλείται ο φορολογούμενος. Αν η εμπρόθεσμη ένσταση δεν συνοδεύεται από σχετικά αποδεικτικά ή τεκμήρια, οι λόγοι που επικαλούνται στην ένσταση δεν θα λαμβάνονται υπόψη.
  - (β) Η αποδοχή της ένστασης θεωρείται λογική και δίκαιη, ενώ η μη αποδοχή της θα προκαλέσει παράλογη και κατάφορη αδικία στο φορολογούμενο.
3. Στις περιπτώσεις που αποφασίζεται η απόρριψη της εκπρόθεσμης ένστασης, η αιτιολογία της απόφασης μαζί με τις απαιτούμενες εγκρίσεις όπου χρειάζονται καταγράφονται σε ξεχωριστό σημείωμα το οποίο επισυνάπτεται στην ένσταση.
4. Η κοινοποίηση της απόρριψης της εκπρόθεσμης ένστασης στο φορολογούμενο ή τον αντιπρόσωπο του, γίνεται πάντοτε γραπτώς. Στην επιστολή απόρριψης ο φορολογούμενος πληροφορείται ότι η ένστασή του δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή καθότι δεν υποβλήθηκε μέσα στα χρονικά περιθώρια που καθορίζει ο Νόμος και ότι δεν έχει τεκμηριωθεί η ύπαρξη οποιασδήποτε εύλογης αιτίας η οποία να δικαιολογεί την παραχώρηση παράτασης της προθεσμίας για υποβολή της ένστασης και δεν αναφέρεται οτιδήποτε άλλο.
5. Σε καμιά περίπτωση που υποβλήθηκε εκπρόθεσμη ένσταση δεν πρέπει να ζητούνται στοιχεία ή να καλείται ο φορολογούμενος ή ο ελεγκτής του σε προσωπική συνέντευξη για εξέταση του περιεχομένου της ένστασης εκτός και αν έχει ήδη αποφασιστεί η αποδοχή και εξέταση της εκπρόθεσμης ένστασης.

(Εγκύκλιος Αρ. 2010/3 του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ημερομηνίας 22 Μαρτίου 2010)

Φόρος Κεφαλαιουχικών Κερδών

Ακύρωση μετοχικού κεφαλαίου δεν αποτελεί διάθεση

Ακύρωση μετοχικού κεφαλαίου δεν αποτελεί διάθεση για σκοπούς φόρου κεφαλαιουχικών κερδών και ως εκ τούτου κανένα κέρδος δεν προκύπτει από την ακύρωση μετοχών που να υπόκειται σε φόρο κεφαλαιουχικών κερδών.

(Απόφαση του Εφοριακού Συμβουλίου ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2010 στην Ιεραρχική Προσφυγή Αρ.11/2007 της κ Helen Hurley εναντίον του Διευθυντή του ΤΕΠ)

Διοικητικά πρόστιμα

Τροποποιήθηκε ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών Νόμος με την εισαγωγή προνοιών όπου, σε περίπτωση μη έγκαιρης υποβολής δήλωσης ή υποβολής στοιχείων που έχουν ζητηθεί ή μη έγκαιρης πληρωμής φόρων θα επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα ύψους €100 ή €200 ή/ και προστίμου 5% ανάλογα των περιπτώσεων. Η αναλυτική επεξήγηση αυτών των προστίμων είναι η ίδια όπως και στο νόμο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας που περιγράφεται στις σελίδες 21-22 αυτού του Ενημερωτικού Δελτίου.

Έναρξη ισχύος

Η έναρξη ισχύος της πιο πάνω τροποποίησης αρχίζει από την 1 Ιουλίου 2011 (δηλαδή έξι μήνες μετά τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας).

(Ο περί Φορολογίας των Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2010 Ν.135(Ι)/2010 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 31 Δεκεμβρίου 2010)

Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας

Διοικητικά πρόστιμα

Τροποποιήθηκε ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας Νόμος με την εισαγωγή προνοιών όπου, σε περίπτωση μη έγκαιρης υποβολής δήλωσης ή υποβολής στοιχείων που έχουν ζητηθεί ή μη έγκαιρης πληρωμής φόρων θα επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα ύψους €100 ή €200 ή/ και προστίμου 5% ανάλογα των περιπτώσεων. Η αναλυτική επεξήγηση αυτών των προστίμων είναι η ίδια όπως και στο νόμο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας που περιγράφεται στις σελίδες 21-22 αυτού του Ενημερωτικού Δελτίου.

Έναρξη ισχύος

Η έναρξη ισχύος της πιο πάνω τροποποίησης αρχίζει από την 1 Ιουλίου 2011 (δηλαδή έξι μήνες μετά τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας).

(Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2010 Ν. 134(Ι)/2010 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 31 Δεκεμβρίου 2010)

Συμβάσεις για αποφυγή διπλής φορολογίας

Μεταξύ Κύπρου και Κατάρ

Πληροφορείστε ότι, έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες που απαιτούνται από τη νομοθεσία της κάθε χώρας για την έναρξη ισχύος της πιο πάνω Συμφωνίας, η οποία υπογράφηκε στις 11 Νοεμβρίου 2008 και μετά την ανταλλαγή των σχετικών γνωστοποιήσεων, η Συμφωνία τέθηκε σε ισχύ στις 20 Μαρτίου 2009.

Οι διατάξεις της Συμφωνίας εφαρμόζονται:

- (i) στην περίπτωση των φόρων που παρακρατούνται στην πηγή, αναφορικά με ποσά που πληρώνονται ή πιστώνονται κατά ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2010 και
- (ii) στην περίπτωση των άλλων φόρων, αναφορικά με φόρους που επιβάλλονται για φορολογικά έτη που αρχίζουν κατά ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2010.

Το κείμενο της Συμφωνίας βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος www.mof.gov.cy/ird.

(Εγκύκλιος Αρ. 2010/1 του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2010)

Μεταξύ Κύπρου και Ρωσίας

Στις 7 Οκτωβρίου 2010 υπεγράφη το Πρωτόκολλο στη Συμφωνία περί Αποφυγής Διπλής Φορολογίας μεταξύ Κύπρου και Ρωσίας. Όταν το Πρωτόκολλο επικυρωθεί από τη Ρωσική κυβέρνηση, τότε η Κύπρος θα αφαιρεθεί από τη Ρωσική «Μαύρη Λίστα».

Το πρωτόκολλο δεν επιφέρει αλλαγές στα ποσοστά παρακράτησης φόρου. Εισήγαγε όμως ορισμένες αλλαγές όπως στον ορισμό των μερισμάτων, στον ορισμό των τόκων και κεφαλαιουχικών κερδών.

Σύμβαση για την εξάλειψη της Διπλής Φορολογίας

Προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας και άλλων Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Σύμβαση για την Εξάλειψη της Διπλής Φορολογίας σε Περίπτωση Διορθώσεως των Κερδών Συνδεδεμένων Επιχειρήσεων και των Πρακτικών Υπογραφής ((Κυρωτικός) Νόμος του 2006 Αρ. 11(III)/2006, ο οποίος δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 14/4/2006, Ε.Ε. Παρ. Ι(III), Αρ. 4070)

Σε συνέχεια της Εγκυκλίου με αριθμό 2007/5 και ημερομηνία 15/2/2007, σας πληροφορώ ότι η πιο πάνω Σύμβαση θα ερμηνεύεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Αναθεωρημένου Κώδικα Δεοντολογίας για την αποτελεσματική εφαρμογή της Σύμβασης σχετικά με την εξάλειψη της διπλής φορολογίας σε περίπτωση διορθώσεως των κερδών συνδεδεμένων επιχειρήσεων (2009/C 322/01), ο οποίος δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 30/12/2009.

Σημειώνω ότι η αναστολή της είσπραξης οφειλόμενων φόρων για όσο διάστημα διαρκούν οι διασυνοριακές διαδικασίες επίλυσης διαφορών, στην οποία γίνεται αναφορά στην πιο πάνω εγκύκλιο, συνεχίζει να ισχύει και με βάση τον αναθεωρημένο κώδικα.

(Εγκύκλιος Αρ. 2010/14 του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 2010)

Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

Τροποποιήσεις στον περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμο

Εναρμόνιση με τις πράξεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας αναφορικά με τον τόπο παροχής υπηρεσιών και την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής

Ειδικότερα, υιοθετούνται νέοι κανόνες σε σχέση με τον τόπο παροχής υπηρεσιών για σκοπούς του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και την υποχρέωση για υποβολή μηνιαίου Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα για παροχές υπηρεσιών σε υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα σε άλλα κράτη μέλη με ηλεκτρονικά μέσα.

Επειδή μερικές από τις αλλαγές που επέρχονται ως προς τον τόπο παροχής υπηρεσιών θα μπορούσαν να έχουν σημαντική επίπτωση στον προϋπολογισμό των κρατών μελών και για να διασφαλισθεί μια ομαλή μετάβαση, αποφασίστηκε από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως οι αλλαγές αυτές εισαχθούν σταδιακά. Η Οδηγία 2008/117/ΕΚ προβλέπει την εφαρμογή των νέων κανόνων του τόπου παροχής υπηρεσιών, που είναι υποχρεωτικοί για όλα τα κράτη μέλη, σε τέσσερα στάδια, δηλαδή 1 Ιανουαρίου 2010, 1 Ιανουαρίου 2011, 1 Ιανουαρίου 2013 και 1 Ιανουαρίου 2015. Οι διατάξεις της Οδηγίας 2008/117/ΕΚ είναι υποχρεωτικές για όλα τα κράτη μέλη από 1 Ιανουαρίου 2010.

Στις παρούσες τροποποιήσεις έχουν περιληφθεί οι διατάξεις των κοινοτικών οδηγιών για τις οποίες υπάρχει υποχρέωση για εφαρμογή από 1 Ιανουαρίου 2010, 1 Ιανουαρίου 2011 και 1 Ιανουαρίου 2013. Οι διατάξεις που θα πρέπει να εφαρμοστούν από 1 Ιανουαρίου 2015 δεν έχουν περιληφθεί, διότι θα εφαρμοστούν ταυτόχρονα με την εφαρμογή νέου συστήματος για εγγραφή και απόδοση του φόρου σε ένα και μόνο σημείο ηλεκτρονικής επαφής (one stop shop arrangement).

(Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2010 Ν.13(Ι)/2010 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 5 Μαρτίου 2010)

Χρηματικές επιβαρύνσεις και ποινές σε σχέση με ενδοκοινοτικές πράξεις

Τροποποιήθηκε ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος, ώστε να διαφοροποιηθούν οι προβλεπόμενες χρηματικές επιβαρύνσεις και ποινές σε σχέση με τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από την εφαρμογή του κοινού συστήματος φόρου προστιθέμενης αξίας για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, το οποίο συνδέεται με τις ενδοκοινοτικές πράξεις.

Με βάση την Οδηγία 2008/117/ΕΚ της 16ης Δεκεμβρίου 2008 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ, από την 1η Ιανουαρίου 2010 τα υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα θα έχουν την υποχρέωση να υποβάλλουν ανακεφαλαιωτικό πίνακα για τις ενδοκοινοτικές τους συναλλαγές για περίοδο ενός μηνός αντί για τη μέχρι σήμερα ισχύουσα τριμηνιαία περίοδο.

Υπό το φως της πιο πάνω υποχρέωσης, διαφοροποιήθηκαν οι προβλεπόμενες ποινές, ώστε να αναπροσαρμοστούν ανάλογα σε σχέση με την υποχρέωση υποβολής μηνιαίου ανακεφαλαιωτικού πίνακα.

Ειδικότερα, έγιναν οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

1. Μείωση της χρηματικής επιβάρυνσης για τη μη έγκαιρη υποβολή διορθωτικού εντύπου για ανακεφαλαιωτικό πίνακα.

2. Μείωση της χρηματικής επιβάρυνσης για τη μη έγκαιρη υποβολή ανακεφαλαιωτικού πίνακα για κάθε μήνα κατά τον οποίο διαρκεί η παράλειψη με ανώτατο όριο τους τρεις μήνες και επιβολή της για μόνο μία φορά.
3. Μείωση της ποινής που προβλέπεται για τη μη υποβολή ανακεφαλαιωτικού πίνακα.

Σημειώνεται ότι από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις εξαιρούνται ανακεφαλαιωτικοί πίνακες για ενδοκοινοτικές συναλλαγές που αφορούν τα ημερολογιακά τρίμηνα μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2009. Χρηματικές επιβαρύνσεις και ποινές σε σχέση με τέτοιους ανακεφαλαιωτικούς πίνακες που θα υποβληθούν εκπρόθεσμα, μετά την εφαρμογή του νέου καθεστώτος, θα παραμείνουν στα σημερινά ισχύοντα υψηλότερα επίπεδα.

(Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός)(Αρ.2) Νόμος του 2010 Ν.29(Ι)/2010 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 31 Μαρτίου 2010)

Αποδοχή οφειλόμενου ΦΠΑ και διαφοροποίηση επιβαρύνσεων

Τροποποιήθηκε ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος, ώστε να παρασχεθεί η ευχέρεια στον Υπουργό Οικονομικών, μετά από σύσταση του Εφόρου ΦΠΑ και απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, να αποδέχεται την πληρωμή οποιουδήποτε ποσού φόρου που αποτελεί οφειλόμενο φόρο με βάση τις διατάξεις του καταργηθέντος περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου του 1990 και τη μείωση ή κατάργηση οποιουδήποτε ποσού πρόσθετης επιβάρυνσης, τόκου ή χρηματικής επιβάρυνσης επιβάλλεται δυνάμει των διατάξεων του ίδιου νόμου.

Με βάση τις διατάξεις του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου του 1990 (Ν. 246/1990) που ίσχυε μέχρι την 31η Ιανουαρίου 2002, κάθε υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο που παρέλειπε, αρνείτο ή καθυστερούσε να υποβάλει τη φορολογική του δήλωση, υπόκειτο σε χρηματική επιβάρυνση £30,00 για κάθε μήνα ή μέρος αυτού για το οποίο διαρκούσε η άρνηση ή η παράλειψη ή η καθυστέρηση.

Περαιτέρω, σε περίπτωση που το ίδιο πρόσωπο αμελούσε ή αρνείτο να καταβάλει στον Έφορο οποιοδήποτε ποσό φόρου ή οποιοδήποτε άλλο ποσό, τότε είχε υποχρέωση να καταβάλει πρόσθετη επιβάρυνση ίση προς 10% του ποσού που αμέλησε ή αρνήθηκε να καταβάλει. Σε περίπτωση που η αμέλεια ή η άρνηση να καταβάλει οποιοδήποτε ποσό εξακολουθούσε πέραν των τριάντα ημερών από την ημερομηνία που το ποσό καθίστατο καταβλητέο, τότε επιβάλλετο τόκος προς 8%.

Οι πιο πάνω επιβαρύνσεις κρίθηκε ότι είναι επαχθείς για τους φορολογουμένους και ότι στρέφονται εναντίον της αρχής της αναλογικότητας. Επιπρόσθετα, ύστερα από την κατάργηση του πιο πάνω αναφερόμενου νόμου από την 31η Ιανουαρίου 2002 και την εφαρμογή του νέου θεσμικού πλαισίου για το ΦΠΑ από την 1η Φεβρουαρίου 2002 [(Ν. 95(Ι)/2000)], οι χρηματικές επιβαρύνσεις που επιβάλλονται για μη έγκαιρη υποβολή φορολογικής δήλωσης έχουν αναθεωρηθεί και κατέστησαν λιγότερο επαχθείς για το φορολογούμενο.

Παρά ταύτα ακόμη και σήμερα, όταν υποβάλλονται φορολογικές δηλώσεις για περιόδους για τις οποίες ίσχυε ο καταργηθείς νόμος, επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονταν στον καταργηθέντα νόμο βάσει μεταβατικής ρύθμισης. Τούτο έχει ως αποτέλεσμα να συσσωρεύονται τεράστια ποσά επιβαρύνσεων, τα οποία είναι δυσανάλογα με τον οφειλόμενο φόρο. Για σκοπούς αποτελεσματικότερης είσπραξης των οφειλόμενων ποσών φόρων κρίθηκε συνεπώς σκόπιμη η παροχή ευχέρειας στην αρμόδια αρχή να αποδέχεται την καταβολή οποιωνδήποτε ποσών οφειλόμενων φόρων με την αποδοχή ταυτόχρονα μείωσης ή/και κατάργησης των ποσών που αποτελούν πρόσθετες επιβαρύνσεις ή τόκους.

(Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός)(Αρ.3) Νόμος του 2010 Ν.68(Ι)/2010 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 16 Ιουλίου 2010)

Κριτήρια επιβολής μηδενικού συντελεστή σε πλοία και αεροσκάφη / Παραγραφή αγώγιμου δικαιώματος

Τροποποιήθηκε ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος για τους πιο κάτω λόγους:

1. Για την πλήρη εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το άρθρο 148 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2006/112/EK σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας και ειδικότερα για την **κατάργηση ορισμένων κριτηρίων για την επιβολή μηδενικού συντελεστή ΦΠΑ στις παραδόσεις, μετατροπές, επισκευές, συντηρήσεις, ναυλώσεις και μισθώσεις πλοίων και αεροσκαφών** που δεν συνάδουν με το εν λόγω άρθρο.

Ειδικότερα, διαγράφηκε το εκτόπισμα για τα πλοία και το βάρος για τα αεροσκάφη ως κριτήριο για την επιβολή μηδενικού συντελεστή ΦΠΑ.

2. Για να ρυθμιστεί ρητά το θέμα της **παραγραφής του αγώγιμου δικαιώματος του Εφόρου** για δικαστική διεκδίκηση οποιουδήποτε οφειλόμενου ποσού ΦΠΑ.

Ειδικότερα έγιναν ρυθμίσεις που προβλέπουν παραγραφή του αγώγιμου δικαιώματος εντός έξι ετών από:

- (α) την ημερομηνία που υποβάλλεται φορολογική δήλωση χωρίς να έχει καταβληθεί το ποσό του ΦΠΑ που οφείλεται,
- (β) την ημερομηνία που το υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο είχε υποχρέωση να υποβάλει τη φορολογική του δήλωση, αλλά είτε δεν υπέβαλε τη φορολογική του δήλωση είτε δεν κατέβαλε το οφειλόμενο ποσό,
- (γ) την ημερομηνία κατά την οποία γνωστοποιείται οποιοδήποτε ποσό ο Έφορος έχει βεβαιώσει,
- (δ) την ημερομηνία κατά την οποία υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο είχε υποχρέωση να καταβάλει στον Έφορο το ετήσιο κατ' αποκοπή ποσό ΦΠΑ (ειδικό καθεστώς αστικών ταξί) και δεν το έπραξε,
- (ε) την ημερομηνία κατά την οποία το υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο έχει παραλείψει να συμμορφωθεί με οποιαδήποτε υποχρέωση επιβάλλεται, δυνάμει του νόμου, για καταβολή χρηματικής επιβάρυνσης, πρόσθετου φόρου ή τόκου.

(Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2010 Ν.97(Ι)/2010 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 22 Οκτωβρίου 2010)

Συντελεστής ΦΠΑ σε τρόφιμα και φάρμακα

Αυξήθηκε ο συντελεστής ΦΠΑ για τρόφιμα και φάρμακα από το μηδενικό συντελεστή που ίσχυε σε 5%. Η αύξηση ισχύει από τις 10 Ιανουαρίου 2011.

(Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2010 Ν.131(Ι)/2010 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 31 Δεκεμβρίου 2010)

Ερμηνευτικές Εγκύκλιοι του Εφόρου ΦΠΑ

Αλλαγή των κανόνων του τόπου παροχής υπηρεσιών από 1.1.2010

Από 1 Ιανουαρίου, 2010, ο γενικός κανόνας που διέπει τον τόπο παροχής υπηρεσιών για υπηρεσίες που παρέχονται σε υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα έχει διαφοροποιηθεί με βάση την Οδηγία 2008/8/EK του Συμβουλίου της 12^{ης} Φεβρουαρίου 2008 για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/EK όσον αφορά τον τόπο παροχής υπηρεσιών.

Σύμφωνα με την εν λόγω οδηγία και την περί ΦΠΑ νομοθεσία, ο γενικός κανόνας σχετικά με τον τόπο παροχής υπηρεσιών για υπηρεσίες που παρέχονται σε άλλα υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα, είναι ότι οι υπηρεσίες θεωρούνται ότι παρέχονται στον τόπο όπου ανήκει ο λήπτης.

Όταν οι υπηρεσίες παρέχονται σε μη υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα, οι υπηρεσίες αυτές θεωρούνται ότι παρέχονται στον τόπο όπου ανήκει ο παροχέας.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, τόσο για τις υπηρεσίες που παρέχονται σε υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα όσο και τις υπηρεσίες που παρέχονται σε μη υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα, εφαρμόζονται ειδικές εξαιρέσεις.

1. Γενικός Κανόνας

A. Συναλλαγές μεταξύ υποκειμένων στο φόρο προσώπων

Ο τόπος παροχής υπηρεσιών σε υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο είναι η χώρα όπου ανήκει ο λήπτης.

Όταν:

- i) Ο παροχέας και ο λήπτης ανήκουν στη Δημοκρατία, οι υπηρεσίες υπόκεινται σε κυπριακό ΦΠΑ.
- ii) Ο παροχέας ανήκει στη Δημοκρατία και ο λήπτης είναι υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο σε άλλο Κράτος μέλος ή ανήκει εκτός των Κρατών μελών, οι υπηρεσίες είναι εκτός αντικείμενου του κυπριακού ΦΠΑ.

Στην περίπτωση αυτή, ο παροχέας που ανήκει στη Δημοκρατία, οφείλει να επαληθεύσει μέσω των συστημάτων που παρέχονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον αριθμό εγγραφής ΦΠΑ του λήπτη των υπηρεσιών, στην περίπτωση που ο λήπτης ανήκει σε άλλο Κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όταν ο λήπτης ανήκει εκτός Κρατών μελών, ο παροχέας οφείλει να τηρεί αποδεικτικά στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι ο λήπτης ανήκει εκτός των Κρατών μελών και ασκεί οικονομική δραστηριότητα, όπως πιστοποιητικό που έχουν εκδώσει οι φορολογικές αρχές στις οποίες υπάγεται ο λήπτης ως επιβεβαίωση ότι ασκεί οικονομικές δραστηριότητες που του επιτρέπουν επιστροφή του ΦΠΑ, δυνάμει των διατάξεων της 13^{ης} Κοινοτικής οδηγίας (86/560/ΕΟΚ), ή αριθμό ΦΠΑ (αν διαθέτει) ή παρόμοιο αριθμό που έχει χορηγηθεί στο λήπτη από τη χώρα εγκατάστασής του, ή άλλα στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι ασκεί οικονομική δραστηριότητα (όπως στοιχεία από τον ιστότοπό του, δελτία παραγγελίας όπου να φαίνεται η επαγγελματική διεύθυνση).

- iii) Ο παροχέας ανήκει εκτός της Δημοκρατίας και ο λήπτης είναι υποκείμενο στο φόρο στη Δημοκρατία, οι υπηρεσίες θεωρούνται ότι πραγματοποιούνται στη Δημοκρατία και ο λήπτης έχει υποχρέωση να αποδώσει φόρο με τη μέθοδο της αντίστροφης χρέωσης στη Δημοκρατία.

B. Συναλλαγές όταν ο λήπτης είναι μη υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο

Όταν υπηρεσίες παρέχονται από υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο σε μη υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο, παραμένουν σε ισχύ οι κανόνες του τόπου παροχής υπηρεσιών που ίσχυαν πριν την 1/1/2010, δηλαδή η παροχή υπηρεσιών θεωρείται ότι πραγματοποιείται στον τόπο όπου ανήκει ο παροχέας.

Για τους σκοπούς των κανόνων του τόπου παροχής υπηρεσιών, τα πιο κάτω πρόσωπα θεωρούνται υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα:

- πρόσωπα που πραγματοποιούν φορολογητέες και μη φορολογητέες συναλλαγές
- μη υποκείμενα στο φόρο νομικά πρόσωπα (όπως πχ οργανισμοί δημοσίου δικαίου κλπ)
- κάθε πρόσωπο το οποίο ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ακόμη και όταν οι συναλλαγές του δεν είναι φορολογητέες, αλλά εξαιρούμενες.

Ανεξάρτητα από το λήπτη (υποκείμενο ή μη υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο) εφαρμόζονται ειδικοί κανόνες σε σχέση με:

- Υπηρεσίες που σχετίζονται με ακίνητη ιδιοκτησία
- Μεταφορά επιβατών
- Πολιτιστικές, καλλιτεχνικές, αθλητικές κλπ υπηρεσίες
- Υπηρεσίες εστιατορίων και εστίασης
- Υπηρεσίες εστιατορίων και εστίασης σε πλοίο, αεροσκάφος, τρένο σε ενδοκοινοτική μεταφορά επιβατών
- Βραχυχρόνια μίσθωση μεταφορικών μέσων.

Σε σχέση με υπηρεσίες που παρέχονται σε μη υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα, ειδικοί κανόνες εφαρμόζονται σε σχέση με:

- Υπηρεσίες από μεσάζοντες
- Ενδοκοινοτική μεταφορά αγαθών
- Διεθνή μεταφορά αγαθών
- Υπηρεσίες βοηθητικές της μεταφοράς, εργασίες επί κινητών αγαθών
- Υπηρεσίες που παρέχονται ηλεκτρονικά. Οι ρυθμίσεις αυτές θα ισχύουν μέχρι 31.12.2014.

2. Ειδικοί κανόνες που ισχύουν σε σχέση με τον τόπο παροχής υπηρεσιών

Ανεξάρτητα από την ιδιότητα του λήπτη (υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο ή μη υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο) και τον τόπο όπου ανήκει, για τις συναλλαγές που αναφέρονται πιο κάτω ισχύουν οι ακόλουθοι κανόνες.

A. Υπηρεσίες που σχετίζονται με ακίνητη ιδιοκτησία

Οι υπηρεσίες που σχετίζονται με ακίνητη ιδιοκτησία θεωρούνται ότι παρέχονται στη χώρα στην οποία βρίσκεται η ακίνητη ιδιοκτησία.

Οι υπηρεσίες αυτές είναι:

- (α) παραχώρηση ή εκχώρηση δικαιώματος επί ακίνητης ιδιοκτησίας ή άδεια κατοχής ή χρήσης οποιουδήποτε άλλου συμβατικού δικαιώματος ασκούμενου επί ή σε σχέση με ακίνητη ιδιοκτησία
- (β) οποιεσδήποτε εργασίες κατασκευής, κατεδάφισης, μετατροπής, ανακατασκευής, αλλαγής, επέκτασης, επιδιόρθωσης ή συντήρησης οικοδομής ή έργου πολιτικής μηχανικής
- (γ) οι υπηρεσίες που παρέχονται από κτηματομεσίτες, εκπλειστηριαστές, αρχιτέκτονες, εμπειρογνώμονες ή επιχειρήσεις επίβλεψης ή πρόσωπα των οποίων οι υπηρεσίες συνδέονται στενά με θέματα που αφορούν ακίνητη ιδιοκτησία και η παροχή υπηρεσιών για την προετοιμασία και συντονισμό κατασκευαστικών εργασιών
- (δ) παροχή καταλύματος στον ξενοδοχειακό τομέα και σε τομείς παρεμφερούς χαρακτήρα, όπως είναι οι κατασκηνώσεις διακοπών, τοποθεσίες που έχουν διαμορφωθεί για να χρησιμοποιηθούν ως κατασκήνωση.

B. Παροχή υπηρεσιών μεταφοράς

Παροχή υπηρεσιών μεταφοράς που συνίσταται στη μεταφορά επιβατών ή μεταφορά οποιασδήποτε αποσκευής ή μηχανοκίνητου οχήματος που συνοδεύει τον επιβάτη, θεωρείται ότι πραγματοποιείται στη χώρα στην οποία πραγματοποιείται η μεταφορά.

Στην περίπτωση που η μεταφορά πραγματοποιείται σε περισσότερες από μία χώρες, η παροχή υπηρεσιών θεωρείται ότι πραγματοποιείται σε κάθε χώρα ξεχωριστά ανάλογα με τις διανυθείσες αποστάσεις.

Όταν μεταφορά επιβατών πραγματοποιείται στη Δημοκρατία, ο τόπος παροχής είναι η Δημοκρατία.

Γ. Πολιτιστικές, καλλιτεχνικές, αθλητικές κλπ υπηρεσίες

Οι πολιτιστικές, καλλιτεχνικές, αθλητικές, επιστημονικές, εκπαιδευτικές, ψυχαγωγικές ή παρόμοιες δραστηριότητες, όπως εμπορικές και άλλες εκθέσεις, καθώς και οι υπηρεσίες διοργανωτών των εν λόγω δραστηριοτήτων και υπηρεσίες παρεπόμενες των εν λόγω δραστηριοτήτων, θεωρούνται ότι πραγματοποιούνται στον τόπο στον οποίο πράγματι λαμβάνουν χώρα οι εκδηλώσεις αυτές.

Δ. Υπηρεσίες εστιατορίων και εστίασης

Οι υπηρεσίες εστιατορίων και εστίασης, με εξαίρεση τις υπηρεσίες εστιατορίου και εστίασης για κατανάλωση σε πλοία, αεροσκάφη και τρένα, θεωρούνται ότι πραγματοποιούνται στη χώρα στην οποία πράγματι εκτελούνται οι υπηρεσίες αυτές.

Ε. Υπηρεσίες εστιατορίων και εστίασης για κατανάλωση σε πλοίο, αεροσκάφος και τρένο

Ο τόπος παροχής υπηρεσιών εστιατορίων και εστίασης οι οποίες εκτελούνται σε πλοία, αεροσκάφη ή τρένα κατά τη διάρκεια τμήματος μιας μεταφοράς που εκτελείται εντός των κρατών μελών, είναι ο τόπος αναχώρησης της μεταφοράς των επιβατών.

ΣΤ. Μίσθωση μεταφορικών μέσων

Παροχή υπηρεσίας που αποτελείται από τη βραχυχρόνια μίσθωση μεταφορικών μέσων, θεωρείται ότι πραγματοποιείται στη χώρα στην οποία το μεταφορικό μέσο τίθεται πράγματι στη διάθεση του πελάτη.

Βραχυχρόνια είναι η συνεχής κατοχή ή χρήση μεταφορικού μέσου για διάστημα που δεν υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες, ενώ όταν αφορά τα πλωτά μέσα, η συνεχής κατοχή ή χρήση για διάστημα που δεν υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημέρες.

3. Ειδικοί κανόνες που ισχύουν σε σχέση με τον τόπο παροχής υπηρεσιών σε μη υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα

A. Παροχή υπηρεσιών από μεσάζοντες

Όταν παρέχονται σε μη υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο, υπηρεσίες από μεσάζοντα που ενεργεί στο όνομα και για λογαριασμό τρίτου, ο τόπος της συναλλαγής είναι η χώρα στην οποία πραγματοποιείται η συναλλαγή για την οποία παρεμβαίνει ο μεσάζων.

B. Ενδοκοινοτική Μεταφορά Αγαθών

Η ενδοκοινοτική μεταφορά αγαθών που παρέχεται σε μη υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο θεωρείται ότι πραγματοποιείται στον τόπο αναχώρησης των αγαθών.

Ενδοκοινοτική μεταφορά αγαθών είναι κάθε μεταφορά της οποίας ο τόπος αναχώρησης και ο τόπος άφιξης βρίσκονται στα εδάφη δύο διαφορετικών κρατών μελών της ΕΕ.

Γ. Μεταφορά αγαθών

Η παροχή υπηρεσιών μεταφοράς αγαθών, εκτός από την ενδοκοινοτική μεταφορά, σε μη υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο, θεωρείται ότι πραγματοποιείται στη χώρα στην οποία πραγματοποιείται η διεθνής μεταφορά. Όταν η μεταφορά λαμβάνει χώρα εκτός των Κρατών μελών, η συναλλαγή είναι εκτός αντικείμενου του ΦΠΑ.

Δ. Δραστηριότητες παρεπόμενες της μεταφοράς

Οι υπηρεσίες φόρτωσης, εκφόρτωσης και διευθέτησης μεταφερόμενων ειδών και παρόμοιες δραστηριότητες θεωρούνται υπηρεσίες παρεπόμενες της μεταφοράς και όταν παρέχονται σε μη υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο θεωρούνται ότι πραγματοποιούνται εκεί όπου εκτελούνται.

Ε. Πραγματογνωμοσύνες και εργασίες που αφορούν κινητά ενσώματα αγαθά

Οι υπηρεσίες πραγματογνωμοσύνης ή εργασίες που αφορούν κινητά ενσώματα αγαθά που παρέχονται σε μη υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα θεωρούνται ότι παρέχονται εκεί όπου πράγματι εκτελούνται.

ΣΤ. Παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών

Ο τόπος παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών από παροχέα που ανήκει εκτός των κρατών μελών, σε μη υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο που ανήκει σε Κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι το Κράτος μέλος όπου ανήκει ο λήπτης.

Ο κανόνας αυτός ισχύει μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου, 2014.

4. Ειδικό κανόνας που ισχύουν σε σχέση με τον τόπο παροχής υπηρεσιών σε μη υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα που ανήκουν σε χώρα που δεν είναι κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οι ακόλουθες υπηρεσίες οι οποίες παρέχονται σε μη υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο που ανήκει σε χώρα που δεν είναι κράτος μέλος, θεωρούνται ότι πραγματοποιούνται στη χώρα στην οποία ανήκει ο λήπτης, δηλαδή εκτός Κρατών μελών:

- (α) εκχώρηση και παραχώρηση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, δικαιωμάτων από διπλώματα ευρεσιτεχνίας, αδειών εκμετάλλευσης, βιομηχανικών και εμπορικών σημάτων και άλλων παρόμοιων δικαιωμάτων·
- (β) διαφημιστικές υπηρεσίες·
- (γ) παροχή υπηρεσιών από συμβούλους, μηχανικούς, γραφεία μελετών, δικηγόρους, λογιστές και άλλες παρόμοιες υπηρεσίες, καθώς και επεξεργασία δεδομένων και παροχή πληροφοριών· εξαιρούνται οποιεσδήποτε υπηρεσίες που σχετίζονται με ακίνητη ιδιοκτησία.
- (δ) ανάληψη υποχρέωσης για μη άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας, εν όλω ή εν μέρει ή δικαιωμάτων που προβλέπονται στην υποπαράγραφο (α) της παρούσας παραγράφου·
- (ε) τραπεζικές, χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές εργασίες, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών ανασφάλισης, με εξαίρεση τη μίσθωση χρηματοθυρίδων·
- (στ) διάθεση προσωπικού·

- (ζ) μίσθωση ενσώματων κινητών αγαθών, εξαιρουμένων των μεταφορικών μέσων·
- (η) παροχή πρόσβασης στα συστήματα διανομής φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και μεταφοράς ή διοχέτευσης μέσω των συστημάτων αυτών και παροχή άλλων υπηρεσιών που συνδέονται άμεσα με αυτές·
- (θ) τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες, δηλαδή υπηρεσίες που σχετίζονται με τη μετάδοση, εκπομπή ή λήψη σημάτων, κειμένων εικόνων ή πληροφοριών κάθε είδους, με ενσύρματα, ραδιοηλεκτρικά, οπτικά ή με άλλα ηλεκτρομαγνητικά συστήματα, περιλαμβανομένων της εκχώρησης ή παραχώρησης του δικαιώματος χρήσης διευκολύνσεων για τέτοια μετάδοση, εκπομπή ή λήψη και της παροχής πρόσβασης σε παγκόσμια δίκτυα πληροφοριών·
- (ι) ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές υπηρεσίες·
- (ια) παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών. Νοείται ότι η επικοινωνία από μόνη της μεταξύ του παρέχοντος και λήπτη υπηρεσίας, δεν αρκεί για να θεωρηθεί η υπηρεσία αυτή, ως υπηρεσία που παρέχεται ηλεκτρονικά.

5. Εφαρμογή κανόνα της πραγματικής χρησιμοποίησης και εκμετάλλευσης των υπηρεσιών

Στην περί ΦΠΑ νομοθεσία, ο κανόνας της πραγματικής χρησιμοποίησης και εκμετάλλευσης των υπηρεσιών εφαρμόζεται για μίσθωση κινητών αγαθών, μίσθωση μεταφορικών μέσων, τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές υπηρεσίες, και ηλεκτρονικές υπηρεσίες που παρέχονται σε υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα και στις υπηρεσίες μεταφοράς αγαθών.

Με βάση τον κανόνα αυτό,

- ο τόπος παροχής των υπηρεσιών που αναφέρονται στην αμέσως προηγούμενη παράγραφο, ο οποίος βρίσκεται στο εσωτερικό της Δημοκρατίας με βάση τους κανόνες του τόπου παροχής υπηρεσιών που αναπτύχθηκαν πιο πάνω, θεωρείται ότι βρίσκεται εκτός Κοινότητας όταν η πραγματική χρησιμοποίηση και εκμετάλλευση των υπηρεσιών πραγματοποιείται εκτός Κοινότητας·
- ο τόπος παροχής των υπηρεσιών που αναφέρονται στην αμέσως προηγούμενη παράγραφο, ο οποίος βρίσκεται εκτός κοινότητας με βάση τους κανόνες του τόπου παροχής υπηρεσιών που αναπτύχθηκαν πιο πάνω, βρίσκεται στο εσωτερικό της Δημοκρατίας, όταν η πραγματική χρησιμοποίηση και εκμετάλλευση των υπηρεσιών πραγματοποιείται στο εσωτερικό της Δημοκρατίας.

Επισημαίνεται ότι ο κανόνας πραγματικής χρησιμοποίησης και εκμετάλλευσης, δεν εφαρμόζεται όταν ο λήπτης της υπηρεσίας είναι υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο που ανήκει σε άλλο Κράτος μέλος της ΕΕ. Στην περίπτωση που ο λήπτης είναι υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο σε άλλο Κράτος μέλος, οι πιο πάνω υπηρεσίες θεωρούνται ότι παρέχονται στο Κράτος μέλος του λήπτη, ανεξάρτητα από τον τόπο όπου γίνεται η πραγματική χρησιμοποίηση και εκμετάλλευσή τους.

6. Υποχρεώσεις υποκειμένων στο φόρο προσώπων που ανήκουν στη Δημοκρατία

A. Για υπηρεσίες που λαμβάνουν

Από 1/1/2010 και με βάση τις νέες ρυθμίσεις που τέθηκαν σε εφαρμογή, υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα που ανήκουν στη Δημοκρατία και λαμβάνουν υπηρεσίες από το εξωτερικό, των οποίων ο τόπος παροχής είναι ο τόπος όπου ανήκει ο λήπτης, για σκοπούς άλλους από ιδιωτικούς, οφείλουν να αποδίδουν φόρο για τις υπηρεσίες αυτές στη Δημοκρατία με τη μέθοδο της αντίστροφης χρέωσης.

Σύμφωνα με τη μέθοδο της αντίστροφης χρέωσης, ο λήπτης των υπηρεσιών, θεωρείται ότι ο ίδιος παρέχει τις υπηρεσίες και οφείλει να αποδώσει τον οφειλόμενο φόρο που αναλογεί επί της αξίας της συναλλαγής, καταχωρώντας στο μερίδιο του καταβλητέου ΦΠΑ του λογαριασμού ΦΠΑ το ποσό του φόρου εκροών. Αντίστοιχα, καταχωρεί στο μερίδιο του επιτρεπόμενου ΦΠΑ το ποσό του φόρου εισροών που μπορεί να εκπέσει τηρουμένων των κανόνων του φόρου εισροών.

Δεν αποδίδεται φόρος με τη μέθοδο της αντίστροφης χρέωσης για συναλλαγές τις οποίες λαμβάνει από το εξωτερικό και οι οποίες εξαιρούνται από το ΦΠΑ, με βάση τις διατάξεις του Έβδομου Παραρτήματος των περί ΦΠΑ Νόμων του 2000 μέχρι 2009. Συνεπώς πρόσωπα τα οποία δεν είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο ΦΠΑ, οφείλουν να εγγραφούν στο Μητρώο ΦΠΑ, αν λαμβάνουν από το εξωτερικό υπηρεσίες (των οποίων ο τόπος παροχής είναι ο τόπος όπου ανήκει ο λήπτης).

Επίσης, πρόσωπα εγγεγραμμένα στο Μητρώο ΦΠΑ, τα οποία λαμβάνουν από πρόσωπα που ανήκουν εκτός της Δημοκρατίας που δεν είναι εγγεγραμμένα για σκοπούς ΦΠΑ, υπηρεσίες όπως υπηρεσίες που σχετίζονται με ακίνητη ιδιοκτησία, πολιτιστικές, καλλιτεχνικές, αθλητικές κλπ υπηρεσίες, οφείλουν να αποδίδουν γι' αυτές τις υπηρεσίες φόρο με τη μέθοδο της αντίστροφης χρέωσης.

B. Για υπηρεσίες που παρέχουν

Από 1/1/2010 πρόσωπα τα οποία παρέχουν υπηρεσίες σε υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα σε άλλα Κράτη μέλη, των οποίων ο τόπος παροχής είναι ο τόπος όπου ανήκει ο λήπτης, οφείλουν να εγγραφούν στο Μητρώο ΦΠΑ για τις συναλλαγές αυτές, ανεξάρτητα από την αξία τους και να υποβάλλουν μηνιαίο Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα, με ηλεκτρονικά μέσα. Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας δεν υποβάλλεται για:

- Παροχές υπηρεσιών των οποίων ο τόπος παροχής είναι η Δημοκρατία, με βάση τους ειδικούς κανόνες που αναπτύχθηκαν πιο πάνω, δηλαδή υπηρεσίες που σχετίζονται με ακίνητη ιδιοκτησία, μεταφορά επιβατών, πολιτιστικές, καλλιτεχνικές, αθλητικές κλπ υπηρεσίες, υπηρεσίες εστιατορίων και εστίασης, υπηρεσίες εστιατορίων και εστίασης σε πλοίο, αεροσκάφος, τρένο σε ενδοκοινοτική μεταφορά επιβατών και βραχυχρόνια μίσθωση μεταφορικών μέσων
- Παροχές υπηρεσιών σε μη υποκείμενα στο φόρο που ανήκουν σε άλλα Κράτη μέλη ή σε τρίτες χώρες
- Παροχές υπηρεσιών σε επιχειρήσεις που ανήκουν εκτός των Κρατών μελών
- Παροχές υπηρεσιών σε υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο το οποίο ανήκει σε άλλο κράτος μέλος, όταν οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από την καταβολή του ΦΠΑ (εξαιρούμενες ή υπαγόμενες στο μηδενικό συντελεστή ΦΠΑ) στο κράτος μέλος όπου ανήκει ο λήπτης.

7. Επενδυτικές εταιρείες και οι νέοι κανόνες σε σχέση με τον τόπο παροχής υπηρεσιών

Σύμφωνα με το άρθρο 3 των περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμων του 2000 μέχρι 2009, και σχετικής νομολογίας του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων επενδυτική εταιρεία, της οποίας ο αποκλειστικός σκοπός είναι η απόκτηση μεριδίου μετοχών (holdings) σε άλλες εταιρείες, χωρίς την εμπλοκή της στη διεύθυνση και διαχείριση των εταιρειών, άμεσα ή έμμεσα, δεν θεωρείται ότι ασκεί οικονομική δραστηριότητα για σκοπούς ΦΠΑ και επομένως δεν έχει την ιδιότητα του υποκειμένου στο φόρο πρόσωπου.

Το κατά πόσο μία εταιρεία θεωρείται ότι εμπλέκεται στη διεύθυνση ή διαχείριση των εταιρειών στις οποίες αποκτά μετοχές, δεν έχει καθοριστεί με κριτήρια στην απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Με βάση τη συνηθισμένη έννοια του όρου «διεύθυνση» ή «διαχείριση», οποιοδήποτε πρόσωπο θεωρείται ότι παρέχει υπηρεσίες διεύθυνσης ή διαχείρισης όταν διαχειρίζεται ή συντονίζει υποθέσεις, καθοδηγεί τα γεγονότα προς μία συγκεκριμένη κατεύθυνση, οργανώνει, αποφασίζει κλπ. Αυτές οι ενέργειες μπορούν να γίνονται από κάποιο νομικό πρόσωπο που κατέχει τις μετοχές (άμεσα) ή από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο το οποίο ανήκει στο νομικό πρόσωπο το οποίο κατέχει μετοχές (έμμεσα).

Επενδυτική εταιρεία η οποία κατέχει επενδύσεις σε εξηρητημένες και συνδεδεμένες εταιρείες, κατέχει επενδύσεις σε μετοχές εταιρειών χωρίς έλεγχο από τις οποίες λαμβάνει μερίσματα, επενδύει σε γραμμάτια από τα οποία εισπράττει τόκους, δεν θεωρείται ότι ασκεί οικονομική δραστηριότητα και δεν υποχρεούται να αποδίδει ΦΠΑ με τη μέθοδο της αντίστροφης χρέωσης όταν λαμβάνει υπηρεσίες από το εξωτερικό.

Εταιρεία η οποία εκτός από τις πιο πάνω δραστηριότητες, διενεργεί αγοραπωλησίες μετοχών, χρηματοδοτεί συγγενικές εταιρείες, παρέχει υπηρεσίες είσπραξης χρεών, ή ασκεί οποιαδήποτε άλλη οικονομική δραστηριότητα οφείλει να εγγραφεί για σκοπούς ΦΠΑ και να αποδίδει φόρο, όταν λαμβάνει υπηρεσίες από το εξωτερικό (εκτός από τις υπηρεσίες για τις οποίες εφαρμόζονται ειδικοί κανόνες), ανεξαρτήτως αν οι υπηρεσίες λαμβάνονται για σκοπούς της οικονομικής δραστηριότητας ή της μη οικονομικής δραστηριότητας της εταιρείας. Με βάση την περί ΦΠΑ νομοθεσία, έχει ταυτόχρονα το δικαίωμα να εκπέσει τον ανάλογο φόρο εισροών, τηρουμένων των προϋποθέσεων που διέπουν το δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών.

Τα πιο πάνω αποτελούν καθοδήγηση για τις νέες διατάξεις που έχουν τεθεί σε ισχύ από 1/1/2010 και αφορούν τον τόπο παροχής υπηρεσιών.

(Ερμηνευτική Εγκύκλιος 139 ημερομηνίας 3 Μαρτίου 2010)

Μεταφορά αποσκευών επιβατών σε διεθνή μεταφορά επιβατών

Η εγκύκλιος με αρ. 129 ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2008 αποσύρεται και αντικαθίσταται από την παρούσα εγκύκλιο.

Σύμφωνα με την παράγραφο 5(ε) του Έκτου Παραρτήματος των περί ΦΠΑ Νόμων του 2000 μέχρι 2009, η μεταφορά επιβατών από το εσωτερικό της Δημοκρατίας στο εξωτερικό ή αντίστροφα, στην έκταση που η μεταφορά παρέχεται στο εσωτερικό της Δημοκρατίας, υπόκειται στο μηδενικό συντελεστή ΦΠΑ.

Με βάση τις αποφάσεις του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της συναλλαγής, η μεταφορά αποσκευών επιβατών που συνοδεύουν επιβάτη σε διεθνή μεταφορά, δεν αποτελεί ξεχωριστή υπηρεσία, αλλά ενιαία υπηρεσία μεταφοράς επιβάτη και τυγχάνει της ίδιας φορολογικής μεταχείρισης όπως και η διεθνής μεταφορά επιβατών.

Στην έκταση που η μεταφορά επιβατών πραγματοποιείται στη Δημοκρατία, η υπηρεσία υπόκειται στο μηδενικό συντελεστή ΦΠΑ, με βάση την παράγραφο 5(ε) του Έκτου Παραρτήματος των περί ΦΠΑ Νόμων του 2000 μέχρι 2009. Στην έκταση που η μεταφορά των επιβατών πραγματοποιείται εκτός της Δημοκρατίας, είναι εκτός αντικείμενου του Κυπριακού ΦΠΑ.

Υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα τα οποία βάσει των οδηγιών που δόθηκαν στην ερμηνευτική εγκύκλιο 129 ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2008 εισέπραξαν από τους πελάτες τους και απέδωσαν ΦΠΑ για τις υπηρεσίες μεταφοράς αποσκευών επιβατών που συνοδεύουν επιβάτη σε ενδοκοινοτική μεταφορά, δεν θα προβούν σε οποιαδήποτε ενέργεια για διόρθωση του λογαριασμού ΦΠΑ.

Υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα τα οποία βάσει των οδηγιών που δόθηκαν στην ερμηνευτική εγκύκλιο 129 ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2008 απέδωσαν το ΦΠΑ για τις υπηρεσίες μεταφοράς αποσκευών επιβατών που συνοδεύουν επιβάτη σε ενδοκοινοτική μεταφορά, όμως ΔΕΝ εισέπραξαν από τους πελάτες τους ΦΠΑ, μπορούν να προβούν σε ανάλογη αναπροσαρμογή του λογαριασμού του ΦΠΑ.

(Ερμηνευτική Εγκύκλιος 140 ημερομηνίας 3 Μαρτίου 2010)

Συντελεστής φόρου στις υπηρεσίες εστιατορίου και άλλες παρόμοιες υπηρεσίες επισιτισμού

Η Υπηρεσία ΦΠΑ ανακοινώνει ότι ο μειωμένος συντελεστής 5% καταργείται από τις 30/4/2010 και εφαρμόζεται ο μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ 8% από την 1/5/2010, στις υπηρεσίες εστιατορίου και άλλες παρόμοιες υπηρεσίες επισιτισμού, εξαιρουμένης της διάθεσης οινοπνευματωδών ποτών και κρασιού που υπόκεινται στο συντελεστή ΦΠΑ 15%.

(Ανακοίνωση Υπηρεσίας ΦΠΑ ημερομηνίας 30 Απριλίου 2010)

Επιβολή μειωμένου συντελεστή 5% σε όλων των ειδών τα ντόνατς

Από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας εγκυκλίου όλων των ειδών τα ντόνατς περιλαμβάνονται στα «είδη ζαχαροπλαστικής» τα οποία σύμφωνα με την παράγραφο 10(α) του πίνακα Α του Πέμπτου Παραρτήματος όπως έχει τροποποιηθεί με το Νόμο 142(Ι)/2007, επιβαρύνονται με το μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 5%.

(Ερμηνευτική Εγκύκλιος 141 ημερομηνίας 1 Σεπτεμβρίου 2010)

Πλοία και αεροσκάφη

Με βάση τις διατάξεις του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικού) (Αρ. 4) Νόμου του 2010 (Ν. 97(Ι) του 2010), καταργείται ως κριτήριο για την υπαγωγή στο μηδενικό συντελεστή ΦΠΑ δυνάμει των παραγράφων 3(α) και 4(α) του Έκτου Παραρτήματος, το βάρος των 8000 κιλών για τα αεροσκάφη και το εκτόπισμα των 15 τόνων για τα πλοία. Η διάταξη ισχύει από τη δημοσίευση του Ν. 97(Ι)/2010 στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας που είναι η 22/10/2010.

Επισημαίνεται, ότι οι υπόλοιπες προϋποθέσεις που τίθενται στην περί ΦΠΑ νομοθεσία και σε όλες τις σχετικές εγκυκλίους που έχουν εκδοθεί, για την υπαγωγή των πλοίων και αεροσκαφών στο μηδενικό συντελεστή ΦΠΑ εξακολουθούν να ισχύουν.

(Ερμηνευτική Εγκύκλιος 142 ημερομηνίας 25 Οκτωβρίου 2010)

Υπηρεσίες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων

Θα ήθελα να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσω ότι οι υπηρεσίες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων εξαιρούνται από την επιβολή του φόρου προστιθέμενης αξίας (Πίνακας Β, παράγραφος 3(στ) του Έβδομου Παραρτήματος του Ν.95(Ι)/2000 μέχρι 2010).

Η εκδοθείσα ερμηνευτική εγκύκλιος της Υπηρεσίας ΦΠΑ με αριθμό 124 και ημερομηνία 22 Αυγούστου 2008 περιγράφει αναλυτικώς την ερμηνεία των 'υπηρεσιών διαχείρισης', ως επίσης και τις κατηγορίες των 'αμοιβαίων κεφαλαίων' που καλύπτονται από την προαναφερόμενη εξαίρεση.

Για σκοπούς ισότιμης μεταχείρισης των επενδυτικών κεφαλαίων τα οποία εγγράφονται στη Δημοκρατία η εξαίρεση αυτή επεκτείνεται ώστε να καλύπτει τα διεθνή συλλογικά επενδυτικά σχέδια τα οποία αναγνωρίζονται και ελέγχονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου με βάση τον περί Διεθνών Συλλογικών Επενδυτικών Σχεδίων Νόμο (Ν.47(Ι) του 1999).

Παρόλο που στην παράγραφο 4(ε) της ερμηνευτικής εγκυκλίου 124 περιλαμβάνονται τα αναγνωρισθέντα σύμφωνα με την εν λόγω νομοθεσία (Ν.47(Ι)/1999) επενδυτικά σχέδια μέχρι την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Ν. 200(Ι)/2004 (Ο περί Ανοικτού Τύπου Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) και περί συναφών θεμάτων νόμος), η εξαίρεση από την

επιβολή ΦΠΑ επί των υπηρεσιών διαχείρισης για τα επενδυτικά σχέδια που καλύπτονται από τις διατάξεις του Ν. 47(Ι)/1999 ισχύει αναδρομικώς, δηλαδή καλύπτει επίσης και την περίοδο από την ημερομηνία έκδοσης της ερμηνευτικής εγκυκλίου 124 μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας εγκυκλίου.

Πρέπει επίσης να τονιστεί ότι οι υπηρεσίες που παρέχονται από το θεματοφύλακα (custodian services) του αμοιβαίου κεφαλαίου ανεξαρτήτως του είδους του δεν εμπίπτουν στις υπηρεσίες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων και γι' αυτό δεν εξαιρούνται από την επιβολή του φόρου.

(Ερμηνευτική Εγκύκλιος 143 ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2010)

Πλοία

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3(α) του Έκτου Παραρτήματος των περί ΦΠΑ Νόμων του 2000 μέχρι 2010, όπως έχουν τροποποιηθεί από τον περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικό) (Αρ.4) Νόμο του 2010 (Ν. 97(Ι) του 2010), και ισχύουν από 22/10/2010, επιβαρύνονται με το μηδενικό συντελεστή ΦΠΑ οι παραδόσεις, μετατροπές, επιδιορθώσεις, εργασίες συντήρησης, ναυλώσεις και μισθώσεις πλοίων που εμπίπτουν στις ακόλουθες κατηγορίες:

- (i) - πλοία, οποιοδήποτε εκτοπίσματος που χρησιμοποιούνται στη ναυσιπλοΐα ανοικτής θάλασσας **και**
  - εκτελούν μεταφορές επιβατών με κόμιστρο ή με τα οποία ασκείται εμπορική, βιομηχανική ή αλιευτική δραστηριότητα.
- (ii) - ναυαγοσωστικά και άλλα πλοία επιθαλάσσιας αρωγής και
  - πλοία παράκτιας αλιείας.

Οι πιο πάνω διατάξεις εφαρμόζονται και κατά την εισαγωγή ή απόκτηση ή παράδοση σκαφών αναψυχής με τα οποία ασκείται εμπορική δραστηριότητα, νοουμένου ότι το πρόσωπο που εισάγει, αποκτά από άλλο Κράτος μέλος, ή αγοράζει σκάφος αναψυχής είναι εγγεγραμμένο στο Μητρώο ΦΠΑ και παρουσιάζει αποδεικτικά στοιχεία για την εγγραφή του. Τα υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα που εισάγουν ή αποκτούν από άλλο Κράτος μέλος σκάφος αναψυχής υποχρεούνται να παρουσιάζουν κατά την εισαγωγή ή απόκτηση (σε περίπτωση καινούριου σκάφους αναψυχής) το Πιστοποιητικό εγγραφής τους στο Μητρώο ΦΠΑ ή/και επαλήθευση του αριθμού εγγραφής ΦΠΑ, μέσω του συστήματος VIES.

Υπόκεινται επίσης στο μηδενικό συντελεστή ΦΠΑ, τα κρουαζιερόπλοια οποιοδήποτε εκτοπίσματος νοουμένου ότι:

- είναι ακατάλληλα για ιδιωτική χρήση και
- είναι κατάλληλα για να χρησιμοποιούνται από επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες κρουαζιέρων αναψυχής ή εκδρομών προς επιβάτες με κόμιστρο.

Δεν εφαρμόζεται ο μηδενικός συντελεστής για,

- Πλοία ή σκάφη για αθλητισμό οποιοδήποτε εκτοπίσματος.
- Πολεμικά πλοία οποιοδήποτε εκτοπίσματος.
- Πλοία οποιοδήποτε εκτοπίσματος τα οποία δεν έχουν εξασφαλίσει πιστοποιητικό νηολογήσεως από την αρμόδια αρχή του Κράτους μέλους στο οποίο είναι νηολογημένα, για να χρησιμοποιούνται στη ναυσιπλοΐα ανοικτής θάλασσας (διεθνή ναυσιπλοΐα).
- Πλοία οποιοδήποτε εκτοπίσματος που μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνο για παράκτια ναυσιπλοΐα (εντός των χωρικών υδάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας).

Στο μηδενικό συντελεστή ΦΠΑ υπόκειται η εισαγωγή, η πώληση, η μίσθωση και η ναύλωση των πλοίων που εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 3(α) του Έκτου Παραρτήματος των προαναφερθέντων Νόμων.

Μίσθωση είναι η παραχώρηση του πλοίου χωρίς πλήρωμα και ο πελάτης αναλαμβάνει την κατοχή και εκμετάλλευση του πλοίου από μόνος του.

Ναύλωση είναι η παραχώρηση του πλοίου μαζί με το πλήρωμα. Η ναύλωση πρέπει να είναι ολική και έγγραφη, δηλαδή πρέπει να υπάρχει ναυλοσύμφωνο μεταξύ των συμβαλλομένων προσώπων. Στην περίπτωση που παραχωρείται μέρος του χώρου του πλοίου για τη μεταφορά αγαθών ή προσώπων, η συναλλαγή αυτή δεν θεωρείται ναύλωση του πλοίου, αλλά παροχή υπηρεσίας μεταφοράς αγαθών ή προσώπων, που επιβαρύνεται με τον ανάλογο συντελεστή ΦΠΑ.

Ο εξοπλισμός του πλοίου, που είναι απαραίτητος για τη λειτουργία, πλοήγηση και ασφάλειά του, θεωρείται ως μέρος του πλοίου αν παραδίδεται μαζί του δυνάμει της ίδιας σύμβασης. Άλλος εξοπλισμός, όπως εξαρτήματα που φυλάγονται σε αποθήκες στη ξηρά, δεν αποτελεί μέρος του πλοίου και, επομένως, η παράδοσή του υπόκειται στο θετικό συντελεστή ΦΠΑ.

Επίσης υπόκεινται στο μηδενικό συντελεστή η συντήρηση, επιδιόρθωση και μετατροπή των πλοίων, ακόμα και από υπεργολάβο. Συντήρηση είναι η διατήρηση του πλοίου στην αρχική του κατάσταση. Επιδιόρθωση είναι η επαναφορά του στην αρχική κατάσταση. Τα εξαρτήματα και τα υλικά που χρησιμοποιεί ο συντηρητής ή επιδιορθωτής αποτελούν μέρος της υπηρεσίας του που υπόκειται στο μηδενικό συντελεστή. Η πώληση των εξαρτημάτων και υλικών από τον προμηθευτή στο συντηρητή ή επιδιορθωτή υπόκειται στο θετικό συντελεστή ΦΠΑ.

Ωστόσο η παροχή υπηρεσιών από υπεργολάβους προς κατασκευαστές πλοίων για την κατασκευή νέων πλοίων, ανεξάρτητα από το εκτόπισμα τους, επιβαρύνεται με τον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ.

Η συντήρηση ή επιδιόρθωση μερών και εξαρτημάτων πάνω στο πλοίο θεωρείται συντήρηση ή επιδιόρθωση του ίδιου του πλοίου. Η συντήρηση και η επιδιόρθωση μερών και εξαρτημάτων που μετακινούνται από το πλοίο υπόκεινται στο μηδενικό συντελεστή αν θα τοποθετηθούν ξανά στο ίδιο πλοίο. Αν θα τοποθετηθούν σε άλλο πλοίο, υπόκεινται στο θετικό συντελεστή ΦΠΑ.

(Ερμηνευτική Εγκύκλιος 144 ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου 2010)

Αλλαγή στον τόπο παροχής ορισμένων υπηρεσιών από 1 Ιανουαρίου 2011

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11(α) του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικού) Νόμου του 2010 (Ν. 13(Ι)/2010), από την 1 Ιανουαρίου 2011, τροποποιείται η παράγραφος 4 του Δέκατου Τρίτου Παραρτήματος των περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμων του 2000 μέχρι 2010, ως ακολούθως:

1. Παροχή υπηρεσιών σε σχετικό υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο για την οποία εφαρμόζεται η παρούσα παράγραφος, θεωρείται ότι πραγματοποιείται στον τόπο στον οποίο πράγματι λαμβάνουν χώρα αυτές οι εκδηλώσεις.

Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται για τις ακόλουθες υπηρεσίες:

- (α) **πρόσβαση** σε πολιτιστικές, καλλιτεχνικές, αθλητικές, επιστημονικές, εκπαιδευτικές, ψυχαγωγικές ή παρόμοιες εκδηλώσεις, όπως εμπορικές και άλλες εκθέσεις
- (β) παρεπόμενες υπηρεσίες σχετικά με την πρόσβαση σε αυτές τις εκδηλώσεις.

Υπενθυμίζεται ότι «Σχετικό Υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο», σύμφωνα με το άρθρο 10Α των περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμων του 2000 μέχρι 2010, σε σχέση με την παροχή υπηρεσιών είναι πρόσωπο το οποίο:

- (α) είναι υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο με βάση τις διατάξεις του άρθρου 9 της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ·
- (β) είναι πρόσωπο εγγεγραμμένο με βάση τις διατάξεις του Νόμου·
- (γ) θεωρείται υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο και αναγνωρίζεται για σκοπούς ΦΠΑ σε άλλο Κράτος μέλος εκτός από τη Δημοκρατία,

και οι υπηρεσίες λαμβάνονται από το πρόσωπο αυτό, όχι αποκλειστικά για ιδιωτικούς σκοπούς.

Οι υπηρεσίες με αντικείμενο την πρόσβαση σε πολιτιστικές, καλλιτεχνικές, αθλητικές, επιστημονικές, εκπαιδευτικές, ψυχαγωγικές ή παρεμφερείς εκδηλώσεις περιλαμβάνουν την παροχή δικαιώματος εισόδου σε εκδήλωση έναντι εισιτηρίου ή πληρωμής, συμπεριλαμβανομένης της πληρωμής υπό μορφή συνδρομής, εισιτηρίου διαρκείας ή περιοδικής πληρωμής.

Συγκεκριμένα, καλύπτονται από την πιο πάνω παράγραφο οι ακόλουθες περιπτώσεις:

- Το δικαίωμα εισόδου σε θεάματα, θεατρικές παραστάσεις, παραστάσεις σίρκου, εμπορικές και λοιπές εκθέσεις, πάρκα αναψυχής, συναυλίες καθώς και σε άλλες παρεμφερείς πολιτιστικές εκδηλώσεις
- Το δικαίωμα εισόδου σε αθλητικές εκδηλώσεις, όπως αγώνες ή αναμετρήσεις
- Το δικαίωμα πρόσβασης σε εκπαιδευτικές και επιστημονικές εκδηλώσεις, όπως διαλέξεις και σεμινάρια.

2. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 11, εδάφιο (β) του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικού) Νόμου του 2010 (Ν. 13(Ι)/2010) (νέα παράγραφος 15Α του Δέκατου Τρίτου Παραρτήματος), οι ακόλουθες υπηρεσίες που παρέχονται σε πρόσωπο που **δεν** είναι σχετικό υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο, εξακολουθούν να θεωρούνται ότι πραγματοποιούνται στον τόπο στον οποίο πράγματι λαμβάνουν χώρα οι εκδηλώσεις στις οποίες αφορά η παροχή των υπηρεσιών:

- (α) πολιτιστικές, καλλιτεχνικές, αθλητικές, επιστημονικές, εκπαιδευτικές, ψυχαγωγικές ή παρόμοιες δραστηριότητες, όπως εμπορικές και άλλες εκθέσεις
- (β) υπηρεσίες διοργανωτών και υπηρεσίες παρεπόμενες των πιο πάνω δραστηριοτήτων.

3. Όταν υπηρεσίες που αφορούν πολιτιστικές, καλλιτεχνικές, αθλητικές, επιστημονικές, εκπαιδευτικές, ψυχαγωγικές ή παρόμοιες δραστηριότητες, όπως εμπορικές και άλλες εκθέσεις καθώς και παρεπόμενες τους υπηρεσίες, αλλά δεν συνίστανται σε πρόσβαση στις προαναφερθείσες δραστηριότητες ή αφορούν δραστηριότητες διοργανωτών των εκδηλώσεων αυτών, παρέχονται σε ή λαμβάνονται από σχετικό υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο, τότε, από 1/1/2011 εφαρμόζεται ο γενικός κανόνας του τόπου παροχής των υπηρεσιών, δηλαδή θεωρούνται ότι παρέχονται στον τόπο όπου ανήκει ο λήπτης.

(Ερμηνευτική Εγκύκλιος 145 ημερομηνίας 17 Δεκεμβρίου 2010)

Εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ 5% στα τρόφιμα και φάρμακα

Για σκοπούς συμμόρφωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας με τις υποχρεώσεις της έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καταργείται από τις 10 Ιανουαρίου 2011, ο μηδενικός συντελεστής ΦΠΑ που εφαρμοζόταν σε ευρεία κατηγορία τροφίμων, φαρμάκων και εμβολίων.

Τα τρόφιμα, φάρμακα και εμβόλια που ήδη υπόκειντο στο μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ, πέντε τοις εκατόν, δεν υφίστανται οποιαδήποτε διαφοροποίηση στη φορολογική μεταχείρισή τους.

Από τις 10 Ιανουαρίου 2011 θα εφαρμόζεται μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ, πέντε τοις εκατόν (5%) σε όλα τα τρόφιμα, περιλαμβανομένων και των ποτών που χρησιμοποιούνται για ανθρώπινη κατανάλωση, με εξαίρεση τα οινοπνευματώδη ποτά, μπύρα, κρασί και αναψυκτικά, που υπόκεινται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ, δέκα πέντε τοις εκατόν (15%). Διευκρινίζεται, ότι καμία κατηγορία τροφίμων δεν παραμένει στον μηδενικό συντελεστή ΦΠΑ.

Η παράδοση καπνιστού σολομού, καπνιστού οξύρυγχου, χαβιάρι (αυγά οξύρυγχου), παρασκευάσματα και κονσέρβες σολομού και οξύρυγχου, αστακοί, караβίδες, γαρίδες και οστρακοφόρα (στρείδια, μύδια και τα όμοια τους), υπόκεινται από 10.1.2011, στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ, πέντε τοις εκατόν (5%).

Από την ίδια ημερομηνία, καταργείται η εφαρμογή μηδενικού συντελεστή ΦΠΑ στην παράδοση φαρμάκων που κατατάσσονται στους κωδικούς ΣΟ 30.03 και ΣΟ 30.04 του Δασμολογίου, όπως και στην παράδοση εμβολίων για την ιατρική και κτηνιατρική που κατατάσσονται στον κωδικό Σ.Ο. 30.02 του Δασμολογίου. Η παράδοση όλων των φαρμάκων που χρησιμοποιούνται για τη θεραπευτική αγωγή, την πρόληψη ασθενειών και για σκοπούς ιατρικούς και κτηνιατρικούς και η παράδοση εμβολίων για την ιατρική και κτηνιατρική θα υπόκειται στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ, πέντε τοις εκατόν (5%).

Διευκρινίζεται, ότι καμία κατηγορία φαρμάκων ή εμβολίων δεν παραμένει στον μηδενικό συντελεστή ΦΠΑ.

Η παράδοση παρασκευασμένων ή μη παρασκευασμένων τροφίμων ή ποτών (εξαιρουμένων των οινοπνευματωδών ποτών, μπύρας, κρασιού και αναψυκτικών) ή και των δύο, με ή χωρίς μεταφορικά, που δεν συνοδεύεται από άλλες υπηρεσίες υποστήριξης (π.χ. Take-away, delivery), υπόκειται επίσης στο συντελεστή ΦΠΑ, πέντε τοις εκατόν (5%) από τις 10 Ιανουαρίου 2011. Η παράδοση οινοπνευματωδών ποτών, μπύρας, κρασιού και αναψυκτικών στα πλαίσια υπηρεσιών "take away" και "delivery", υπόκειται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ, δεκαπέντε τοις εκατόν (15%).

Από τις 10 Ιανουαρίου 2011, ως υπηρεσίες εστιατορίου και εστίασης, που υπόκεινται στο μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ, οκτώ τοις εκατόν (8%) νοούνται οι υπηρεσίες που συνίστανται στην παράδοση παρασκευασμένων και μη παρασκευασμένων τροφίμων ή ποτών (περιλαμβανομένων των οινοπνευματωδών ποτών, μπύρας, κρασιού και αναψυκτικών) ή και των δύο, για ανθρώπινη κατανάλωση, συνοδευόμενες από επαρκείς υπηρεσίες στήριξης που καθιστούν δυνατή την άμεση κατανάλωσή τους.

(Ερμηνευτική Εγκύκλιος 146 ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 2010)

Εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στις υπηρεσίες εστιατορίων και εστίασης

Σε συνέχεια ερμηνευτικής εγκυκλίου με αρ. 146 ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 2010 διευκρινίζονται τα ακόλουθα σε σχέση με την εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ, οκτώ τοις εκατόν (8%) στις υπηρεσίες εστιατορίων και εστίασης.

Ως υπηρεσίες εστιατορίου και εστίασης, που υπόκεινται στο μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ νοούνται οι υπηρεσίες που συνίστανται στην παράδοση παρασκευασμένων και μη παρασκευασμένων τροφίμων ή ποτών (περιλαμβανομένων των οινοπνευματωδών ποτών, μπύρας, κρασιού και αναψυκτικών) ή και των δύο, για ανθρώπινη κατανάλωση, συνοδευόμενες από επαρκείς υπηρεσίες στήριξης που καθιστούν δυνατή την άμεση κατανάλωσή τους.

Οι υπηρεσίες εστιατορίων και εστίασης, περιλαμβάνουν οπωσδήποτε τη δυνατότητα προμήθειας γεύματος έναντι αντιπαροχής.

Με βάση τα πιο πάνω, υπόκεινται στο μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ, οκτώ τοις εκατόν (8%), οι υπηρεσίες εστιατορίων και παρόμοιων επιχειρήσεων, όπως είναι καφεστιατόρια και καντίνες, με ή χωρίς οινόπνευματώδη ποτά, μπίρα ή κρασί, και οι υπηρεσίες στα πλαίσια τροφοδοσίας με γεύματα ('catering'), που παρέχονται είτε στα υποστατικά του πελάτη είτε στα υποστατικά του προμηθευτή, ή οπουδήποτε αλλού, ανεξάρτητα αν ο πελάτης επιλέξει να καταναλώσει φαγητό ή ποτό.

Στις υπηρεσίες που υπόκεινται στο μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ, οκτώ τοις εκατόν (8%), περιλαμβάνονται και η προμήθεια τροφίμων και ποτών από καντίνες σε γήπεδα και άλλους χώρους, όπου γίνεται άμεση κατανάλωσή τους. Επισημαίνεται, ότι με βάση ειδικότερη διάταξη στην περί ΦΠΑ νομοθεσία, συνεχίζουν να υπόκεινται στο μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ, πέντε τοις εκατόν (5%), οι δραστηριότητες επισιτισμού από σχολικές καντίνες. Ο όρος «επισιτισμός» έχει τη συνηθισμένη του έννοια και σημαίνει την προμήθεια τροφίμων και ποτών.

Δεν περιλαμβάνονται στο μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ, οκτώ τοις εκατόν (8%), οι υπηρεσίες από επιχειρήσεις όπως μπιυραρίες, μπαρς, δισκοθήκες ή άλλα κέντρα διασκέδασης, όπου δεν υπάρχει η δυνατότητα παροχής γεύματος, διότι οι υπηρεσίες αυτές δεν νοούνται ως υπηρεσίες εστιατορίων και εστίασης. Οι υπηρεσίες που παρέχονται από αυτές τις επιχειρήσεις υπόκεινται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ, δέκα πέντε τοις εκατόν (15%).

Δεν περιλαμβάνονται επίσης στον όρο υπηρεσίες εστιατορίων και εστίασης, η κατ' οίκον παράδοση τροφίμων και ποτών (delivery) και η παράδοση τροφίμων στα πλαίσια δραστηριότητας 'take away', που θεωρείται παράδοση αγαθού και επομένως υπόκειται στο συντελεστή ΦΠΑ, ανάλογα με το προϊόν που παραδίδεται. Η παράδοση τροφίμων (κρύων, ζεστών, έτοιμων ή μη προς κατανάλωση) και η παράδοση ποτών (με εξαίρεση τα οινόπνευματώδη, μπίρα, κρασί και αναψυκτικά), από επιχειρήσεις στα πλαίσια κατ' οίκον παράδοσης ή στα πλαίσια δραστηριότητας take away, υπόκεινται στο μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ, πέντε τοις εκατόν (5%). Η παράδοση οινόπνευματωδών, μπίρας, κρασιού και αναψυκτικών στα πλαίσια δραστηριότητας κατ' οίκον παράδοσης ή 'Take away', υπόκειται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ, δέκα πέντε τοις εκατόν (15%).

(Ερμηνευτική Εγκύκλιος Αρ. 146Α ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 2011)

Εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στα τρόφιμα και συναλλαγές προσώπων στο Ειδικό Καθεστώς Αγροτών

Σύμφωνα με το άρθρο 42(1)(α) πρόσωπα τα οποία υπάγονται στο Ειδικό Καθεστώς Αγροτών δεν θεωρούνται υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα.

Ενόψει των πιο πάνω, η αλλαγή στο συντελεστή ΦΠΑ για τα τρόφιμα από 10/01/2011 από 0% σε 5% δεν επηρεάζει τις συναλλαγές των προσώπων που υπάγονται στο Ειδικό Καθεστώς Αγροτών.

Η αξία στα τιμολόγια που εκδίδονται είτε από πρόσωπα που υπάγονται στο Ειδικό Καθεστώς Αγροτών είτε εκ μέρους τους δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε ποσό ΦΠΑ.

(Ερμηνευτική Εγκύκλιος 147 ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 2010)

Ενιαίο Δημόσιο Επιτόκιο Υπερμερείας

Ο Υπουργός Οικονομικών με βάση τις εξουσίες που του χορηγούνται από τον περί Ενιαίου Δημόσιου Επιτοκίου Υπερμερείας Νόμο του 2006 εξέδωσε διάταγμα με το οποίο καθόρισε το ύψος του δημόσιου επιτοκίου υπερμερείας από την 1 Ιανουαρίου 2011 σε 5%.

(ΚΔΠ.521/2010 Διάταγμα δυνάμει του άρθρου 4(1) του περί Ενιαίου Δημόσιου Επιτοκίου Υπερμερείας Νόμου του 2006 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 23 Δεκεμβρίου 2010)

Περί Εταιρειών Νόμος

Τροποποιήσεις στον περί Εταιρειών Νόμο και Κανονισμών

Δικαίωμα λήψης αντιγράφων ισολογισμών και εκθέσεων των ελεγκτών

Τροποποιήθηκε το άρθρο 152 του περί Εταιρειών Νόμου ώστε να μην απαιτείται η αποστολή στους μετόχους των ετήσιων εκθέσεων και των οικονομικών καταστάσεων εταιρειών, τόσο για σκοπούς προστασίας του περιβάλλοντος μέσω της εξοικονόμησης χαρτιού όσο και για εξοικονόμηση πόρων χωρίς να επηρεασθεί ποσώς το δικαίωμα της πλήρους πληροφόρησης και διαφάνειας για σκοπούς ενημέρωσης των δημόσιων εταιρειών. Επίσης δεν θα επηρεαστεί αρνητικά το ζήτημα της έγκυρης και έγκαιρης ενημέρωσης των μετόχων, για το λόγο ότι, αν το επιθυμούν, θα έχουν πλήρη πληροφόρηση είτε σε έντυπη μορφή είτε ηλεκτρονικά. Τα μέλη της εταιρείας θα ειδοποιούνται για τη σύγκληση γενικών συνελεύσεων και θα ενημερώνονται για τον τόπο και τον τρόπο διάθεσης των σχετικών εγγράφων.

(Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2010 Ν.42(Ι)/2010 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 14 Μαΐου 2010)

Άσκηση ορισμένων δικαιωμάτων από μετόχους εισηγμένων εταιρειών

Τροποποιήθηκε ο περί Εταιρειών Νόμος για σκοπούς εναρμόνισης με την Οδηγία 2007/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του Συμβουλίου της 11^{ης} Ιουλίου 2007 σχετικά με την άσκηση ορισμένων δικαιωμάτων από μετόχους εισηγμένων εταιρειών.

Ειδικότερα, εισάγονται διατάξεις ως προς την πληροφόρηση που πρέπει να δίδεται πριν από τη γενική συνέλευση σε μετόχους εταιρειών οι μετοχές των οποίων έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά σχετικά με τις προϋποθέσεις για συμμετοχή και ψηφοφορία στη γενική συνέλευση, τις προϋποθέσεις για συμμετοχή στη γενική συνέλευση με ηλεκτρονικά μέσα και την ψηφοφορία μέσω πληρεξουσίου.

(Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός)(Αρ.2) Νόμος του 2010 Ν.60(Ι)/2010 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 2 Ιουλίου 2010)

Ευθύνη των συμβούλων/Ανώτατα όρια κριτηρίων συγκροτήματος μικρού μεγέθους

Τροποποιήθηκε ο περί Εταιρειών Νόμος για σκοπούς εναρμόνισης με την Οδηγία 2006/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2006, για την τροποποίηση της Οδηγίας 78/660/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί των ετήσιων λογαριασμών εταιρειών ορισμένων μορφών, της Οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς, της Οδηγίας 86/635/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τους ετήσιους και ενοποιημένους λογαριασμούς των τραπεζών και λοιπών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και της Οδηγίας 91/674/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τους ετήσιους και τους ενοποιημένους λογαριασμούς των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

Ειδικότερα, τροποποιείται το εδάφιο (4) του άρθρου 142 («Ετήσιες και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις») και το εδάφιο (3) του άρθρου 151 («Έκθεση των συμβούλων»), για σκοπούς εναρμόνισης με την παράγραφο 8 του άρθρου 1 και την παράγραφο 3 του άρθρου 2, αντίστοιχα, της Οδηγίας 2006/46/ΕΚ. Τα εν λόγω άρθρα τροποποιούν την Τέταρτη Εταιρική Οδηγία 78/660/ΕΟΚ και την Έβδομη Εταιρική Οδηγία 83/349/ΕΟΚ, εισάγοντας σ' αυτές νέες διατάξεις, σύμφωνα με τις οποίες τα κράτη μέλη οφείλουν να φροντίζουν, ώστε **οι σύμβουλοι κάθε εταιρείας να έχουν συλλογικά την ευθύνη έναντι της να εξασφαλίζουν ότι οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και η ετήσια έκθεση ή, ανάλογα με την περίπτωση, οι ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή η ετήσια ενοποιημένη έκθεση συντάσσονται και δημοσιεύονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας και σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και να διασφαλίζουν ότι οι σύμβουλοι της εταιρείας έχουν αστική ευθύνη τουλάχιστον έναντι της εταιρείας**. Συνεπώς, με τις τροποποιήσεις στα άρθρα 142 και 151 του βασικού νόμου ρυθμίζεται η συλλογική αστική ευθύνη των συμβούλων εταιρείας και, χωρίς επηρεασμό τυχόν αστικής ευθύνης, η ποινική ευθύνη κάθε μεμονωμένου συμβούλου της εταιρείας.

Περαιτέρω, τροποποιείται το άρθρο 142(1)(ε)(iii) του περί Εταιρειών Νόμου, για σκοπούς εναρμόνισης με το άρθρο 1(3) της Οδηγίας 2006/46/ΕΚ. Το εν λόγω άρθρο της Οδηγίας 2006/46/ΕΚ τροποποιεί το άρθρο 27 της Τέταρτης Εταιρικής Οδηγίας 78/660/ΕΟΚ, αυξάνοντας τα ανώτατα όρια των δύο κριτηρίων (σύνολο του ισολογισμού και καθαρό ύψος του κύκλου εργασιών) που πρέπει να πληρούνται από τα συγκροτήματα εταιρειών, για να δικαιούται ένα κράτος μέλος να τους παρέχει, βάσει του άρθρου 6 της Έβδομης Εταιρικής Οδηγίας 83/349/ΕΟΚ, εξαίρεση από την υποχρέωση ετοιμασίας ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Τα εν λόγω ανώτατα όρια σε δύο από τα κριτήρια, που καθορίζουν το «συγκρότημα μικρού μεγέθους» για σκοπούς εξαίρεσης από την υποχρέωση ετοιμασίας ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, αυξήθηκαν ως ακολούθως:

- το σύνολο των εμφανιζομένων στον ισολογισμό στοιχείων του ενεργητικού, από €14.600.000 σε €17.500.000.
- το καθαρό ύψος του κύκλου εργασιών από €29.200.000 σε €35.000.000.

Τα νέα ανώτατα όρια θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όταν κάποιος αναφέρεται στην Τεχνική Εγκύκλιο Αρ. 29 του ΣΕΛΚ ημερομηνίας 22/10/2007, η οποία παρέχει καθοδήγηση ως προς την εφαρμογή των σχετικών προνοιών του περί Εταιρειών Νόμου.

Σημειώνεται ότι δεν μεταφέρονται εκείνες οι διατάξεις της Οδηγίας 2006/46/ΕΚ η εφαρμογή των οποίων επιτυγχάνεται ήδη στη Δημοκρατία με την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

(Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός)(Αρ.3) Νόμος του 2010 Ν.88(Ι)/2010 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 23 Ιουλίου 2010)

Αναγνωρισμένοι εμπειρογνώμονες για εκτίμηση εισφορών μετοχικού κεφαλαίου σε είδος

Τροποποιήθηκαν οι περί Εταιρειών Κανονισμοί με την προσθήκη σ' αυτούς νέου άρθρου στο οποίο αναφέρεται ότι ο Έφορος Εταιρειών αναγνωρίζει ως προσοντούχους να ενεργούν ως ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες για τη σύνταξη έκθεσης, για τους σκοπούς των διατάξεων του εδαφίου (1) του άρθρου 47B του περί Εταιρειών Νόμου, τους νόμιμους ελεγκτές ή τα νόμιμα ελεγκτικά γραφεία που είναι εγγεγραμμένοι στο δημόσιο μητρώο που τηρείται από τον Έφορο Εταιρειών, δυνάμει των διατάξεων του Μέρους IV του περί Ελεγκτών και Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετησίων και των Ενοποιημένων Λογαριασμών Νόμου, καθώς επίσης και τα μέλη των ακόλουθων σωμάτων ή συνδέσμων επαγγελματιών:

1. Του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Συμβούλων Επιχειρήσεων.
2. Του Συνδέσμου Μηχανολόγων Μηχανοκίνητων Εκτιμητών Κύπρου.
3. Του Συνδέσμου Επιστημόνων Μηχανικών Κύπρου.
4. Του Συνδέσμου Μηχανολόγων Μηχανικών Κύπρου.

5. Του Κυπριακού Συνδέσμου Συμβούλων Επιχειρήσεων.
6. Του Κυπριακού Συνδέσμου Ιδρυμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης.
7. Του Συνδέσμου Επιστημόνων Εκτιμητών Ακινήτων

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 47B του περί Εταιρειών Νόμου, η εκτίμηση της αξίας των εισφορών σε είδος γίνεται υποχρεωτικά με έκθεση, η οποία συντάσσεται πριν από τη σύσταση της εταιρείας ή κατά το χρόνο της χορηγήσεως του πιστοποιητικού από έναν ή περισσότερους ανεξάρτητους από την εταιρεία εμπειρογνώμονες, τους οποίους έχει αναγνωρίσει ο Έφορος Εταιρειών ως προσοντούχους να ενεργούν για τους σκοπούς του άρθρου αυτού, όπως καθορίζεται σε κανονισμούς, και τον οποίο ή τους οποίους διορίζει η εταιρεία. Οι εμπειρογνώμονες μπορεί να είναι είτε φυσικά είτε νομικά πρόσωπα.

Η εν λόγω τροποποίηση θεωρήθηκε απαραίτητη, καθότι με την εφαρμογή της επιλύονται διάφορα ζητήματα σε σχέση με το διορισμό των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων.

(ΚΔΠ.328/2010 οι περί Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2010 που δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα στις 23 Ιουλίου 2010)

Ασφαλιστικές εταιρείες

Εγκύκλιοι της Εφόρου Ασφαλίσεων

Οδηγίες για τον υπολογισμό αποθεμάτων URR και IBNR

Με βάση τις εξουσίες που μου παρέχει το άρθρο 64, εδάφιο (2), των περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμων του 2002-2009, σας αποστέλλω τις συνημμένες Οδηγίες μου *[μπορείτε να τις βρείτε στην ιστοσελίδα της Εφόρου Ασφαλίσεων]* για τον υπολογισμό των αποθεματικών για τους κινδύνους σε ισχύ (Unexpired Risk Reserve – URR) και για τις απαιτήσεις σε σχέση με ζημιές που έχουν επισυμβεί αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί [Incurred but not reported (IBNR) claims].

Οι Οδηγίες αυτές μαζί με τις Οδηγίες μου που έχουν σταλεί σε σας με την εγκύκλιό μου ημερομηνίας 12/1/2010 για τον υπολογισμό του αποθέματος αναστροφής (Resilience Reserve), έχουν γίνει αποδεκτές από το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων.

Συνεπώς, σύμφωνα με το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, το απόθεμα κινδύνων σε ισχύ (URR), το απόθεμα απαιτήσεων σε σχέση με ζημιές που έχουν επισυμβεί αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί (IBNR) και το απόθεμα αναστροφής (Resilience Reserve) των ασφαλιστικών εταιρειών που θα υπολογίζονται σύμφωνα με τις πιο πάνω αναφερόμενες Οδηγίες, θα γίνονται αποδεκτά για σκοπούς προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος των ασφαλιστικών εταιρειών.

Παρακαλώ σημειώστε ότι το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων τονίζει ότι τόσο για το απόθεμα κινδύνων σε ισχύ (URR), όσο και για το απόθεμα απαιτήσεων σε σχέση με ζημιές που έχουν επισυμβεί αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί (IBNR), αποδέχεται για σκοπούς προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος μόνο το καθαρό απόθεμα, όπως προσδιορίζεται μετά την αφαίρεση της αντασφάλισης.

(Εγκύκλιος της Εφόρου Ασφαλίσεων ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2010)

Υπολογισμός της διαθέσιμης απόδοσης των Μακροπρόθεσμων Κυβερνητικών Χρεογράφων κατά την 31/12/2010

Σε σχέση με το πιο πάνω θέμα και σε συνέχεια της συνάντησης που είχα με το Σύνδεσμο Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου στις 22/12/2010, επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι, αφού λάβαμε υπόψη τις απόψεις του Κυβερνητικού Αναλογιστή του Ηνωμένου Βασιλείου, Συμβούλου της Υπηρεσίας μου, του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου και του Συνδέσμου Αναλογιστών Κύπρου και αφού επεξεργαστήκαμε τα σχετικά διαθέσιμα πιο πρόσφατα στοιχεία, έχουμε καθορίσει το μέγιστο όριο που μπορεί να εφαρμοστεί για τις 31/12/2010 από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις, για σκοπούς της διαθέσιμης απόδοσης των μακροπρόθεσμων κυβερνητικών χρεογράφων, στην οποία γίνεται αναφορά στην παράγραφο 6(η)(ii) του Μέρους Β του Τέταρτου Παραρτήματος των περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμων του 2002-2009, στο **5.00%** ετησίως.

Ας σημειωθεί ότι, όπως και πέρυσι, λόγω της συνεχιζόμενης διεθνούς οικονομικής κρίσης και των επιπτώσεων της στις αποδόσεις, το πιο πάνω ποσοστό θα τυγχάνει επανεξέτασης και ενδεχόμενης αναπροσαρμογής κάθε τρεις μήνες, και θα σας ενημερώνουμε ανάλογα ώστε να λαμβάνετε υπόψη τυχόν διαφοροποιήσεις στον υπολογισμό των Τεχνικών Αποθεμάτων, στις τριμηνιαίες αναφορές σχετικά με τις επενδύσεις σας (Μητρώα Επενδύσεων – Τύποι EA/ME 1, 2 και 2A) και στον υπολογισμό του Περιθωρίου Φερεγγυότητας και τους σχετικούς με αυτό Τύπους (Τύποι EA/ΕΛ 1.1, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4 και 7.5), τα οποία, βάσει των προηγούμενων σχετικών εγκυκλίων μας, θα πρέπει να αποστέλλετε σε μας στο τέλος κάθε τριμήνου.

(Εγκύκλιος της Εφόρου Ασφαλίσεων ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2011)

«Απόθεμα Αναστροφής» - «Resilience Reserve» για το οικονομικό έτος 2010

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι, με βάση τις εξουσίες που μου παρέχονται από το άρθρο 64(2) των περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμων του 2002-2009, έχω προχωρήσει στην έκδοση Οδηγιών για τη σύσταση «Αποθέματος Αναστροφής» («Resilience Reserve»), στα πλαίσια σχηματισμού επαρκών τεχνικών αποθεμάτων, όπως προνοούν οι παράγραφοι 1 και 14 του Δεύτερου Μέρους του Τέταρτου Παραρτήματος των πιο πάνω Νόμων, για το οικονομικό έτος που έληξε στις **31/12/2010**.

Επισημαίνεται ότι οι Οδηγίες που εκδίδονται κάθε χρόνο λαμβάνουν υπόψη τους τα δεδομένα της εκάστοτε περιόδου και ενσωματώνουν τις ανάλογες προβλέψεις για την περίοδο που ακολουθεί, οπότε κάθε χρόνο μπορεί να διαφοροποιούνται ανάλογα. Ας σημειωθεί ότι, όπως και πέρυσι, τις προβλέψεις αυτές θα τις επαναξιολογούμε σε τριμηνιαία βάση και θα σας ενημερώνουμε ανάλογα ώστε να λαμβάνετε υπόψη τυχόν διαφοροποιήσεις στον υπολογισμό των Τεχνικών Αποθεμάτων, στις τριμηνιαίες αναφορές σχετικά με τις επενδύσεις σας (Μητρώα Επενδύσεων – Τύποι EA/ME 1, 2 και 2A) και στον τριμηνιαίο υπολογισμό του Περιθωρίου Φερεγγυότητας και στους σχετικούς με αυτό Τύπους (Τύποι EA/ΕΛ 1.1, 7.1 έως 7.5). Επίσης, προτού καταλήξω για το θέμα αυτό, έλαβα υπόψη τις σχετικές απόψεις του Κυβερνητικού Αναλογιστή του Ηνωμένου Βασιλείου, Συμβούλου της Υπηρεσίας μου, του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου και του Συνδέσμου Αναλογιστών Κύπρου.

Οι υπό αναφορά Οδηγίες για το οικονομικό έτος **2010** επισυνάπτονται *(μπορείτε να τις βρείτε στην ιστοσελίδα της Εφόρου Ασφαλίσεων)*.

(Εγκύκλιος της Εφόρου Ασφαλίσεων ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2011)

Χρονοδιαγράμματα υποβολής Μητρώων Επενδύσεων για το έτος 2011

Επιθυμώ να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και για σκοπούς υπενθύμισης των υποχρεώσεών σας, να σας αποστείλω για το έτος 2011 την παρούσα εγκύκλιο, στην οποία παρατίθενται οι ημερομηνίες κατά τις οποίες θα πρέπει να υποβάλετε στην Υπηρεσία μου το Μητρώο Επενδύσεων για κάθε τριμηνία, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 83 και 85 των περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμων του 2002 - 2009.

Τα πιο πάνω Μητρώα Επενδύσεων συνοδεύονται από κατάσταση σε σχέση με την εκτίμηση των τεχνικών αποθεμάτων κάθε ασφαλιστικής επιχείρησης, θα πρέπει να υποβληθούν εντός των εξής χρονοδιαγραμμάτων:

Για το πρώτο τρίμηνο δηλαδή 1/1/2011 – 31/3/2011

- (α) Για τις Κυπριακές ασφαλιστικές εταιρείες, εντός τριών εβδομάδων από τη λήξη της α' τριμηνίας, δηλαδή **όχι αργότερα από τις 21/4/2011.**
- (β) Για τις αλλοδαπές ασφαλιστικές επιχειρήσεις, εντός τεσσάρων εβδομάδων από τη λήξη της α' τριμηνίας, δηλαδή **όχι αργότερα από τις 28/4/2011.**
- (γ) Για τις Κυπριακές ανασφαλιστικές εταιρείες, εντός έξι εβδομάδων από τη λήξη της α' τριμηνίας, δηλαδή **όχι αργότερα από τις 12/5/2011.**
- (δ) Για τις αλλοδαπές ανασφαλιστικές επιχειρήσεις, εντός επτά εβδομάδων από τη λήξη της α' τριμηνίας, δηλαδή **όχι αργότερα από τις 19/5/2011.**

Για το δεύτερο τρίμηνο δηλαδή 1/4/2011 – 30/6/2011

- (α) Για τις Κυπριακές ασφαλιστικές εταιρείες, εντός τεσσάρων εβδομάδων από τη λήξη της β' τριμηνίας, δηλαδή **όχι αργότερα από τις 28/7/2011.**
- (β) Για τις αλλοδαπές ασφαλιστικές επιχειρήσεις, εντός πέντε εβδομάδων από τη λήξη της β' τριμηνίας, δηλαδή **όχι αργότερα από τις 4/8/2011.**
- (γ) Για τις Κυπριακές ανασφαλιστικές εταιρείες, εντός επτά εβδομάδων από τη λήξη της β' τριμηνίας, δηλαδή **όχι αργότερα από τις 18/8/2011.**
- (δ) Για τις αλλοδαπές ανασφαλιστικές επιχειρήσεις, εντός οκτώ εβδομάδων από τη λήξη της β' τριμηνίας, δηλαδή **όχι αργότερα από τις 25/8/2011.**

Για το τρίτο τρίμηνο δηλαδή 1/7/2011 – 30/9/2011

- (α) Για τις Κυπριακές ασφαλιστικές εταιρείες, εντός τριών εβδομάδων από τη λήξη της γ' τριμηνίας, δηλαδή **όχι αργότερα από τις 21/10/2011.**
- (β) Για τις αλλοδαπές ασφαλιστικές επιχειρήσεις, εντός τεσσάρων εβδομάδων από τη λήξη της γ' τριμηνίας, δηλαδή **όχι αργότερα από τις 27/10/2011.**
- (γ) Για τις Κυπριακές ανασφαλιστικές εταιρείες, εντός έξι εβδομάδων από τη λήξη της γ' τριμηνίας, δηλαδή **όχι αργότερα από τις 11/11/2011.**
- (δ) Για τις αλλοδαπές ανασφαλιστικές επιχειρήσεις, εντός επτά εβδομάδων από τη λήξη της γ' τριμηνίας, δηλαδή **όχι αργότερα από τις 18/11/2011.**

Για το τέταρτο τρίμηνο δηλαδή 1/10/2011 – 31/12/2011

- (α) **Για τις Κυπριακές ασφαλιστικές εταιρείες**, εντός τεσσάρων εβδομάδων από τη λήξη της δ' τριμηνίας, δηλαδή **όχι αργότερα από τις 27/1/2012.**
- (β) **Για τις αλλοδαπές ασφαλιστικές επιχειρήσεις**, εντός πέντε εβδομάδων από τη λήξη της δ' τριμηνίας, δηλαδή **όχι αργότερα από τις 3/2/2012.**
- (γ) **Για τις Κυπριακές αντασφαλιστικές εταιρείες**, εντός επτά εβδομάδων από τη λήξη της δ' τριμηνίας, δηλαδή **όχι αργότερα από τις 17/2/2012.**
- (δ) **Για τις αλλοδαπές αντασφαλιστικές επιχειρήσεις**, εντός οκτώ εβδομάδων από τη λήξη της δ' τριμηνίας, δηλαδή **όχι αργότερα από τις 24/2/2012.**

Όσον αφορά τις Κυπριακές ασφαλιστικές/αντασφαλιστικές εταιρείες, με βάση τις διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 83, μαζί με το Μητρώο Επενδύσεων υποβάλλεται υπεύθυνη ενυπόγραφη δήλωση δύο τουλάχιστον προσώπων, ενός Διοικητικού Συμβούλου και του Ανώτερου Εκτελεστικού Λειτουργού ή, αν δεν υπάρχει, του Γενικού Διευθυντή της εταιρείας, με την οποία τα πρόσωπα αυτά εγγυώνται την ορθότητα του Μητρώου, την ύπαρξη των επενδύσεων που αναφέρονται σε αυτό και ότι οι επενδύσεις αυτές συνάδουν με τις Οδηγίες για Εγκεκριμένες Επενδύσεις που εκδίδει ο Υπουργός Οικονομικών.

Όσον αφορά τις αλλοδαπές ασφαλιστικές/αντασφαλιστικές επιχειρήσεις, με βάση τις διατάξεις του εδαφίου (3) του άρθρου 85, μαζί με το Μητρώο Επενδύσεων υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση, κατά τα οριζόμενα στο εδάφιο (2) του άρθρου 83, που υπογράφεται από το Γενικό Αντιπρόσωπο της επιχείρησης στη Δημοκρατία και ένα από τους Διοικητικούς της Συμβούλους.

Επισημαίνεται ότι επιπρόσθετα της ενυπόγραφης δήλωσης των προσώπων που προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις του Νόμου, το Μητρώο επενδύσεων για την δεύτερη και τέταρτη τριμηνία θα πρέπει να είναι ελεγμένο και υπογεγραμμένο από τους εγκεκριμένους ελεγκτές της κάθε ασφαλιστικής επιχείρησης βάσει του σχετικού προτύπου που έχει ετοιμαστεί από το Σύνδεσμο Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου σε συνεργασία με την Υπηρεσία μου.

Σε προηγούμενες εγκυκλίους μου, σας είχα επισημάνει την ανάγκη όπως υποδείξετε έγκαιρα στους ελεγκτές σας τις υποχρεώσεις τους έτσι ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν μέσα στα χρονικά πλαίσια που θέτει η νομοθεσία. Ευελπιστώ ότι έχετε ήδη έρθει σε σχετική συνεννόηση με τους ελεγκτές σας γιατί δεν πρόκειται να γίνει αποδεκτή οποιαδήποτε δικαιολογία ότι δεν τους παρασχέθηκε ικανοποιητικός χρόνος. Αυτό είναι θέμα που αφορά τις μεταξύ σας σχέσεις και θα πρέπει να έχετε ήδη προβεί στις σχετικές διευθετήσεις μαζί τους για να αποφευχθεί το ενδεχόμενο επιβολής σε σας οποιασδήποτε προβλεπόμενης από το Νόμο σχετικής ποινής σε περίπτωση καθυστέρησης.

Επιθυμώ να τονίσω εκ νέου ότι σύμφωνα με το άρθρο 196(4) των περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμων του 2002 – 2009, **επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους €170,86 (εκατόν εβδομήντα ευρώ και ογδόντα έξι σεντ) για κάθε ημέρα καθυστέρησης** στην υποβολή του Μητρώου Επενδύσεων.

Τυχόν συνέχιση της καθυστέρησης αυτής θα θεωρηθεί ως σημαντική παραβίαση των υποχρεώσεων της ασφαλιστικής/αντασφαλιστικής επιχείρησης, γεγονός που βάσει του άρθρου 41(γ) του πιο πάνω Νόμου δυνατό να οδηγήσει στην ανάκληση της άδειας ασκήσεως εργασιών της εν λόγω επιχείρησης.

(Εγκύκλιος της Εφόρου Ασφαλίσεων ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2011)

Υποβολή και Δημοσίευση Λογαριασμών

Αναφέρομαι στις διατάξεις των άρθρων 87(1), 90(1) και 91 των περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμων του 2002 – 2009, σύμφωνα με τις οποίες κάθε ασφαλιστική επιχείρηση οφείλει, μόλις λήξει το οικονομικό της έτος, να καταρτίσει Λογαριασμούς, Ισολογισμό και Καταστάσεις, και με βάση τις διατάξεις των άρθρων 92 και 99 των ιδίων Νόμων, να καταθέσει τα εν λόγω έγγραφα στον Έφορο Ασφαλίσεων, εντός έξι μηνών από τη λήξη της περιόδου στην οποία αφορούν.

Σημειώνεται ότι όσον αφορά τις διατάξεις του προαναφερόμενου άρθρου 92 σε σχέση με την προθεσμία υποβολής των Λογαριασμών, έχει κατατεθεί στις 19/1/2011 στη Βουλή των Αντιπροσώπων Τροποποιητικό Νομοσχέδιο, σύμφωνα με το οποίο οι ετήσιοι Λογαριασμοί και Καταστάσεις θα υποβάλλονται εντός πέντε μηνών, από τη λήξη του οικονομικού έτους που αφορούν, αντί εντός έξι μηνών. Το εν λόγω Νομοσχέδιο αναμένεται ότι θα ψηφιστεί σύντομα, θέμα για το οποίο θα σας ενημερώσουμε σχετικά.

Ως εκ τούτου, οι Λογαριασμοί και Καταστάσεις, δηλ. οι Τύποι «ΕΑ/ΕΛ 1 - ΕΑ/ΕΛ 9.2», οι οποίοι υποβάλλονται για σκοπούς εποπτείας, καθώς και οι Οικονομικές Καταστάσεις (Financial Statements), θα πρέπει να υποβληθούν στην Υπηρεσία μου, το αργότερο μέχρι τις 30/6/2011 ή μέχρι την 31/5/2011, εάν μέχρι τότε θα έχει ψηφιστεί το Τροποποιητικό Νομοσχέδιο σε Νόμο. Επομένως, θα πρέπει να μεριμνήσετε όπως οι Λογαριασμοί και Καταστάσεις των εταιρειών σας ετοιμαστούν έγκαιρα, ούτως ώστε να αποφευχθεί η πιθανότητα μη συμμόρφωσης με τις διατάξεις του Τροποποιητικού Νόμου όταν αυτός τεθεί σε ισχύ. Νοείται ότι για τις περιπτώσεις που έχει ζητηθεί από εμάς επίσπευση υποβολής των Λογαριασμών, τότε θα ισχύει η συγκεκριμένη ημερομηνία υποβολής που έχει ζητηθεί.

Με την ευκαιρία αυτή, επιθυμώ να επισημάνω ότι παράλειψή σας να καταθέσετε οποιοδήποτε έγγραφο που προβλέπεται στο άρθρο 92, συνιστά λόγο για επιβολή διοικητικού προστίμου ή/και για ανάκληση της άδειας άσκησης ασφαλιστικών εργασιών.

Υπενθυμίζεται ότι με την υποβολή των πιο πάνω Λογαριασμών και Οικονομικών Καταστάσεων, θα πρέπει να καταβληθεί και το σχετικό τέλος εξέτασης λογαριασμών, όπως απαιτείται από τον κανονισμό 25 των περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Κανονισμών του 2002 – 2009. Υπενθυμίζεται, επίσης, ότι στις Οικονομικές Καταστάσεις συμπεριλαμβάνονται και τα στοιχεία που απαιτούνται από την Οδηγία 7 των «Λογιστικών Οδηγιών για τις Οικονομικές Καταστάσεις». Επίσης, υποβάλλονται ξεχωριστά ως Παράρτημα και τα στοιχεία τα οποία απαιτούνται από την Οδηγία 8 των εν λόγω Λογιστικών Οδηγιών. Οι εν λόγω Λογαριασμοί και Καταστάσεις θα πρέπει να υποβληθούν στο Γραφείο μου σε τρία αντίγραφα, ένα εκ των οποίων να είναι υπογραμμένο από τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 92(1) (όσον αφορά τις κυπριακές ασφαλιστικές εταιρείες) ή στο άρθρο 99 (όσον αφορά τις αλλοδαπές ασφαλιστικές επιχειρήσεις). Οι εν λόγω Λογαριασμοί και Καταστάσεις θα πρέπει, επίσης, να υποβληθούν και σε ηλεκτρονική μορφή στο μηχανογραφικό σύστημα της Υπηρεσίας μου, όπως έγινε και τα προηγούμενα έτη.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 92(1), τυχόν αιτήσεις για παρατάσεις για το οικονομικό έτος που έληξε την 31/12/2010, δεν πρόκειται να γίνουν δεκτές παρά μόνο σε πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις και αφού παρασχεθούν επαρκή στοιχεία που να καταδεικνύουν ότι δικαιολογείται παράταση. Οι εν λόγω αιτήσεις θα πρέπει να υποβληθούν ένα τουλάχιστο μήνα πριν την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής.

Τέλος, υπενθυμίζεται ότι ο Λογαριασμός Κερδών και Ζημιών, (ή Λογαριασμός Αποτελεσμάτων/ Εσόδων), ο Ισολογισμός (ή Κατάσταση Οικονομικής Θέσης), η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, η Έκθεση Ελεγκτών καθώς και η Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης (όσον αφορά τις ασφαλιστικές εταιρείες των οποίων οι μετοχές διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο) που περιλαμβάνονται στις Οικονομικές Καταστάσεις, θα πρέπει, με βάση τις διατάξεις του Κανονισμού 22(1) των περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Κανονισμών

του 2002-2009, καθώς και των Λογιστικών Οδηγιών, να δημοσιεύονται, εντός επτά μηνών από τη λήξη του οικονομικού έτους στο οποίο αφορούν, σε μια τουλάχιστον εγχώρια ημερήσια εφημερίδα καθώς και στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Για το οικονομικό έτος 2010 και μετέπειτα, οι εταιρείες σας θα πρέπει, εκτός από τη δημοσίευση σε μια εγχώρια ημερήσια εφημερίδα, να προβαίνουν οι ίδιες απευθείας στη δημοσίευση των πιο πάνω Λογαριασμών, Καταστάσεων και Εκθέσεων στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας αντί μέσω της Υπηρεσίας μου. Ως εκ τούτου, μέχρι την 31/7/2011, θα πρέπει να μεριμνήσετε όπως οι εν λόγω Λογαριασμοί, Καταστάσεις και Εκθέσεις δημοσιευθούν τόσο σε μια ημερήσια εγχώρια εφημερίδα όσο και στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και υποβάλετε τα σχετικά αντίγραφα στην Υπηρεσία μου.

(Εγκύκλιος της Εφόρου Ασφαλίσεων ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 2011)

Ναυτιλιακές εταιρείες

Νέος Νόμος περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Τέλη και Φορολογικές Διατάξεις)

1. Το φορολογικό καθεστώς στην Κύπρο για την εμπορική ναυτιλία, δηλαδή οι *περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Τέλη και Φορολογικές Διατάξεις) Νόμοι του 1992 – 2007 (Νόμος 38(I)/1992 όπως τροποποιήθηκε)* δεν ήταν πλήρως εναρμονισμένο με το Κοινοτικό κεκτημένο για τις κρατικές ενισχύσεις και πιο συγκεκριμένα με τις:
  - *Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές του 2004 για τις Κρατικές Ενισχύσεις στις Θαλάσσιες Μεταφορές* οι οποίες εκδόθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Ιανουάριο του 2004 (*Community Guidelines on State aid to maritime transport, C(2004)43 OJ C13 dated 17/01/2004*).
  - απαιτήσεις της *Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ημερομηνίας 11/06/2009 περί παροχής οδηγιών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται στις εταιρείες διαχείρισης πλοίων (Communication from the Commission providing guidance on State aid to shipmanagement companies 2009/C132/06)*.

Ιδιαίτερο πρόβλημα αντιμετώπιζαν εταιρείες που διαχειρίζονταν πληρώματα εκ μέρους πλοιοκτητών (**διαχείριση πληρώματος - crew management**).

2. Ως εκ τούτου καταργήθηκαν οι περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Τέλη και Φορολογικές Διατάξεις) Νόμοι του 1992 – 2007 και αντικαταστάθηκαν με τον περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Τέλη και Φορολογικές Διατάξεις) Νόμο του 2010 ο πρωταρχικός στόχος του οποίου είναι η εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο των δύο υφιστάμενων κυπριακών Σχεδίων κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της ναυτιλίας δηλαδή της φορολογικής ελάφρυνσης για τους **πλοιοκτήτες κυπριακών πλοίων εγγεγραμμένων στο Κυπριακό Νηολόγιο** (που ισχύει ουσιαστικά από το 1963) και για τις **πλοιοδιαχειρίστριες εταιρείες που εδρεύουν στην Κύπρο** (που ισχύει από το 1999). Ταυτόχρονα ο νέος Νόμος εισάγει δύο άλλα νέα Σχέδια κρατικών ενισχύσεων και αυτά πλήρως εναρμονισμένα με το ισχύον Κοινοτικό κεκτημένο: ένα για τους **πλοιοκτήτες αλλοδαπών πλοίων** και ένα για τους **ναυλωτές πλοίων** (που και στις δυο περιπτώσεις είναι φορολογικοί κάτοικοι της Δημοκρατίας).

Η υιοθέτηση των νέων Σχεδίων, συμβάλλει στην σταθερότητα και περαιτέρω βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής ναυτιλιακής βιομηχανίας και εισαγάγει κίνητρα για νέες ναυτιλιακές δραστηριότητες που είναι συμβατά με το κοινοτικό κεκτημένο. Τα Σχέδια αυτά έρχονται να τονώσουν την κυπριακή ναυτιλία σε μια περίοδο που η διεθνής ναυτιλία επηρεάζεται σοβαρά από τη διεθνή οικονομική κρίση.

3. Τα κυριότερα γενικά χαρακτηριστικά των τεσσάρων Σχεδίων όπως ουσιαστικά ρυθμίζονται στα **Μέρη III, IV, V και VI** του Νόμου συνοψίζονται ως ακολούθως:
- Στο νέο ειδικό καθεστώς φορολογίας το αντικείμενο του φόρου φορολογείται με βάση την καθαρή χωρητικότητα των πλοίων - **φόρο χωρητικότητας** κατά παρέκκλιση των περί *Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμων του 2002 έως 2009*. Όλοι οι προαναφερθέντες φορείς της ναυτιλίας, επιλέξιμοι για το νέο φορολογικό σύστημα (**πλοιοκτήτες, ναυλωτές διαχειριστές πλοίων**), θα απολαύουν επίσης απαλλαγής από το φόρο εισοδήματος **για εισοδήματα μερισμάτων**, για εισοδήματα από **τόκους** που προκύπτουν από τις επιλέξιμες ναυτιλιακές δραστηριότητες, καθώς και από **τα κέρδη από τις πωλήσεις πλοίων (στην περίπτωση των πλοιοκτητών)** (βλέπε άρθρα **8, 20 και 30**).
  - Όλα τα κυπριακά Σχέδια ακολουθούν το σύστημα του **απλοποιημένου φόρου χωρητικότητας** (όπως ισχύει σήμερα στην Κύπρο, Ελλάδα, Μάλτα, Νορβηγία) με τις απαραίτητες αναπροσαρμογές, ώστε να καταστούν συμβατά με το Κοινοτικό κεκτημένο (βλέπε **Πρώτο και Δεύτερο Παράρτημα** του Νόμου).
  - Ο φόρος χωρητικότητας για τους **πλοιοκτήτες και ναυλωτές** μειώνεται μέχρι 75% προκειμένου περί κυπριακών και άλλων κοινοτικών πλοίων σε περίπτωση παροπλισμού, ή παύσης της λειτουργίας τους λόγω συντηρητικής κατάσχεσης, πειρατείας, ανώτερης βίας (βλ. **άρθρα 11, 12, 14, 22, 24**).
  - Τη σχετική φορολογία του **φόρου χωρητικότητας** θα συνεχίσει να επιβάλλει το **Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας**. Με εξαίρεση τους **πλοιοκτήτες κυπριακών πλοίων**, οι οποίοι θα φορολογούνται αυτόματα με φόρο χωρητικότητας, για τα υπόλοιπα τρία Σχέδια (δηλαδή για **πλοιοκτήτες αλλοδαπών πλοίων / ναυλωτές / πλοιοδιαχειριστές**), οι επιλέξιμες επιχειρήσεις θα υπόκεινται στο σύστημα του ετήσιου φόρου χωρητικότητας κατόπιν **ρητής επιλογής τους**, η οποία θα ισχύει **για δέκα χρόνια** (αντί να φορολογούνται από το *Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων* με εταιρικό φόρο με τον κανονικό συντελεστή 10% επί του φορολογητέου εισοδήματος - για τους **πλοιοδιαχειριστές**, η ισχύουσα σημερινή επιλογή φορολογίας με εταιρικό φόρο με ειδικό συντελεστή 4,25 % καταργείται με σχετική τροποποίηση στον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο).
4. Εντάσσονται στο **σύστημα φόρου χωρητικότητας** μόνον τα **επιλέξιμα πλοία** που απασχολούνται **σε επιλέξιμη ναυτιλιακή δραστηριότητα**, δυο κεντρικές / βασικές έννοιες όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2 του Νόμου.

«επιλέξιμη ναυτιλιακή δραστηριότητα» σημαίνει οποιαδήποτε εμπορική επιχείρηση ή δραστηριότητα η οποία συνιστά **θαλάσσιες μεταφορές ή διαχείριση πληρώματος ή τεχνική διαχείριση επιλέξιμων πλοίων**.

Ορισμένες κατηγορίες σκαφών δεν αποτελούν **επιλέξιμα πλοία**, όπως πχ τα **αλιευτικά σκάφη, σκάφη που έχουν κατασκευαστεί για την ποτάμια – εσωτερική ναυσιπλοΐα, σκάφη τα οποία χρησιμοποιούνται κυρίως ως χώροι τζόγου, καζίνου (πλωτά ή κινούμενα καζίνο)**. Αποτελούν επιλέξιμα πλοία και εκείνα που απασχολούνται σε ανθρωπιστικές αποστολές του ΟΗΕ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η έννοια **«θαλάσσιες μεταφορές»** περιορίζεται στις **θαλάσσιες μεταφορές αγαθών ή επιβατών εκτός της αιγιαλίτιδας ζώνης της Δημοκρατίας, μεταξύ λιμένα της Δημοκρατίας και αλλοδαπού λιμένα ή υπεράκτιας εγκατάστασης, ή μεταξύ αλλοδαπών λιμένων ή υπεράκτιων εγκαταστάσεων και περιλαμβάνει δραστηριότητες παρεμφερείς με τις θαλάσσιες μεταφορές** (πχ σε σχέση με τη μεταφορά επιβατών ξενοδοχειακές δραστηριότητες, δραστηριότητες εστίασης, δραστηριότητες ψυχαγωγίας και λιανικού εμπορίου πάνω σε επιλέξιμο πλοίο).

Επιλέξιμες δραστηριότητες για ένταξη στο σύστημα φόρου χωρητικότητας αποτελούν επίσης και οι *εργασίες ρυμούλκησης (towage), βυθοκόρησης (dredging) και τοποθέτησης υποθαλάσσιων καλωδίων.*

Οι δυο πιο πάνω έννοιες καθιστούν το Νόμο πλήρως συμβατό με το ισχύον Κοινοτικό κεκτημένο και εκ των πραγμάτων διασφαλίζουν ότι **μη επιλέξιμα πλοία** ή δραστηριότητες που δεν συνιστούν **θαλάσσιες μεταφορές** ή **πλοιοδιαχείριση** (δηλαδή **διαχείριση πληρώματος** ή **τεχνική διαχείριση** του πλοίου) θα φορολογούνται από το *Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων* με εταιρικό φόρο με τον κανονικό συντελεστή 10% επί του φορολογητέου εισοδήματος.

Αυτό προϋποθέτει στενή διοικητική συνεργασία μεταξύ του *Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας* και του *Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων* και οι σχετικοί μηχανισμοί ρυθμίζονται από τα **άρθρα 48 – 51** του Νόμου.

5. Ιδιαίτερα σημαντικές και καινοτόμες θεωρούνται οι πρόνοιες του **Μέρους VI του Νόμου – Φορολογία Διαχειριστών Πλοίων (άρθρα 28-40)**, οι οποίες εναρμονίζουν πλήρως το κυπριακό καθεστώς φορολόγησης των εταιρειών διαχείρισης πλοίων με την *Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2009 περί παροχής οδηγιών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται στις εταιρείες διαχείρισης πλοίων.* Ιδιαίτερα σημαντικές κρίνονται οι διατάξεις και νέες απαιτήσεις των **άρθρων 34, 36, 37** περί συμμόρφωσης των διαχειριζόμενων πλοίων με τα διεθνή και κοινοτικά πρότυπα θαλάσσιας ασφάλειας και με τη νέα διεθνή Σύμβαση *Ναυτικής Εργασίας του 2006*, των οποίων η συμμόρφωση διασφαλίζεται μέσω του **άρθρου 38** (*ποινικά αδικήματα για διαχειριστές πληρώματος*), του **άρθρου 54** (*ποινές για μη συμμόρφωση από επιλέξιμους πλοιοκτήτες, ναυλωτές και διαχειριστές πλοίων*) και του **άρθρου 57** (*εξουσία Διευθυντή TEN για επιβολή διοικητικού προστίμου*). Με βάση τη νέα *Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, μόνον οι **διαχειριστές πληρώματος** και οι διαχειριστές που προσφέρουν **τεχνική διαχείριση** είναι επιλέξιμοι για το φόρο χωρητικότητας. Οι διαχειριστές που προσφέρουν **υπηρεσίες εμπορικής διαχείρισης** σε πλοία δεν μπορούν πλέον να ενταχθούν στο σύστημα φόρου χωρητικότητας και φορολογούνται από το *Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων* με εταιρικό φόρο με τον κανονικό συντελεστή 10% επί του φορολογητέου εισοδήματος (βλέπε **άρθρο 28(4)** Νόμου).

Οι συντελεστές του φόρου χωρητικότητας για τους **διαχειριστές πλοίων** είναι ίσοι προς το 25% των συντελεστών που εφαρμόζονται για τους πλοιοκτήτες και ναυλωτές (βλέπε **Δεύτερο Παράρτημα** Νόμου, όπου οι συντελεστές σε ευρώ είναι ανά 400 μονάδες καθαρής χωρητικότητας, σε αντίθεση με το Πρώτο Παράρτημα όπου οι συντελεστές σε ευρώ είναι ανά 100 μονάδες καθαρής χωρητικότητας). Αυτή η εκ πρώτης όψεως ευνοϊκή μεταχείριση των πλοιοδιαχειριστών επιτρέπεται πλέον από τη νέα *Ανακοίνωση της Επιτροπής ημερομηνίας 11/06/2009 σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται στις εταιρείες διαχείρισης πλοίων*, δεδομένου ότι ο κύκλος εργασιών των εταιρειών διαχείρισης πλοίων είναι πολύ χαμηλότερος από τον αντίστοιχο των πλοιοκτητών.

6. Το **Μέρος VII του Νόμου - Πρόνοιες αναφορικά με οριοθέτηση αντικειμένου φόρου χωρητικότητας - (άρθρα 41-47)** ρυθμίζει την απαίτηση των λεγόμενων μέτρων *Ring Fencing measures* που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει σταδιακά διαμορφώσει τα τελευταία χρόνια σε σειρά αποφάσεων της για την έγκριση των Σχεδίων κρατικών ενισχύσεων - φορολογικών καθεστώτων για τη ναυτιλία άλλων Κρατών μελών. Οι εν λόγω νέες κυπριακές πρόνοιες βασίζονται στη σχετική νομοθεσία της Ιρλανδίας – Ηνωμένου Βασιλείου, Σλοβενίας, και έχουν διαμορφωθεί σε στενή συνεργασία με το *Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων*.

Ιδιαίτερη βαρύτητα αποδίδεται στις αρχές εμπορικών συναλλαγών (*Arms length principle*-εφαρμογή άρθρου 33 του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου του 2002 όπως τροποποιήθηκε), καθώς και στην τήρηση χωριστών λογαριασμών κλπ. Τα μέτρα αυτά διασφαλίζουν ότι **θυγατρικές εταιρείες**, ναυτιλιακών εταιρειών που είναι ήδη ενταγμένες στο σύστημα φόρου χωρητικότητας δεν θα παρουσιάζουν **μη επιλέξιμες ναυτιλιακές δραστηριότητες** ως **επιλέξιμες δραστηριότητες** της μητρικής εταιρείας που επωφελείται του φόρου χωρητικότητας. Με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται ο κίνδυνος φοροδιαφυγής από μια θυγατρική εταιρεία ενός πλοιοκτήτη, ναυλωτή ή πλοιοδιαχειριστή.

7. Το **Μέρος ΙΧ του Νόμου - Απαλλαγή από το φόρο μελών πληρώματος κυπριακών πλοίων (άρθρο 55)** διασφαλίζει, όπως και η σημερινή κυπριακή νομοθεσία, ότι θα απολαύουν απαλλαγής από το φόρο εισοδήματος τα κέρδη ή άλλα οφέλη από παρεχόμενες μισθωτές υπηρεσίες του πλοιάρχου, των αξιωματικών και των μελών του πληρώματος επιλέξιμου κυπριακού πλοίου που απασχολείται σε επιλέξιμη ναυτιλιακή δραστηριότητα. Τέτοια πρόνοια είναι επιτρεπτή δυνάμει των *Κοινοτικών Κατευθυντήριων Γραμμών του 2004 για τις Κρατικές Ενισχύσεις στις Θαλάσσιες Μεταφορές*.
8. **Ο νέος Νόμος τέθηκε σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2010 και θα ισχύει μέχρι και την 31^η Δεκεμβρίου 2019.** Η περίοδος ισχύος δύναται να επεκταθεί με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας νοουμένου ότι έχει εξασφαλιστεί εκ των προτέρων η σχετική έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,
9. Παράλληλα, πέραν της κατάργησης της επιλογής φορολογίας με εταιρικό φόρο με ειδικό συντελεστή 4,25% για τους **πλοιοδιαχειριστές** (βλέπε παράγραφο 3 πιο πάνω), έγιναν επίσης τροποποιήσεις στον *περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο* και στον *περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμο* με τις οποίες διασφαλίζεται ότι ναυτιλιακές επιχειρήσεις - εταιρείες που θα φορολογούνται με φόρο εισοδήματος (πλοιοκτήτες κυπριακών ή αλλοδαπών πλοίων καθώς επίσης ναυλωτές και πλοιοδιαχειριστές), θα καταβάλλουν τους σχετικούς φόρους αναφορικά με **εισοδήματα μερισμάτων**, με εισοδήματα από **τόκους πάνω στο κεφάλαιο κινήσεως**, και **τα κέρδη από τις πωλήσεις πλοίων**.

(Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Τέλη και Φορολογικές Διατάξεις) Νόμος του 2010 Ν.44(Ι)/2010 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 14 Μαΐου 2010)

Εγκύκλιοι του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας

Το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας εξέδωσε τις πιο κάτω εγκυκλίους στα αγγλικά που ενδιαφέρουν το λογιστικό επάγγελμα:

Circular Nos.28/2010 and 32/2010 of 23 August 2010 and 20 October 2010 respectively: New Cyprus Tonnage Legislation – The Merchant Shipping (Fees and Taxing Provisions) Law of 2010 (Law 44(I)/2010) - Notifications.

Circular No.42/2010 of 30 December 2010 on Tonnage Tax System - The Merchant Shipping (Fees and Taxing Provisions) Law of 2010 (Law 44(I)/2010) – Interpretation of the term Community ship in the cases of Parallel (bareboat Charter) registration.

Circular No.1/2011 of 4 January 2011 on New Cyprus Tonnage Legislation: The Merchant Shipping (Fees and Taxing Provisions) Law of 2010 (Law 44(I)/2010) - The Tonnage Tax (Special Provisions for the Calculation of the Community Flagged Share) Notification of 2010 (P.I.536/2010).

Circular No.3/2011 of 20 January 2011 on Cyprus Tonnage Tax System (Law 44(I)/2010: Application for Approval of the Option to be taxed under the Tonnage Tax System / Declaration for Taxation / Arrangements for Fiscal Year 2010.

The above circulars are available in the website of the Department of Merchant Shipping www.shipping.gov.cy

Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Ερωτήματα προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για νομικές γνωματεύσεις

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, σε συνέχεια της ανακοίνωσης της 1/11/2007, επιθυμεί να υπενθυμίσει όλους τους ενδιαφερόμενους ότι παρόλο που ως διοικητικό όργανο δεν έχει υποχρέωση, δυνάμει οποιουδήποτε νόμου, να δίνει νομικές γνωματεύσεις, εντούτοις αναγνωρίζει την ανάγκη για παροχή βοήθειας και καθοδήγησης στους εμπλεκόμενους κατά την εφαρμογή της οποιασδήποτε σχετικής νομοθεσίας που αφορά την κεφαλαιαγορά.

Κατά συνέπεια η Επιτροπή μέσα στα πλαίσια καλής συνεργασίας και συντονισμού με τους εμπλεκόμενους και διευκόλυνσης στη διενέργεια των εργασιών της, απαντά σε ερωτήματα τα οποία υποβάλλονται γραπτώς στην ηλεκτρονική διεύθυνση legal@cysec.gov.cy

Με την παρούσα ανακοίνωση η Επιτροπή καλεί όλους τους ενδιαφερόμενους όπως απευθύνουν τα ερωτήματά τους στην Επιτροπή αφού μελετούν τις σχετικές νομοθεσίες ή αφού απευθυνθούν πρώτα στους νομικούς τους συμβούλους. Σημειώνεται ότι παρατηρείται «κατάχρηση» της πιο πάνω υπηρεσίας της Επιτροπής αφού τα εν λόγω ερωτήματα που φθάνουν στην Επιτροπή είναι, τα πιο πολλά, γενικής φύσεως των οποίων οι απαντήσεις είναι στη σχετική νομοθεσία.

Η Επιτροπή θα απαντά μόνο σε ερωτήσεις για τον τρόπο εφαρμογής ή την ερμηνεία συγκεκριμένου άρθρου του οποιουδήποτε σχετικού νόμου που αφορά την Επιτροπή. Ο χρόνος απάντησης θα είναι 7-20 ημέρες από τη λήψη τους. Γενικής φύσεως ερωτήματα δεν θα απαντώνται.

(Ανακοίνωση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ημερομηνίας 5 Μαΐου 2010)

Οδηγίες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εξέδωσε τις πιο κάτω Οδηγίες:

Οδηγία ΟΔ144-2007-04(Δ) για τα τέλη και τις συνδρομές των ΕΠΕΥ και ρυθμιζόμενων αγορών (Τροποποίηση της Οδηγίας ΟΔ144-2007-04) η οποία δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 26 Φεβρουαρίου 2010 ως ΚΔΠ.92/2010.

Οδηγία ΟΔ190-2007-03(Α) για την κοινολόγηση ρυθμιζόμενων πληροφοριών (Τροποποίηση της Οδηγίας ΟΔ190-2007-03) η οποία δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 30 Απριλίου 2010 ως ΚΔΠ.183/2010.

Οδηγία ΟΔ190-2007-06 για απόκτηση ή διάθεση δικαιωμάτων ψήφου από ειδικό διαπραγματευτή η οποία δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 16 Ιουνίου 2010 ως ΚΔΠ.254/2010.

Οδηγία ΟΔ73-2009-01 για τους οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας η οποία δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 23 Ιουλίου 2010 ως ΚΔΠ.348/2010.

Οδηγία ΟΔ116-2005-07 αναφορικά με τον Κώδικα Συμπεριφοράς Συμβούλων και Σχετιζομένων Προσώπων (Τροποποίηση της Οδηγίας 5/2005) η οποία δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 13 Αυγούστου 2010 ως ΚΔΠ.364/2010.

Οδηγία ΟΔ144-2007-09 αναφορικά με τη γενική συνέλευση των μελών του ΤΑΕ πελατών ΕΠΕΥ η οποία δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 27 Αυγούστου 2010 ως ΚΔΠ.372/2010.

Οδηγία ΟΔ116-2005-08 αναφορικά με τις υποχρεώσεις εκδοτών χρηματοοικονομικών μέσων (Τροποποίηση της Οδηγίας 1/2005) η οποία δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 10 Σεπτεμβρίου 2010 ως ΚΔΠ.378/2010.

Οδηγία ΟΔ200-2004-08 όσον αφορά τις οργανωτικές απαιτήσεις, τις συνεχείς υποχρεώσεις, τις προϋποθέσεις και λεπτομέρειες χορήγησης άδειας λειτουργίας Εταιρείας Διαχείρισης, καθώς και τη διαδικασία πιστοποίησης που αφορά τα στελέχη ή τους υπαλλήλους της Εταιρείας Διαχείρισης η οποία δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 26 Νοεμβρίου 2010 ως ΚΔΠ.482/2010.

Οδηγία ΟΔ190-2007-07 για ετήσια δικαιώματα εκδοτών των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά η οποία δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 3 Δεκεμβρίου 2010 ως ΚΔΠ.490/2010.

Οδηγία ΟΔ144-2007-05 για την κεφαλαιακή επάρκεια των ΕΠΕΥ του 2010 η οποία δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 22 Δεκεμβρίου 2010 ως ΚΔΠ.518/2010. Η παρούσα Οδηγία αντικαθιστά τις Οδηγίες ΟΔ144-2007-05 και ΟΔ144-2007-05(A) οι οποίες καταργούνται.

Οδηγία ΟΔ144-2007-06 για τα Μεγάλα Χρηματοδοτικά ανοίγματα των ΕΠΕΥ του 2010 η οποία δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 22 Δεκεμβρίου 2010 ως ΚΔΠ.519/2010. Η παρούσα Οδηγία αντικαθιστά την προηγούμενη Οδηγία ΟΔ144-2007-06 η οποία καταργείται.

Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου

Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών

Τροποποιήθηκε ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) Νόμος, ώστε:

1. να εισαχθούν πρόνοιες οι οποίες κρίνονται απαραίτητες για την αποτελεσματική τήρηση του μητρώου μη εισηγμένων εταιρειών στο Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών,
2. να δοθεί η ευχέρεια στο Συμβούλιο του ΧΑΚ να εκκαθαρίζει/διακανονίζει συναλλαγές σε νόμισμα άλλο από το ευρώ, και
3. να δοθεί η δυνατότητα στο Συμβούλιο του ΧΑΚ να ρυθμίζει με κανονιστικές αποφάσεις θέματα που αφορούν εταιρικές δραστηριότητες όπως ο τρόπος και η διαδικασία καταβολής μερισμάτων, τόκων και άλλων πληρωμών απ' όλους τους εκδότες, ώστε να διασφαλιστεί ότι όλοι οι μέτοχοι θα λαμβάνουν τα πιο πάνω ωφελήματα με τον ίδιο ακριβώς τρόπο.

Σημειώνεται ότι, για να δοθεί η δυνατότητα εγγραφής τίτλων σε ξένο νόμισμα στο ΧΑΚ, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, η οποία έχει ήδη εξασφαλιστεί.

Με την τροποποίηση επεκτείνονται και ενισχύονται οι λειτουργίες και δραστηριότητες του Κεντρικού Αποθετηρίου και Κεντρικού Μητρώου Αξιών και παράλληλα δίδεται η δυνατότητα σε μη εισηγμένες εταιρείες να χρησιμοποιούν, εάν το επιθυμούν, τις υπηρεσίες του Κεντρικού Αποθετηρίου και Κεντρικού Μητρώου Αξιών.

Από τις τροποποιήσεις αναμένεται να προκύψουν σημαντικά οφέλη για τις επιχειρήσεις, όπως είναι η μείωση του διοικητικού κόστους, η απλούστευση των εργασιών, η εξοικονόμηση χρόνου του εργατικού δυναμικού και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας.

(Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2010 Ν.100(Ι)/2010 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 29 Οκτωβρίου 2010)

Χαρτοσήμανση συμφωνιών και εκδόσεων Χρεογράφων

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα θα πρέπει όλες οι εταιρείες και ιδιαίτερα οι εισηγμένες να συμμορφώνονται με το Νόμο περί Χαρτοσήμων (Ν.19/63) για θέματα που αφορούν οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο που βρίσκεται στη Δημοκρατία ή σε ζητήματα τα οποία θα εκτελεστούν ή θα γίνουν στη Δημοκρατία.

Το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου θεωρεί ότι οι εταιρείες θα πρέπει να συμμορφώνονται με τον πιο πάνω Νόμο και προς διευκόλυνση των εταιρειών το ΧΑΚ διορίστηκε αντιπρόσωπος για την πώληση κινητών επισημάτων (χαρτοσήμων) στις εταιρείες.

Επισημαίνεται ότι για όσες εταιρείες έχουν προβεί σε συμφωνίες οι οποίες δεν έχουν χαρτοσημανθεί να μεριμνήσετε όπως χαρτοσημανθούν το συντομότερο. Το πιο πάνω ισχύει και για φυσικά πρόσωπα τα οποία καταρτίζουν μεταξύ τους συμφωνίες.

Επιπρόσθετα, σας αναφέρουμε ότι για όσες εταιρείες έχουν προβεί στην έκδοση Ενημερωτικού Δελτίου για εισαγωγή εταιρικών χρεογράφων / ομολόγων ο Νόμος προνοεί όπως τα εν λόγω Ενημερωτικά Δελτία χαρτοσημανθούν.

Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα: www.mof.gov.cy/ird. Παρακαλώ όπως προωθήσετε στα Μέλη σας, τις εν λόγω πληροφορίες.

(Επιστολή του Γενικού Διευθυντή του ΧΑΚ προς το ΣΕΛΚ ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 2010)

Κοινωνικές Ασφαλίσεις

Νόμος που τροποποιεί και ενοποιεί τους περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμους

Σκοπός του νόμου αυτού ήταν η ενοποίηση, η απλοποίηση των διαδικασιών και ο εκσυγχρονισμός του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου. Ειδικότερα:

1. ενσωματώνονται όλες οι τροποποιήσεις του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου του 1980 μέχρι σήμερα, που ανέρχονται σε τριάντα τέσσερις,
2. καταργούνται όλες οι ανενεργές διατάξεις του νόμου,
3. απλοποιούνται οι διατάξεις που αναφέρονται στις ασφαλιστικές προϋποθέσεις θεμελίωσης δικαιωμάτων και στον υπολογισμό παροχών, και
4. προτείνονται αλλαγές σε υφιστάμενες διατάξεις, οι οποίες κρίθηκαν αναγκαίες για λόγους μεγαλύτερης σαφήνειας.

Το κείμενο της νέας νομοθεσίας διατυπώθηκε στη δημοτική γλώσσα, για να καταστεί πιο ευκολονόητο από το μέσο πολίτη.

Συγκεκριμένα, οι κυριότερες αλλαγές που έγιναν είναι, ανάμεσα σ' άλλα, οι ακόλουθες:

1. Προστίθεται στην ερμηνεία ο ορισμός του όρου "Κανονισμός Υπηρεσιακής Κατάστασης των Υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων", ο οποίος καθορίζει την υπηρεσιακή

κατάσταση των υπαλλήλων και του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της ΕΟΚ και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, με βάση τα ισχύοντα στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

2. Αυξάνεται η περίοδος αναδρομικής καταβολής εισφοράς για τους αυτοτελώς εργαζομένους από τρία σε έξι χρόνια, όπως ισχύει και για τους μισθωτούς.
3. Προστίθεται νέο άρθρο όσον αφορά τη ρύθμιση των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών για σκοπούς υπολογισμού των ασφαλιστικών μονάδων σε κάθε έτος εισφορών.
4. Εισάγεται η προϋπόθεση απασχόλησης, επιπρόσθετα από την πληρωμή εισφορών, για δεκατρείς και είκοσι έξι εβδομάδες για παροχή του επιδόματος ασθενείας και ανεργίας, αντίστοιχα.
5. Προστίθεται επιφύλαξη, για να διευκρινιστεί ότι η αύξηση της σύνταξης γήρατος για εισφορές μετά τη συνταξιοδότηση δεν λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς υπολογισμού της αύξησης για τους εξαρτωμένους.
6. Δίδεται το δικαίωμα σε μεταλλωρύχους να παίρνουν σύνταξη ανικανότητας, ακόμη και αν είναι ηλικίας κάτω των εξήντα τριών ετών.
7. Δίδεται η εξουσία εξέτασης αιτήσεων για παροχές στον Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο οποίος μπορεί να εξουσιοδοτεί λειτουργούς του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων να ενεργούν εκ μέρους του και αυτό προέκυψε από το γεγονός ότι ο θεσμός του "εξεταστή απαιτήσεων" δεν υφίσταται πλέον.
8. Δίδεται η εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο με διάταγμά του να ορίζει την αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή (ΑΤΑ), ώστε να αποφεύγεται η διαδικασία έκδοσης κανονισμών κάθε χρόνο.
9. Δίδεται η εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο με κανονισμούς να καθορίζει το ποσοστό κατανομής των εισφορών στους λογαριασμούς του ταμείου.

Η νέα νομοθεσία, που είναι εναρμονισμένη με το κοινοτικό κεκτημένο, αναμένεται να επηρεάσει θετικά τις επιχειρήσεις και τους πολίτες όσον αφορά την εξοικονόμηση χρόνου, εργατικού δυναμικού, την απλούστευση των σχετικών διαδικασιών και την αύξηση της ανταγωνιστικότητάς τους. Ειδικότερα, αναμένεται να επέλθει περιορισμός στην υποβολή των απαιτούμενων εγγράφων, απλοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης, μείωση των απαιτούμενων υπογραφών στα δημόσια έγγραφα, μείωση του χρονικού πλαισίου εντός του οποίου πρέπει να ανταποκριθεί η διοίκηση, αποκέντρωση εξουσιών και γενικά απλοποίηση των σχετικών διαδικασιών για σκοπούς έγκρισης αιτήσεων.

(Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος του 2010 Ν.59(Ι)/2010 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 2 Ιουλίου 2010)

Ασφαλιστές αποδοχές

Το ύψος του ανώτατου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών αυξήθηκε από την 1 Ιανουαρίου 2011 ως εξής:

(α) Για τους εβδομαδιαίους εργοδοτούμενους από €973 σε €1.002

(β) Για τους μηνιαίους εργοδοτούμενους από €4.216 σε €4.342

(Ανακοίνωση της Υπηρεσίας Κοινωνικών Ασφαλίσεων ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2011)

Παρεμπόδιση Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας

Τροποποιήθηκε ο περί Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμος του 2007 για τους εξής σκοπούς:

- (α) για σκοπούς εναρμόνισης του κυπριακού δικαίου με τις ακόλουθες πράξεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο:
- (i) «Οδηγία 2007/64/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Νοεμβρίου 2007 για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 97/7/ΕΚ, 2005/60/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 97/5/ΕΚ»,
  - (ii) «Απόφαση-Πλαίσιο 2003/577/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003 σχετικά με την εκτέλεση των αποφάσεων δέσμευσης περιουσιακών ή αποδεικτικών στοιχείων στην Ευρωπαϊκή Ένωση»,
  - (iii) «Απόφαση-Πλαίσιο 2006/783/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 6^{ης} Οκτωβρίου 2006 σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στις αποφάσεις δέσμευσης»,
- (β) Για καλύτερη εφαρμογή άλλων υφιστάμενων προνοιών του βασικού νόμου.

(Ο περί Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2010 Ν.58(Ι)/2010 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 25 Ιουνίου 2010)

Περί Υπηρεσιών Νόμος

Θεσπίστηκε ο **περί της Ελευθερίας Εγκατάστασης Παρόχων Υπηρεσιών και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Υπηρεσιών Νόμος** με σκοπό τη μεταφορά στην εθνική νομοθεσία των διατάξεων της Οδηγίας 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά.

Ειδικότερα, ο νέος αυτός νόμος προβλέπει μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

1. Τα συστήματα και τις προϋποθέσεις χορήγησης άδειας παροχής υπηρεσιών από παρόχους που βρίσκονται εγκατεστημένοι στη Δημοκρατία, τη διάρκεια της εν λόγω άδειας και τη διαδικασία επιλογής μεταξύ των υποψηφίων που αιτούνται άδεια σε περίπτωση περιορισμένου αριθμού διαθέσιμων αδειών.
2. Τις απαιτήσεις οι οποίες απαγορεύεται να επιβάλλονται με νομοθεσία για την παροχή υπηρεσιών, καθώς και τη διαδικασία αξιολόγησης κατά πόσο απαιτήσεις που δυνατόν να περιληφθούν σε μελλοντικές νομοθεσίες συνάδουν με τις αρχές της ελευθερίας εγκατάστασης και της ελεύθερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών.
3. Τη διασφάλιση της αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών των παρόχων που βρίσκονται εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος, καθορίζοντας ταυτόχρονα τους τομείς στους οποίους επιτρέπεται παρέκκλιση από την εν λόγω αρχή.
4. Την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών που πρέπει να ακολουθούνται στις περιπτώσεις που για παροχή των υπηρεσιών απαιτείται η παραχώρηση άδειας.

5. Την εγκαθίδρυση του Ενιαίου Κέντρου Εξυπηρέτησης (ΕΚΕ) στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για παροχή πληροφοριών και ενημέρωση των παρόχων υπηρεσιών και την εξ αποστάσεως ηλεκτρονική διεκπεραίωση των απαιτούμενων διαδικασιών και διατυπώσεων για πρόσβαση των παρόχων σε δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών.
6. Την υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών να παραχωρούν στους αποδέκτες τις απαραίτητες πληροφορίες σε σχέση με την υπηρεσία την οποία παρέχουν.
7. Την ασφάλιση επαγγελματικής ευθύνης των παρόχων, τις εμπορικές επικοινωνίες των νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελμάτων και τις δραστηριότητες πολλαπλής ειδικότητων.
8. Τη συνεργασία των αρμόδιων αρχών της Δημοκρατίας με τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών στο πλαίσιο της άσκησης του εποπτικού τους ρόλου ως προς τους παρόχους υπηρεσιών.

Σημειώνεται ότι για τους σκοπούς του παρόντος νόμου “υπηρεσία” σημαίνει κάθε μη μισθωτή οικονομική δραστηριότητα που παρέχεται κατά κανόνα έναντι αμοιβής, κατά την έννοια του άρθρου 5 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Παραδείγματα υπηρεσιών που καλύπτονται από τη νέα νομοθεσία είναι τα ακόλουθα:

1. Πλείστα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα, όπως δικηγόροι, λογιστές, αρχιτέκτονες.
2. Τεχνίτες.
3. Επιχειρήσεις που παρέχουν διαχειριστικές συμβουλές οργάνωσης εκδηλώσεων, διαφήμισης και πρόσληψης.
4. Διανεμητικό εμπόριο, λιανικό και χονδρικό εμπόριο προϊόντων και υπηρεσιών.
5. Υπηρεσίες στον τομέα του τουρισμού, όπως ταξιδιωτικά γραφεία.
6. Υπηρεσίες ψυχαγωγίας, όπως αθλητικά κέντρα και πάρκα.
7. Υπηρεσίες κατασκευής.
8. Υπηρεσίες διανομής και σίτισης, όπως ξενοδοχεία και εστιατόρια.
9. Υπηρεσίες εκμίσθωσης, όπως ενοικιάσεις αυτοκινήτων.
10. Υπηρεσίες στους τομείς εκπαίδευσης και κατάρτισης.
11. Υπηρεσίες ακινήτων.
12. Υπηρεσίες οικιακής υποστήριξης, όπως υπηρεσίες καθαρισμού και φύλαξης παιδιών.

Σημειώνεται ότι από το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας και της νέας νομοθεσίας εξαιρούνται οι ακόλουθες υπηρεσίες/δραστηριότητες:

1. Οι μη οικονομικές υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος, όπως η δημόσια εκπαίδευση.
2. Οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αφορούν τράπεζες, πιστώσεις, ασφάλισεις και αντασφάλισεις, επαγγελματικές ή προσωπικές συντάξεις, χρεόγραφα, αμοιβαία κεφάλαια και πληρωμές.
3. Οι υπηρεσίες και τα δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών όσον αφορά τα θέματα που ρυθμίζονται από τις Οδηγίες 2002/19/ΕΚ, 2002/20/ΕΚ, 2002/21/ΕΚ, 2002/22/ΕΚ και 2002/58/ΕΚ.
4. Οι υπηρεσίες στον τομέα των μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των λιμενικών υπηρεσιών.
5. Οι υπηρεσίες που παρέχονται από γραφεία εύρεσης προσωρινής εργασίας.
6. Οι υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης.

7. Οι οπτικοακουστικές υπηρεσίες.
8. Οι δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών τυχερών παιγνίων.
9. Οι δραστηριότητες που συνδέονται με την άσκηση δημόσιας εξουσίας.
10. Ορισμένες κοινωνικές υπηρεσίες που σχετίζονται με την κοινωνική στέγαση, την παιδική μέριμνα και τη στήριξη ατόμων που έχουν ανάγκη.
11. Οι ιδιωτικές υπηρεσίες ασφάλειας.
12. Οι υπηρεσίες των συμβολαιογράφων και των δικαστικών επιμελητών που διορίζονται με επίσημη πράξη της αρμόδιας διοικητικής αρχής.

Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 5 του νόμου, σε περίπτωση σύγκρουσης του νόμου με διάταξη άλλης κοινοτικής πράξης και της αντίστοιχης εναρμονιστικής της νομοθεσίας που ρυθμίζει τις ειδικές πτυχές της πρόσβασης και της άσκησης δραστηριότητας παροχής υπηρεσίας σε ειδικούς τομείς ή ειδικά επαγγέλματα, υπερισχύει η διάταξη της άλλης κοινοτικής πράξης και της αντίστοιχης εναρμονιστικής εθνικής νομοθεσίας. Στο νομοσχέδιο αναφέρονται ενδεικτικά τέτοιες πράξεις οι οποίες υπερισχύουν έναντι του προτεινόμενου νόμου, όπως είναι η Οδηγία 96/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών, ο Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας και η Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων.

Σημειώνεται τέλος ότι ο νόμος επιτρέπει τη διατήρηση απαιτήσεων/προϋποθέσεων που δυνατόν να υπάρχουν σε επιμέρους νομοθεσίες και που αφορούν στην εγκατάσταση και διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών, νοουμένου ότι ικανοποιούν τα κριτήρια της μη διάκρισης, της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας και νοουμένου ότι δικαιολογούνται από επιτακτικούς λόγους δημόσιου συμφέροντος, όπως είναι η δημόσια τάξη, η δημόσια ασφάλεια, η δημόσια υγεία, η προστασία του περιβάλλοντος και άλλα. Παράλληλα, ο νόμος καθορίζει συγκεκριμένες απαιτήσεις η επιβολή των οποίων απαγορεύεται, επειδή εισάγουν διακρίσεις ή είναι ιδιαίτερα περιοριστικές και δεν μπορούν να διατηρηθούν, όπως είναι για παράδειγμα απαίτηση αναφορικά με την ιθαγένεια του παρόχου της υπηρεσίας ή του προσωπικού του.

(Ο περί της Ελευθερίας Εγκατάστασης Παρόχων Υπηρεσιών και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Υπηρεσιών Νόμος του 2010 Ν.76(Ι)/2010 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 16 Ιουλίου 2010)

Περί Υιοθέτησης του Ευρώ Νόμος

Τροποποιήθηκε ο περί της Υιοθέτησης του Ευρώ Νόμος, ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε μετόχους δημόσιας εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή σε μετόχους ιδιωτικής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης της οποίας η ονομαστική αξία της μετοχής τυχόν να μηδενίζεται, μετά τη μετατροπή της σε ευρώ, να προχωρήσουν μέχρι την 31η Μαρτίου 2011 σε μετατροπή του κεφαλαίου της εταιρείας τους από κυπριακές λίρες σε ευρώ.

Ειδικότερα, με την τροποποίηση δίδεται εκ νέου η δυνατότητα σε μετόχους τέτοιων εταιρειών να υποβάλουν ψήφισμα για μετατροπή του μετοχικού κεφαλαίου των εταιρειών τους από κυπριακές λίρες σε ευρώ, ώστε να καλυφθούν οι περιπτώσεις εκείνες για τις οποίες η χρήση της σχετικής διαδικασίας δεν έγινε εμπρόθεσμα και εν πάση περιπτώσει πριν από την 1η Ιανουαρίου 2009, που ήταν το όριο της προηγούμενης δοθείσης παράτασης.

(Ο περί της Υιοθέτησης του Ευρώ (Τροποποιητικός) Νόμος του 2010 Ν.62(Ι)/2010 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 9 Ιουλίου 2010)

Αρχείο Πληθυσμού και Μετανάστευσης

Έλεγχος φυματίωσης σε υπηκόους τρίτων χωρών

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Υγείας ως το καθ' ύλη αρμόδιο Υπουργείο για τη δημόσια υγεία, έχει συστήσει ως γνωρίζετε όπως οι αλλοδαποί οι οποίοι προτίθενται να εισέλθουν στη Δημοκρατία με σκοπό την απασχόληση ή τη φοίτηση σε Εκπαιδευτικά Ιδρύματα να προσκομίζουν Πιστοποιητικό Υγείας από τη χώρα τους το οποίο εκδίδεται αφού προηγουμένως υποβληθούν στις απαραίτητες εξετάσεις για φυματίωση, ηπατίτιδα Β και Γ, HIV/AIDS και σύφιλη ώστε να αποκλείεται μόλυνσή τους από τις συγκεκριμένες ασθένειες.

Με την άφιξή τους δε στη Δημοκρατία και το αργότερο εντός μίας εβδομάδας, υποβάλλονται εκ νέου σε όλες τις προαναφερόμενες εξετάσεις.

Με την εφαρμογή του περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (Τροποποιητικού) Νόμου του 2007 (Ν.Β(Ι)/2007) ο οποίος ρυθμίζει το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης σας αναφέρεται ότι όσον αφορά τη ΦΥΜΑΤΙΩΣΗ, οι ενδεδειγμένες εξετάσεις θα περιλαμβάνουν τη διενέργεια ακτινογραφίας θώρακα για όλους του ενήλικες και έλεγχο με δερμοαντίδραση Mantoux για τα παιδιά ηλικίας κάτω των 15 ετών.

Το Πιστοποιητικό Υγείας που θα προσκομίζουν πρέπει να είναι πρωτότυπο και δεόντως επικυρωμένο.

Διευκρινίζεται ότι ο έλεγχος δερμοαντίδρασης Mantoux στην Κύπρο θα διενεργείται στις Πνευματολογικές Κλινικές των Νοσοκομείων.

Η παρούσα επιστολή τίθεται σε εφαρμογή σε ένα (1) μήνα.

(Εγκύκλιος της Διευθύντριας του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης ημερομηνίας 18 Αυγούστου 2010)

Διαδικασία χειρισμού Ευρωπαίων πολιτών και μελών των οικογενειών τους που απασχολούνται σε Εταιρείες Ξένων Συμφερόντων εγγεγραμμένων στην Δημοκρατία

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσω ότι μέσα στα πλαίσια της κυβερνητικής πολιτικής για παραχώρηση διευκολύνσεων στις εν λόγω Εταιρείες αποφασίστηκε αρμοδίως όπως Ευρωπαίοι υπήκοοι οι οποίοι απασχολούνται σε Εταιρείες Ξένων Συμφερόντων καθώς και μέλη των οικογενειών τους (σύζυγοι και ανήλικα παιδιά) αποτείνονται για έκδοση Βεβαίωσης Εγγραφής/Δελτίου Διαμονής στο Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης, ως οι υπήκοοι τρίτων χωρών που απασχολούνται στις εν λόγω Εταιρείες.

Διευκρινίζεται ότι η παρουσία των Ευρωπαίων πολιτών και των μελών των οικογενειών τους είναι υποχρεωτική κατά την υποβολή της αίτησης (MEU1/MEU2).

Παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε σχετικά τους ενδιαφερόμενους για τις ανωτέρω αποφάσεις.

(Εγκύκλιος της Διευθύντριας Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2011)

Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή για σκοπούς Φόρου Κεφαλαιουχικών κερδών είναι ως εξής μέχρι το Δεκέμβριο του 2010:

Βάση 2005 = 100 (Δείκτης κατά μήνα)

ΕΤΟΣ	ΓΕΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΙΟ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ
1.1.80	34,96											
1980	35,40	35,68	35,99	37,23	36,74	36,81	37,54	37,57	38,22	38,53	38,79	39,16
1981	39,62	39,95	40,32	40,61	40,62	41,01	41,50	41,76	41,98	42,33	42,95	43,20
1982	43,18	43,58	43,46	44,05	43,95	43,63	43,44	43,73	44,19	44,38	44,94	45,19
1983	45,59	45,66	46,08	46,66	46,31	45,69	45,70	46,08	46,17	46,64	46,80	47,06
1984	47,46	47,78	48,06	48,38	48,80	48,86	49,21	49,15	49,01	49,63	50,41	50,90
1985	50,85	50,89	51,31	51,44	51,31	50,84	50,60	51,42	52,11	52,65	51,92	51,85
1986	52,18	52,13	52,24	51,83	51,25	51,21	51,75	51,73	51,71	52,40	53,06	53,31
1987	52,76	52,63	53,23	53,04	53,41	53,88	53,10	53,82	53,91	53,71	54,16	54,53
1988	54,47	54,89	55,22	55,79	55,22	54,73	54,35	54,71	55,35	55,97	56,71	56,82
1989	57,46	57,17	57,28	57,47	56,87	56,66	56,88	57,02	57,39	58,43	58,44	58,42
1990	58,21	58,75	59,37	60,25	60,50	60,04	59,50	59,93	60,12	60,80	61,00	61,80
1991	62,18	61,69	62,18	62,65	63,08	62,44	62,63	61,71	62,87	64,54	64,77	65,83
1992	66,60	65,68	66,52	67,57	66,50	66,20	66,61	66,21	67,05	67,91	68,78	70,11
1993	70,43	69,69	69,08	70,57	69,80	69,64	70,17	69,54	70,48	71,95	72,49	72,32
1994	72,12	70,44	72,18	72,89	73,01	73,48	73,77	72,64	75,11	76,48	76,32	76,09
1995	75,34	73,46	74,92	75,47	75,49	75,49	75,83	74,62	75,49	76,82	77,38	77,33
1996	77,22	75,37	77,37	77,70	77,94	77,88	78,13	77,11	78,43	79,12	79,17	79,27
1997	79,27	78,05	80,21	80,94	80,33	80,28	81,21	79,89	81,15	82,09	82,61	82,37
1998	80,84	80,73	81,24	82,23	82,37	82,71	82,32	82,86	84,17	83,86	83,49	83,15
1999	82,80	81,66	82,96	83,19	83,42	83,54	83,78	82,99	84,72	85,42	85,65	85,99
2000	86,17	85,18	86,80	87,16	87,50	87,04	87,01	86,81	87,88	88,41	88,87	88,99
2001	87,41	87,23	88,05	88,68	88,98	89,65	87,89	88,38	89,68	90,81	90,64	91,10
2002	89,77	89,58	90,13	91,03	91,08	98,07	90,81	91,71	92,74	93,09	93,23	93,78
2003	93,45	93,55	95,51	96,11	95,73	95,15	93,84	94,41	96,11	96,89	97,01	96,12
2004	95,14	95,29	95,90	96,57	97,16	97,82	96,94	97,43	98,39	99,35	99,91	100,15
2005	98,29	98,03	98,62	99,70	99,62	99,85	98,36	99,00	100,84	102,38	102,96	102,33
2006	100,50	100,62	101,81	102,65	102,74	102,87	101,53	102,07	103,24	103,84	104,06	104,00
2007	102,15	102,08	103,33	104,47	105,00	104,78	104,00	104,59	105,96	106,95	107,73	108,07
2008	106,58	107,11	108,19	109,30	110,19	110,51	109,85	110,24	111,61	112,55	111,43	110,34
2009	107,76	107,82	109,36	110,07	110,89	110,74	108,97	109,15	110,24	111,65	112,95	112,60
2010	110,38	110,92	111,98	112,76	112,67	112,89	111,77	112,69	114,14	115,05	114,63	114,45

Φορολογικό Ημερολόγιο

Ημερομηνία	Υποχρέωση
Τέλος επόμενου μήνα	- Πληρωμή φόρου που αποκόπτεται από μισθούς υπαλλήλων - Πληρωμή έκτακτης αμυντικής εισφοράς σε μερίσματα και τόκους που εισπράχθηκαν τον προηγούμενο μήνα
30 Ιανουαρίου	Τελική προθεσμία για την αποφυγή προστίμου 5% για τον εταιρικό φόρο που βασίζεται στη δήλωση εισοδήματος της προτελευταίας χρονιάς, αν αυτός δεν έχει πληρωθεί την 1 Αυγούστου του προηγούμενου χρόνου
31 Ιανουαρίου	Υποβολή δήλωσης λογιζόμενης διανομής μερίσματος Ε.Πρ.623 για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου δύο χρόνια πριν
30 Απριλίου	- Υποβολή προσωπικής φορολογικής δήλωσης προηγούμενου έτους όπου το μεικτό εισόδημα προέρχεται αποκλειστικά από μισθό (1) - Υποβολή από εργοδότες του συνολικού μισθολογίου προηγούμενου έτους (Έντυπο Ε.Πρ.7) - Πληρωμή πρώτης δόσης φόρου ασφαλιστρων ασφαλιστικών εταιρειών Κλάδου Ζωής
30 Ιουνίου	- Πληρωμή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα για το πρώτο εξάμηνο του τρέχοντος έτους - Υποβολή προσωπικής φορολογικής δήλωσης προηγούμενου έτους όπου δεν ετοιμάζονται ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις (1)(2), καθώς και πληρωμή του φόρου με τη μέθοδο της αυτοφορολογίας.
1 Αυγούστου	- Υποβολή δήλωσης και πληρωμή της πρώτης δόσης προσωρινού φόρου εισοδήματος του τρέχοντος έτους - Πληρωμή τελικού εταιρικού φόρου προηγούμενου έτους με τη μέθοδο της αυτοφορολογίας - Πληρωμή φόρου εισοδήματος προηγούμενου έτους με τη μέθοδο της αυτοφορολογίας για άτομα που ετοιμάζουν ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις (2)
31 Αυγούστου	Πληρωμή δεύτερης δόσης φόρου ασφαλιστρων ασφαλιστικών εταιριών Κλάδου Ζωής
30 Σεπτεμβρίου	- Πληρωμή δεύτερης δόσης προσωρινού φόρου εισοδήματος του τρέχοντος έτους - Πληρωμή φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας του τρέχοντος έτους
31 Δεκεμβρίου	- Υποβολή δήλωσης εισοδήματος προηγούμενου έτους (2) - Πληρωμή τρίτης και τελευταίας δόσης προσωρινού φόρου εισοδήματος του τρέχοντος έτους - Πληρωμή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα για το δεύτερο εξάμηνο του τρέχοντος έτους - Πληρωμή τρίτης και τελευταίας δόσης φόρου ασφαλιστρων ασφαλιστικών εταιριών Κλάδου Ζωής

Τόκοι και Επιβαρύνσεις

Το επίσημο επιτόκιο καθορίζεται ετησίως από τον Υπουργό Οικονομικών. Το επιτόκιο που θα ισχύει από την 1 Ιανουαρίου 2011 είναι 5% ετησίως [το 2010 ήταν 5,35%, τα έτη 2007, 2008 και 2009 ήταν 8% και πριν την 1 Ιανουαρίου 2007 ήταν 9%]. Επιπρόσθετα από τον τόκο, επιβάλλεται και πρόστιμο ανάλογα με τις περιστάσεις.

Σημειώσεις

- (1) Φυσικό πρόσωπο υποβάλλει δήλωση όταν το μεικτό εισόδημα υπερβαίνει τα €19.500.
- (2) Φυσικό πρόσωπο οφείλει να υποβάλει ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις αν ο κύκλος εργασιών του ξεπερνά τα €70.000 ετησίως.